

Riksdagens protokoll

2010/11:31

Torsdagen den 9 december

Kl. 12.00 – 19.03

Protokoll
2010/11:31

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 3 december.

2 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 8 december

TU5 Åtgärder för att höja kvaliteten i järnvägssystemet

Punkt 1 (Avslag på propositionen)

1. utskottet
2. res. 1 (MP, V)

Votering:

262 för utskottet

36 för res. 1

51 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partis fördelning av rösterna:

För utskottet: 97 S, 95 M, 1 MP, 20 FP, 17 C, 17 SD, 15 KD

För res. 1: 19 MP, 17 V

Frånvarande: 15 S, 12 M, 5 MP, 4 FP, 6 C, 3 SD, 2 V, 4 KD

Punkt 2 (Åtgärder för att höja kvaliteten i järnvägssystemet)

1. utskottet
2. res. 2 (S)
3. res. 3 (MP, V)

Förberedande votering:

99 för res. 2

36 för res. 3

163 avstod

51 frånvarande

Kammaren biträdde res. 2.

Huvudvotering:

169 för utskottet

97 för res. 2

36 avstod

47 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 1 S, 95 M, 20 FP, 18 C, 19 SD, 16 KD

För res. 2: 96 S, 1 MP

Avstod: 1 S, 18 MP, 17 V

Frånvarande: 14 S, 12 M, 6 MP, 4 FP, 5 C, 1 SD, 2 V, 3 KD

TU7 Alkolås efter rattfylleri

Punkt 1 (Alkolås efter rattfylleri)

1. utskottet

2. res. 1 (S, MP, V)

Votering:

168 för utskottet

134 för res. 1

47 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 95 M, 20 FP, 18 C, 19 SD, 16 KD

För res. 1: 97 S, 20 MP, 17 V

Frånvarande: 15 S, 12 M, 5 MP, 4 FP, 5 C, 1 SD, 2 V, 3 KD

Punkt 3 (Obligatoriskt införande av alkolås)

1. utskottet

2. res. 2 (S, MP, V)

Votering:

168 för utskottet

134 för res. 2

47 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 95 M, 20 FP, 18 C, 19 SD, 16 KD

För res. 2: 97 S, 20 MP, 17 V

Frånvarande: 15 S, 12 M, 5 MP, 4 FP, 5 C, 1 SD, 2 V, 3 KD

Punkt 4 (Alkolås som upphandlingskrav)

1. utskottet

2. res. 3 (S, MP, V)

Votering:

168 för utskottet

135 för res. 3

46 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 95 M, 20 FP, 18 C, 19 SD, 16 KD

För res. 3: 98 S, 20 MP, 17 V

Frånvarande: 14 S, 12 M, 5 MP, 4 FP, 5 C, 1 SD, 2 V, 3 KD

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

3 § Ny riksdagsledamot

Prot. 2010/11:31
9 december

Upplästes och lades till handlingarna följande från Valprövningsnämnden inkomna

Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamot

Till Valprövningsnämnden har från Valmyndigheten inkommit bevis om att Linda Andersson (M) utsetts till ny ledamot av riksdagen fr.o.m. den 11 januari 2011 sedan Christine Jönsson (M) avsagt sig uppdraget.

Valprövningsnämnden har denna dag granskat beviset för den nya ledamoten och därvid funnit att det blivit utfärdat i enlighet med 14 kap. 28 § vallagen (2005:837).

Stockholm den 7 december 2010

Bengt-Åke Nilsson

ordförande

/Kerstin Siverby
sekreterare

4 § Anmälan om ny ersättare

Tredje vice talmannen anmälde att *Tomas Avenborg* (M) skulle tjänstgöra som ersättare för *Anders Hansson* (M) under tiden den 11 januari 2011–4 mars 2011.

5 § Hänvisning av ärende till utskott

Föredrogs och hänvisades
Proposition
2010/11:46 till justitieutskottet

6 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen

Tredje vice talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:

2010/11:FPM39 Rådsbeslut om avtal med Irak *KOM(2010)638* till utrikesutskottet

7 § Rikets styrelse

Föredrogs
konstitutionsutskottets betänkande 2010/11:KU1
Utgiftsområde 1 Rikets styrelse (prop. 2010/11:1 delvis och redog.
2009/10:RS2).

Anf. 1 PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! I dagens betänkande om budgetområdet Rikets styrelse har vi framför allt diskuterat två frågor – dels budgetanslaget för regeringen, dels frågan om huruvida vi ska införa en lagreglering för att garantera öppenhet i redovisningen av gåvor och bidrag till politiska partier.

Pengar har betydelse – även i politiken och i allmänna val. Man ska inte tro att pengar räcker för att vinna; det visade sig exempelvis i folkomröstningen om euron där den ena sidan hade väldigt gott om pengar men ändå lyckades förlora. Man måste ha argument också.

Men i höstens riksdagsval var det till exempel tydligt att Centerns stora partikassa och mycket stora reklamsatsning de sista veckorna vid sidan av moderata stödröster hade en avgörande betydelse för att begränsa förlusten och förhindra att man fick ett riktigt katastrofval.

Pengar påverkar politiken. Pengar spelar en roll på flera sätt. I de flesta moderna demokratier är därför öppenhet vad gäller finansieringen av politiska partier en självklar och viktig hörnsten. Det är ett slags försäkring för att minska risken för korruption och möjligheten att köpa politiska beslut.

I Europa är det enligt uppgift endast Sverige, Schweiz, San Marino och Malta som ännu i dag inte har infört någon lagreglering av detta område. Alla andra demokratiska länder har gjort det.

I Sverige bygger partierna sin verksamhet främst på statliga och kommunala bidrag. Det finns en hel del fördelar med det. En viktig faktor är att beroendet av enskilda företag eller förmögna individer skapar större risker för att det just ska gå att köpa politiska beslut. Risken för mutor och korruption är sannolikt något mindre med ett system som bygger på gemensamma samhällsmedel som finansieringskälla.

Men det är viktigt – det är till och med en demokratisk rättighet – att det också finns möjligheter för partierna att finansieras direkt via medlemmar eller på andra sätt. Det görs också i Sverige. Socialdemokraterna har till exempel länge fått betydande gåvor från en del av de svenska fackförbunden. Det gällde även i den senaste valrörelsen. Övriga partier får också bidrag från andra organisationer eller enskilda. Det handlar främst om Moderaterna, men även om Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna i inte helt oväsentlig utsträckning.

Moderaterna fick i valrörelsen 2006 ca 30 miljoner kronor på det här sättet. Det vore inget stort demokratiskt problem om det var så att partiet var villigt att fullt ut berätta om vilka dess finansörer är. Men så är det tyvärr inte. Varken Moderaternas egna väljare eller vi andra vet i dag om det är kärnkraftsindustrin, familjen Wallenberg eller pormagnaten Milton som finansierar det stora regeringspartiet. Det vet bara en liten invigd grupp inom Moderaternas partiledning och, naturligtvis, de som betalar kalaset.

Efter valet 2006 har regeringen fattat mängder med beslut som har gynnat vissa enskilda eller företag. Jag tror inte att avskaffandet av förmögenhetsskatten var ett beställningsjobb och inte heller beslutet om att godkänna gasledningen i Östersjön eller att öppna för att bygga nya kärnkraftverk.

Att å andra sidan tro att Sverige är immunt mot politisk korruption är naivt på gränsen till galenskap. Mutskaandaler har som alla vet avslöjats också i Sverige. Vi har under de senaste åren bevittnat politiska korruptionsskandaler i Finland och i flera andra västeuropeiska länder. På många håll skärper man därför just nu lagar och regler för att ytterligare minska utrymmet för hemlighetsmakeri och möjligheterna att använda pengar till partier som politiskt smörjmedel. Det hände senast i vårt andra grannland, Norge.

De senaste åren har Sverige fått stå vid skampålen ett flertal gånger för att vi inte lever upp till det grundläggande demokratiska renlighetskravet om öppenhet för finansiering av politiska partier. Europarådet och det europeiska korruptionsorganet Transparency International har kritiserat Sverige starkt. Den svenska regeringen har tvingats förklara sig men inte lyckats särskilt bra. Vi har alla fått lyssna till pinsamt usla utläggningar från statsministern om att det i Sverige skulle ha att göra med valhemligheten. Det är ett argument som visserligen maffian i Italien skulle älska, men som knappast kan tas på allvar av någon som värnar demokratin.

När jag och Miljöpartiet i slutet av valrörelsen för några månader sedan tog upp kravet om lagstiftning blev det snabbt en av de större frågorna. När både Socialdemokraterna, Centern och Folkpartiet deklarerade att de instämde i kravet fanns det plötsligt en bred majoritet för en lagreglering. Både Mona Sahlin, Jan Björklund och Maud Olofsson var tydliga. Efter valet skrev jag och Miljöpartiet en så kallad partimotion med krav på att regeringen skulle föreslå en ny lagstiftning som gäller öppenhet för gåvor till både enskilda politiker och politiska partier. Dessutom har det inkommit tre enskilda motioner i frågan. Jag föreställde mig att den breda enighet som fanns före valet nu skulle betyda att det också fanns en majoritet i riksdagen. I dag skulle vi därmed kunna fatta ett historiskt beslut som gör att en pinsam svart fläck i vårt demokratiska system får ett slut. Det vore passande med tanke på att just den 9 december, alltså i dag, är utnämnd till den internationella antikorrupsionsdagen.

Men det tycks inte bli så. Tvärtom har ett parti, Sverigedemokraterna, anslutit sig till Moderaterna och Kristdemokraterna som försvarare av ett starkt korrumpierande system. Men jag tycker att det allra tråkigaste är att fegheten vann i både Centern och Folkpartiet. Nu gömmer ni er igen bakom Reinfeldt och Moderaterna trots att det inte är frågan om ett regeringsbeslut där ni måste vara eniga.

För Moderaterna är dagens beslut ett starkt bevis på att ränderna inte går ur. Det gamla överklasspartiet Moderaterna är fortfarande starkt. Detta är inte ett parti som står för allmänintresset och för det gemensamma bästa. Reinfeldts pompösa retorik faller ganska platt till marken. Det är det gamla egenintresset som tar över när det verkligen gäller. Jag hoppas för er egen del att ni skäms riktigt ordentligt. Det ni gör i dag är inte hedrande för vare sig er själva eller era partier.

Fru talman! Den andra frågan handlar om Regeringskansliets egen budget. För en gångs skull står eventuella besparingar i regeringens egen organisation i fokus. Annars har det de senaste åren handlat om helt andra människor – om de arbetslösa och sjuka, om dem som sparkas ut från sjukförsäkringarna och a-kassan och om nedskärningar i skolor och äldreomsorg.

Sverige behöver ett starkt regeringskansli med duktig personal och möjligheter att göra ett bra jobb. Men anslaget har under de senaste åren vuxit rejält. Argumentet för detta har varit att Sverige skulle vara ordförande i EU. Det krävde en hel del extra. Men nu är det över, och därför vore det inte orimligt om anslaget föll tillbaka åtminstone i närheten av vad det var tidigare.

Det som vuxit mest har varit antalet politiska tjänster. Kostnaden för UD har däremot minskat en del de senaste åren. Vi har diskuterat det här i utskottet, och vi har också kommit fram till att Regeringskansliet har haft ett rejält överskott de senaste åren. I fjol var det på 300 miljoner kronor. I år tycks prognosen vara ett överskott på 400 miljoner kronor. Även nästa år räknar man med ett överskott enligt den information vi har fått.

Det här gör att det, som utskottsmajoriteten ser det, är fullt möjligt att klara en minskning av anslaget utan att det innebär några stora problem. Det finns en del att dra in på innan det blir jobbigt, och dessutom har man byggt upp ett anslagssparande att ta av. Vi i Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänstern har dessutom bestämt oss för att ge regeringsvidan en möjlighet att mötas på vägen. I stället för en minskning på 670 miljoner kronor av 6 ½ miljarder har vi föreslagit en minskning som är något mindre än hälften, det vill säga 300 miljoner kronor. Det är alltså mindre än årets beräknade överskott. Om regeringspartierna ändå inte vill mötas på det förslaget får de återkomma nästa år när vi har sett vad som har hänt. Vi är fullt beredda att då diskutera även nästa års anslag och lyssna till regeringens bedömningar om vad som är rimligt.

Med detta vill jag yrka bifall till förslaget i KU:s betänkande med ett undantag. Jag vill yrka bifall till reservation nr 7.

(Applåder)

Anf. 2 PETER HULTQVIST (S):

Fru talman! Varför värnar Moderaterna om att bidragen till politiska partier ska vara hemliga? Är det för att om bidragen blir offentliga avslöjas saker som man vill ska vara hemliga och finnas i det fördolda? Det sägs att intresset aldrig ljuger. Det finns där som en ständigt malande sanning om hur samband och påverkan ser ut. Stora bidragsgivare är sällan rakt igenom ideella. Det finns också ett intresse, en vilja och en ambition att påverka. Så är det.

Därför finns det i de flesta europeiska länder en lagstiftning som tvingar partierna att lägga korten på bordet och ser till att hemligheterna blir offentliga. Vi socialdemokrater stöder en sådan lagstiftning. Vi tycker inte att det är hållbart att hemlighålla bidragen till partierna.

Särskilt uppseendeväckande är att Moderaterna gör gemensam sak med Sverigedemokraterna i sin kamp för att behålla hemligheterna. Har Sverigedemokraterna bidragsgivare som inte tål dagens ljus? Vilka kan det vara i så fall? Har Moderaterna bidragsgivare som de av någon an-

ledning vill mörka? Hur ser sambanden ut? Ni skulle tjäna på att lägga korten på bordet.

Eftersom vårt krav handlar om att bidrag över 20 000 kronor ska redovisas borde det inte vara ett problem att lägga korten på bordet. Inte minst efter kritiken från Europarådets arbetsgrupp mot korruption borde man vara beredd att släppa in ljuset över de mörka och täckta kassakis-torna.

Är det verkligen rimligt att Sverige ska vara ett utmanande exempel i Europa när det gäller slutenhet och hemlighetsmakeri? Jag tycker definitivt inte att det är en bra bild av ett modernt, framtidsinriktat Sverige. Det ger snarare ett intryck av att det finns en samhällselit som gör allt för att bibehålla sådana hemligheter som är offentliga på de flesta andra ställen.

Sedan kan man fråga sig vad Centern, Folkpartiet och Kristdemokraterna egentligen står för. Centern och Kristdemokraterna har tidigare förklarat sig vara öppna för en lagstiftning. Liberaler sägs stå för öppenhet, och nu kröker de rygg för Moderaterna och säger nej. Frågan är om underordning i frågor som handlar om att slå vakt om hemlighetsmakeri är en klok politisk strategi. Jag tvivlar på det.

Allmänheten, väljarna, har rätt att veta vilka som stöder olika partier. De har rätt att ta del av om det finns olika typer av intressen som lurar osynligt i vassen.

Vi socialdemokrater redovisar öppet våra bidrag från fackföreningsrörelsen. Vi är glada över de pengarna. Vi är glada över det stödet. Vi är stolta över det facklig-politiska samarbetet.

Det som gör offentligheten än mer angelägen är det ökade inslaget av personval. Från och med nästa val är den så kallade personvalsspärren 5 procent i riksdagsvalet. Det öppnar för mer av personvalskampanjer, vilket också kan öppna för personliga kopplingar mellan direkt ekonomiska intressen och enskilda kandidater. Det här måste självfallet redovisas öppet för väljarna. Allt annat vore egentligen orimligt.

Sveriges valsysteem har hittills varit att betrakta som fritt från mutor och korruption. Men förändringar i systemet kan, om det inte finns en debatt om moral och etik, leda till nya förhållningssätt och nya attityder. Politiker får inte lockas av ekonomiska bidrag som i praktiken förvandlar dem till ombud för exempelvis olika typer av enskilda och kommersiella intressen. Därför är det rimligt att lagstifta för att åstadkomma öppenhet och en redovisning i förhållande till allmänheten. Jag tycker att det är ett grundläggande renhetskrav i demokratin.

Mot denna bakgrund yrkar jag bifall till reservation nr 7.

Fru talman! Vi har i dag att ta ställning till Regeringskansliets anslag, utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Socialdemokraterna förordar här tillsammans med Miljöpartiet och Vänsterpartiet en ramsänkning på 300 miljoner kronor i förhållande till Moderaternas, Folkpartiets, Centerpartiets och Kristdemokraternas förslag. Det finns starka motiv för detta. Kostnaden för Regeringskansliet har från 2006 till 2010 ökat med 1,1 miljard i en budget som ligger strax under 6 miljarder. Det är en ansevärd ökning på några få år.

Detta har skett samtidigt som vi kan se att det finns starka rationaliserings- och besparingskrav på den övriga statliga verksamheten. Den här veckan har Trafikverket, efter sammanslagningen av Vägverket och Banverket, aviserat personalneddragningar med 1 100 personer. Det är

många arbetstillfällen som försvinner och många människor som får förändra sina liv. Dessutom kan hårda rationaliseringar i den verksamheten få effekter på både kvalitet och service till allmänheten.

I en ort som Sollefteå har det under de senaste fyra åren försvunnit ca 150 statliga arbetstillfällen. Det är arbetstillfällen i form av distansapoteket, Krisberedskapsmyndigheten och skattekontorets växel. Det är jobb som flyttades dit som ersättning för regementsnedläggningar. Löftet om att få ha de här jobben kvar höll inte. De här jobben har dragits in, och nu återstår 14 statliga jobb på försvarets hundavelsstation. De kommer också att försvinna eftersom den här verksamheten i någon sorts nyliberal anda ska privatiseras.

Jag vill också påminna om att man har tagit initiativ till drastiska nedskärningar i Arbetsmiljöverket, vilket fick till effekt att det förebyggande arbetsmiljöarbetet kraftigt försvagades. Man har lagt ned det statliga institut som har arbetat samlat med arbetsmiljöforskning. Vi ser också hur hårt de nya reglerna och besparingarna inom sjukförsäkringen slår mot enskilda individer.

Det sparas, dras in och flyttas jobb inom den statliga sektorn i storformat. Det här är några bilder av hur statens verksamhet hanteras. Jag skulle kunna ta många fler exempel.

Men Regeringskansliet är helig mark. Inget får ske. Besparingar gäller överallt annars utom på det kansli som finns närmast Fredrik Reinfeldt och regeringen. Begreppet sopa trappan uppifrån tycks vara helt okänt i sammanhanget. Ska man vinna respekt för ett ledarskap tror jag att det är en princip som är väldigt viktig. I vilken kommun som helst, i vilket företag som helst, vet man att om man ska vinna trovärdighet när man ska spara pengar i en verksamhet kan inte huvudkontoret eller kommunkansliet expandera. Det kan inte vara så att det sker en tillväxt där medan man drar åt i storformat på andra ställen. Ledningen måste gå före och visa att det är allvar.

Men det gäller tydligen andra förhållningssätt här, trots att det finns pengar. Det finns ett anslagssparande på 300 miljoner från 2009 och ett på 400 miljoner från 2010. Det finns uppgifter om en ännu högre nivå 2011.

Läget är alltså sådant att det finns en ryggsäck med pengar, 700 miljoner, som räcker mer än två år för att finansiera vår ramkorrigering på 300 miljoner. Det är således 700 mot 300. Någon anledning till dramatik finns inte. När regeringen nu skrämmer med ambassadnedläggningar och målar upp en hotbild av varsel är det sådant som inte behöver bli verklighet. Om man vidtar dessa åtgärder är det regeringens val. Det är inte oppositionens förslag. Det är inte konsekvensen av vårt ramförslag, utan det är regeringens eget val att hantera frågan på det sättet.

Det resonemanget styrks dessutom av den analys som Finansdepartementets budgetavdelning gjort av oppositionens förslag då det låg på 670 miljoner; vi har nu gjort en förändring till 300. Finansdepartementet skriver: För 2011 kan oppositionens neddragning hanteras genom att allt ingående anslagssparande behålls samt att anslagskrediten används. I det papperet pekar Finansdepartementet på att det finns en ordentlig buffert som kan användas för att hantera situationen.

Nu är den nivå vi föreslår som besparing mindre än hälften av de 670 som analysen från Finansdepartementet gäller. Vi har backat till 300. Om

man ska dra en konsekvens av analysen, om den gäller 2011, skulle man kunna dra ut den över ytterligare två år. Det finns alltså utrymme. Pengar saknas inte, men man vill från regeringssidan inte ta vår utsträckta hand.

Erbjudandet om en uppgörelse står kvar. Ta budet på 300 miljoner i ramreducering och sedan sätter vi oss ned nästa år och försöker hitta en överenskommelse inför kommande år för att få balans och stabilitet. Vår ambition är att åstadkomma balans och stabilitet i detta. Det finns ingen anledning att vara alarmistisk, överreagera eller förbereda jätteddragningar på Regeringskansliet. Det är en taktik som inte biter på oss.

Vi hade förväntat oss en mer sakligt analyserande inställning i det här sammanhanget. Om ni på allianssidan väljer den utvecklingen är det ert val. För vår del agerar vi nu i sak och bedömer läget efter det material som konstitutionsutskottet tagit fram. I analysen från Finansdepartementet står också: Det är viktigt att påpeka att det finns effektiviseringsmöjligheter inom Regeringskansliet.

Om man tar fasta på det material som Finansdepartementet producerat finns där fingervisningar om hur ni kan arbeta – en kombination av att använda anslagssparandet, den ekonomiska buffert som finns, och ta fasta på det som Finansdepartement självt konstaterar. Om man arbetar konstruktivt med det kan man komma en bra bit på väg för att klara besparingen under acceptabla former. Man kan till och med kontinuerligt hålla konstitutionsutskottet informerat om arbetet och därmed lägga grunden för diskussionerna om detta inför nästa års budgetbehandling.

Jag skulle vilja passa på tillfället och peka på det förhållandet att de politiska staberna är välfyllda. Där finns inga större problem. Det finns pressekreterare och sakkunniga anställda till nya ministrar. Antalet statssekreterare har ökat med tio sedan 2000, och regeringen är rekordstor i jämförelse med andra länder. Om vi tittar på regeringens hemsida ser vi att vi håller oss med tre ministrar som har samma ansvarsområde – tre ministrar sysslar med regional utveckling. Vi har också tre ministrar som är inblandade i integrationsfrågor i ett konstigt mönster där chefskap och ansvar korsar varandra. Det var väl priset för att få ihop regeringsbildningen. Men kompromisserna kostar pengar, och jag minns när Fredrik Reinfeldt beklagade sig över detta. Jag får inte bestämma själv, sade han när kritiken mot den svällande regeringen kom. En innovation var att göra den tidigare moderate partisekreteraren Per Schlingmann till den förste statssekreteraren någonsin för press- och kommunikationsfrågor. Det hade man alltså råd med.

På Trafikverket sparar man in 1 100 tjänster medan politiska statssekreterartjänster som aldrig funnits tidigare inrättas vid statsministerns kansli. Det är en intressant men felaktig signal till omgivningen i dessa för den statliga förvaltningen bistra tider.

Från vår sida står vi självklart bakom reservationerna 5, 7 och 8. Jag yrkar bifall till reservation 7 och till konstitutionsutskottets förslag i övrigt.

(Applåder)

Anf. 3 PER BILL (M):

Fru talman! Jag vill inledningsvis yrka bifall till regeringens förslag och avslag på alla motioner, men eftersom KU har en majoritet bestående av oppositionspartier är det lite knöligare än vanligt. Det innebär att jag

under punkt 1 Anslag m.m. 2011 inom utgiftsområde 1 yrkar bifall till reservation 1 av Moderaterna, Folkpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna, och under punkt 3 Effektivisering av Regeringskansliets resurser yrkar jag bifall till reservation 4 av Moderaterna, Folkpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna.

Fru talman! Vi har en ansvarsfull regering som gjort att vi klarat finanskrisen bättre än kanske något annat land i Europa. Vi har ordning och reda i statsfinanserna och ordning och reda i budgeten för Regeringskansliet. Men det är inte enbart regeringens förtjänst. Det är viktigt att också komma ihåg de många tusen anställda i Regeringskansliet, varav 96 procent opolitiska, som varje dag hjälper till så att landet ska fungera riktigt bra.

För att Sverige ska fungera riktigt bra, för att vi ska få de underlag vi behöver, för att regeringen ska få de underlag den behöver, för att Sverige ska vara en klar och tydlig röst i EU, för att vi ska kunna driva på i internationella frågor, till exempel frihandel, miljö och klimatpolitik, är det viktigt med ett väl fungerande regeringskansli. För de många tusen svenskar som är ute och reser runt om i världen är det viktigt att veta att de på en ambassad i närheten kan få den hjälp och den service de behöver.

Vad handlar det hela om? När man lyssnar på Peter och Peter får man intrycket att det handlar om några motioner om partifinansiering och sedan lite grann i slutet om några hundra miljoner i Regeringskansliet. Riktigt så enkelt är det förstås inte.

Frågan går egentligen tillbaka till 2009 när Sverige var ordförandeland i EU. För det avsattes pengar, mycket pengar, eftersom det kostar att vara ordförandeland. Under 2008 och 2009 avsattes 917 miljoner kronor, men man var samtidigt väldigt tydlig med att det var en engångskostnad och att vi inte skulle dra på oss någon kostnadsryggsäck, vilket var fallet 2001. Det har vi heller inte gjort. Trappan är sopad uppifrån, vilket Peter Hultqvist påstod att den inte var.

Anslaget är i dag 589 miljoner mindre än 2009, och det är 370 färre anställda i Regeringskansliet i dag jämfört med 2009. För den samlade oppositionen – socialdemokrater, sverigedemokrater, vänsterpartister och miljöpartister – är detta inte nog. De kräver större varaktiga besparingar men ger ingen som helst indikation om var dessa besparingar ska göras.

När jag lyssnar på Peter Hultqvist får jag intrycket att man måste börja med att varsla och säga upp lite folk högst upp i trappan, annars får man ingen trovärdighet längre ned i trappan, men samtidigt säger han: Ni kan använda olika typer av anslagsbesparingar och kanske till och med anslagskrediter och tricksa er igenom problemen.

Fru talman! Så driver inte Sveriges regering en ansvarsfull budgetpolitik.

Fru talman! Jag ska gå tillbaka till den punkt som jag tycker är en vändpunkt i den svenska moderna politiska historien, det vill säga omkring 1995. Då skedde två mycket viktiga reformer. Det ena var att man slog ihop ett brokigt regeringskansli som bestod av 15, tror jag, olika myndigheter till en. Det andra var att man införde budgetlagen.

I samband med dessa båda händelser tog man också med sig en hel del praxis från hur det hade fungerat tidigare, men det har också vuxit fram praxis på vägen. En första praxis är att regeringen har ansvar för

dimensioneringen och organisationen av Regeringskansliet inom rimliga gränser, på precis samma sätt som riksdagen har rådighet över riksdagens budget, inom rimliga gränser. Så har också skett. Jag har gått igenom alla KU1-betänkanden sedan 1990. Det finns inga avvikelser som jag har kunnat hitta.

En annan praxis sedan budgetreformen är också att regeringen när man har vunnit valet får en opposition som beskriver sin politik på varje utgiftsområde i form av ett särskilt yttrande och inte som en skarp reservation. Här har jag gått igenom samtliga betänkanden sedan 1995 och inte hittat någon avvikelse. Det var ganska sent när jag satt och läste dem, så det är möjligt att jag har missat något, men såvitt jag kan se finns det alltså inga avvikelser.

I det betänkande vi nu debatterar frångår Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet den praxis som har funnits sedan 1995, och det gör de väl medvetna om att de därmed ger Sverigedemokraterna en vågmästarroll.

En tredje praxis, fru talman, är att när man väl har röstat för sitt förslag och förlorat lägger man ned sin röst i huvudvoteringen.

Praxis och oskrivna regler kan låta som ointressant, men det är tvärtom. Väldigt mycket i Sveriges parlament bygger på praxis. Praxis är viktig. Praxis har varit viktig, och jag är helt övertygad om att praxis kommer att vara viktig i framtiden. I det här betänkandet finns det dock risk för att samtliga tre former av praxis som jag har pratat om kommer att tummas på.

Låt mig gå tillbaka till nuläget och tillbaka till siffrorna. Regeringen har alltså redan sparat 589 miljoner jämfört med 2009. Man har städat trappan uppifrån, som Peter Hultqvist skulle ha uttryckt det, men alla fyra oppositionspartier kom fram till exakt på öret samma summa: en ytterligare besparing på 670 miljoner kronor. Det hade varit väldigt ödesdigert för Regeringskansliet. En sådan summa hade motsvarat ungefär 700 jobb. Om man skulle få helårseffekt redan 2011 skulle man ha behövt lägga ett varsel på över 1 000 personer. Det är inte underligt att vi på regeringssidan ville undvika denna skada på ett väl fungerande regeringskansli.

Vi satte oss i förhandlingar, och jag ska säga att de förhandlingarna var konstruktiva, men de ledde inte fram till en överenskommelse. Skillnaden var att vi såg en möjlighet att göra en neddragning med ett engångsbelopp på ett par tre hundra miljoner. Socialdemokraterna och Miljöpartiet, som var de två som jag förhandlade med, krävde besparingar varaktigt varje år, vilket på en mandatperiod innebär ungefär 1 miljard kronor i skillnad. Det är ganska stor skillnad, fru talman!

Förhandlingarna ledde dock, som vi redan har hört, till att Socialdemokraterna och Miljöpartiet förhandlade ned med sig själva från 670 miljoner till 300 miljoner. Men jag upprepar: Om detta hade varit en engångsneddragning och om det hade handlat om att regeringen skulle göra något med anslagssparandet hade vi kunnat hitta en gemensam linje. Så var tyvärr inte fallet, och jag är den förste att beklaga detta.

Nu handlar det om 300 miljoner i minskat anslag och därmed en permanent lägre anslagsnivå för Regeringskansliet under mandatperioden. Det handlar dessutom om att en brokig samling oppositionspartier tar över dimensioneringen och budgeteringen av Regeringskansliet – detta

utan att göra några analyser av vad det får för effekter eller av vad man vill göra.

Det finns en hel del att dra ned på innan det gör ont, har vi fått höra av Peter Hultqvist. Det är kanske inte riktigt den typ av budgetunderlag som man hoppas på i Regeringskansliet.

Vad innebär då denna permanent lägre nivå för Regeringskansliet? Ja, de exakta svaren får naturligtvis komma från Regeringskansliet, men låt mig ändå säga att det kommer att leda till kvalitetsförsämringar och en minskad ambitionsnivå.

Fru talman! Jag tänkte avsluta med en liten anekdot. Det handlar om en debatt jag hade med Jan Bergqvist för kanske 10 eller närmare 15 år tillbaka i tiden. Vi hade öppet hus i riksdagen, och vi satt i finansutskottets sessionssal. Jag dristade mig till att säga att ingen riksdagsledamot någonsin har övertygat någon annan riksdagsledamot att byta åsikt i debatten i kammaren. Jan Bergqvist, gruppleadare för Socialdemokraterna och ordförande i finansutskottet under många år, invände bums. Han räckte upp handen och sade: Där har du fel!

Då sade jag: Nämn ett enda exempel! Jan Bergqvist tänkte en stund. Så sken han plötsligt upp och sade: Det var en fantastisk debatt! Det var många ledamöter som blev övertygade om att det faktiskt var klokt att flytta tillbaka riksdagen från Sergels torg till Helgeandsholmen.

Fru talman! Den flytten genomfördes 1983, och den debatt Jan Bergqvist refererade till hölls antingen i maj 1975, när man tog principbeslutet om att flytta tillbaka, eller den 8 mars 1978, då man tog det definitiva beslutet. Hade jag haft ytterligare en dag på mig att förbereda mitt anförande hade jag letat upp talen för att se vilket av dem som hade den sprängkraften att ledamöter från andra partier lyssnade, vägde två förslag mot varandra och sade: Det är alldeles rimligt att göra som de andra tycker!

Jag hoppas att i dag kan vara en sådan dag. Jag hoppas att det finns kloka, ansvarstagande personer i oppositionen som inser att regeringen gör ordentliga, strukturerade neddragningar i Regeringskansliet. Sådana pennstrecksneddragningar som vi nu hör oppositionen föreslå riskerar att ge mer skada än nytta. Jag hoppas alltså att jag som riksdagsledamot i framtiden kan prata om en debatt där jag har varit med och där riksdagsledamöter faktiskt har ändrat sig.

Fru talman! Det är aldrig för sent att inta en ansvarsfull roll och rösta för en neddragning i Regeringskansliet som görs planerat och på ett ansvarsfullt sätt – det vill säga bifall till reservation 1.

(Applåder)

I detta anförande instämde Finn Bengtsson och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M) samt Anna SteeleKarlström (FP).

Anf. 4 PETER ERIKSSON (MP) replik:

Fru talman! Per Bill beklagade att han inte hade ytterligare någon dag på sig, så att han hade kunnat göra färdigt anförandet om Regeringskansliet. Jag undrar hur många dagar han skulle behöva på sig för att hinna säga ett enda ord om den andra stora frågan, om gåvor till partier. Den frågan nämnde han i dag inte med ett enda ord i sitt anförande, trots att det helt uppenbart är den fråga som väldigt många har diskuterat. Det

var också en fråga i valrörelsen, och den har diskuterats på ledarsidor och debattsidor och på många andra ställen sedan valet.

Jag har personligen blivit uppringd av ett antal radiostationer och tv-kanaler för att de har velat ha en debatt i den här frågan. Men de har till slut varit tvungna att ge upp, för de har inte lyckats uppbringa en enda moderat i hela Sverige som har velat stå upp och möta mig i en sådan debatt, ingen på Regeringskansliet, inte statsministern, ingen annan minister och ingen ledamot i Sveriges riksdag.

Det här verkar ganska betecknande. Det är inte bara så att Moderaterna vill fortsätta hemlighålla en klart korrupperande struktur, utan man vägrar också att ta en offentlig debatt i frågan. Inte ens när vi har ett betänkande i riksdagen har Moderaternas ledamot i frågan ett enda ord att säga. Jag tycker att det här är förfärande.

Vad är Moderaternas argumentation för att, till skillnad från hur det är i de allra flesta andra moderna demokratier i Europa och i världen, fortsätta att hemlighålla finansieringen av partierna, trots att internationella organisationer som Europarådet och Transparency International kritiserar Sverige i den här frågan?

Anf. 5 PER BILL (M) replik:

Fru talman! De här motionerna har vi sett många gånger i KU1-betänkanen. De har fått en ganska styvmoderlig behandling, egentligen inte av någon slentrian, utan därför att man påpekar att det, om man går lagstiftningsvägen, möter vissa invändningar från rättsvårdande myndigheter när det gäller grundlagsenligheten.

För mig är det här en liten väckarklocka. Vill man gå den här vägen för ökad öppenhet kommer det att ta tid. Om man i stället, fru talman, utgår från den överenskommelse som finns i dag kanske det är ett snabbare alternativ.

Anf. 6 PETER ERIKSSON (MP) replik:

Fru talman! Vad jag förstår innebär det att Per Bill anser att andra länder, andra demokratier, till exempel Tyskland, Frankrike, Finland, Norge, Danmark, USA och Australien, gör fel. Det är i Sverige som man gör rätt när man anser att det här inte har med korruption att göra.

Vad skulle Per Bill vilja säga? Vore det bättre om andra länder också övergav det här systemet och återinförde en situation där det går att hemlighålla finansieringen?

Anf. 7 PER BILL (M) replik:

Fru talman! Jag tror att vi allihop behöver fundera lite grann på vad förändringar av personvalsspärrar och sådana saker får för effekter. Vad jag försöker peka på är att jag inte alls är säker på att lagstiftningsvägen är den snabbast framkomliga vägen. Det finns goda skäl att även fundera på att gå på en överenskommelse.

Anf. 8 PETER HULTQVIST (S) replik:

Fru talman! Det finns ett enkelt sätt att lösa problemet – då behöver vi ingen lagstiftning eller någonting. Det är: Lägg korten på bordet! Berätta hur det är! Redovisa hur bidragsgivningen ser ut! Gör det gärna när

det gäller dem som ligger på över 20 000 i bidrag! Då är det här ur världen. Men det här vill man inte. Det är därför lagstiftningsdebatten kommer.

Varför fortsätter ni med den här typen av hemlighållande när till och med Europarådets arbetsgrupp mot korruption kritiserar Sverige? Tycker ni att det är en kritik som vi bara kan strunta i?

Sedan gäller det Regeringskansliet. Det är 300 miljoner år 2009 i anslagssparande. Det är 400 miljoner, förmodligen, i år. Det är kanske ännu mer, enligt uppgift jag har fått från min motdebattör här, nästa år. Varför ska Regeringskansliet återkommande ha mer pengar än de gör av med? Vad är det som gör att man ska agera på det sättet? Varför inte ta konsekvensen av det faktum som ändå har etablerats i verkligheten och göra en modest ramreducering på 300 miljoner?

Anf. 9 PER BILL (M) replik:

Fru talman! Anslagssparandet är, till att börja med, regeringens arbete, inte riksdagens. Men jag har tittat tillbaka på anslagssparandet och kan konstatera att det var betydligt högre på Göran Perssons tid. Du får väl fråga din kollega Göran, numera JKL-killen, varför det är så viktigt. Då låg anslagssparandet på 800–900 miljoner, om jag läste staplarna rätt.

Om vi tittar på de budgetar vi har framför oss ser vi – och vi har fått svaren – att det regeringen skulle göra, nämligen minska tillbaka efter ordförandeskapet, har man klarat av. Det stod också i era klämmor att det var det som var det viktiga. Nu dyker det upp ren regeringsmateria, nämligen: Hur stort ska ett anslagssparande vara? Det var väl inte riktigt där ni började den här resan.

Anf. 10 PETER HULTQVIST (S) replik:

Fru talman! Per Bill väljer att svara själv. Jag funderar på om det verkligen var ett bra svar, men det får väl andra bedöma.

Ni föreslog 2005 att allt anslagssparande skulle dras in i er budgetmotion från Moderaternas sida. Kom inte och påstå att ni själva inte har sysslat med analys av anslagssparande, vad det är och vad det betyder! Det är precis vad ni har gjort tidigare.

Vi måste bedöma helheter när vi tar ställning till ekonomin. Vi kan bara konstatera att det är 300 miljoner år ett, 400 år två och kanske ännu mer år tre, som är 2011 i det här fallet. Varför ska de ha mer pengar än de behöver? Där har du inte svarat. Varför ska de ha mer pengar än de behöver?

Den här ramreduceringen behöver inte innebära någon större dramatik ur den aspekten. Det här går att hantera. Vi är dessutom öppna för att föra ett resonemang om det här inför nästa budgetår.

Ställ också det här i relation till att 1 100 personer nu ska bort inom Trafikverket. Det är en jätterationalisering. 150 jobb försvinner i Sollefteå. Man är till och med beredd att göra någon ideologisk privatisering så att de sista 14 jobben försvinner från försvarets hundavelsstation.

Ni är inte ens en gång beredda att bedöma helheten och se att det finns ett anslagssparande år från år som indikerar ett utrymme. Min fråga kvarstår faktiskt: Varför ska man ha mer pengar än man behöver för att finansiera Regeringskansliet?

Anf. 11 PER BILL (M) replik:

Fru talman! När Peter Hultqvist pratar om analys av anslagssparandet handlar det faktiskt inte om mer än att man tar fram en tabell och tittar på några staplar: Oj, de är positiva, och, oj, det är 300 miljoner. Så snabb är själva analysen. Det är inte mycket till analys.

När det gäller att vi har gjort samma typ av besparingar är det en sanning med modifikation. Vi har nämligen i våra budgetar – det erkänner jag – sagt att vi ska dra in anslagssparande, att vi ska göra neddragningar på Regeringskansliet, men till skillnad från er har vi hållit oss till den praxis som har vuxit fram sedan 1995, nämligen att vi inte lägger fram skarpa reservationer. Det har ni gjort, för ni vet att det då finns en chans att Sverigedemokraterna hoppar på. Det är ni som har gjort vagnen fin och fyllt den med nytt hö, så att Sverigedemokraterna ska kunna hoppa in i den.

Anf. 12 KARIN GRANBOM ELLISON (FP):

Fru talman! I dag debatterar vi anslaget för rikets styrelse. Bakom utgiftsposterna finns ett flertal av de funktioner som är grunden för vår demokrati. Det handlar om riksdag och regering, politiska partier, nationella minoriteter, länsstyrelser och valmyndighet. JK, JO och presstödet är annat som är välkänt för en bred allmänhet.

Som vanligt är partierna överens om det mesta. Men i år skiljer sig debatten på en väsentlig punkt. I år nöjer sig inte oppositionen med att beklaga anslaget till Regeringskansliet. I år ska nedskärningen också genomföras.

Föregående år har oppositionens förslag om Regeringskansliet spretat, både mellan partierna och i de enskilda partiernas ställningstaganden över åren. Förra året skulle Socialdemokraterna skära 640 miljoner på Regeringskansliet, Vänsterpartiet 600 miljoner medan Miljöpartiet inte tyckte att det behövdes några sänkningar alls.

Året innan skulle Socialdemokraterna spara 600 miljoner. Vänsterpartiet tyckte detta år att regeringens förslag var bra. Miljöpartiet skulle spara 335 miljoner. Ett år ytterligare tillbaka i tiden var skillnaderna emellan möjligen ännu större. Själva säger de att det i år är enda gången vi kommer att få se ett gemensamt rödgrönt budgetförslag.

I denna villervalla ska de sprida sin inre oro till Regeringskansliet genom att genomföra sitt lynniga budgetförslag.

I år skulle oppositionen först skära 670 miljoner, alltså nära 1 miljard kronor inklusive den minskning som regeringen föreslår för i år. Nu har De rödgröna bestämt sig för en siffra på 300 miljoner, det vill säga 370 miljoner mindre än från början.

Det har under den sista tiden hetat att detta är ett kompromissförslag, men nu verkar de ha kommit fram till att de måste backa från sitt ursprungliga förslag med tanke på de fakta som har framkommit.

Oppositionen motiverar sitt lägre anslag med att Regeringskansliet måste ned till den kostym det hade före EU-ordförandeskapet. Den argumentationen är inte giltig. Neddragningar har gjorts efter ordförandeskapet. Det totala antalet anställda i Regeringskansliet är det lägsta sedan 2002, det vill säga långt före 2009 och EU-ordförandeskapet. Det är nu färre anställda än vad som var fallet under regeringen Persson.

När Regeringskansliets personal är uppe till diskussion kan jag med glädje konstatera att andelen kvinnor i chefsbefattning under alliansregeringen ökar. Den är nu 40 procent. I jämställdhetsdiskussioner talar man ofta om att inget av könen ska ha en representation med mindre än 40 procent. Det är nu fallet för chefer i Regeringskansliet.

De senaste åren har Regeringskansliet tillförts nya och kostsamma uppgifter inom bland annat krishantering och i utrikesrepresentationen. Säkerhetskostnaden för de nyöppnade ambassaderna i krishärdarna Irak och Afghanistan är stor.

Ändå har vi kunnat inrymma dessa nya uppgifter i anslaget och samtidigt pressa ned anslaget med över 500 miljoner de senaste två åren. Sedan det blev klart att ökade kostnader för EU-ordförandeskapet rullats tillbaka och att det inte varit oförklarliga ökningarna i kostnader och anställda samt att ST-facket uppmanat De rödgröna att sansa sig har De rödgröna nu alltså landat i en besparing på 300 miljoner.

Pengarna som ska dras in kan oppositionen inte satsa på något annat, eftersom det är den i går fastställda budgetramen i FiU1 som gäller. Vad oppositionen vill är att ge regeringen ett tjuvnyp. De som drabbas är tyvärr opolitiska tjänstemän och de uppgifter de utför för medborgarna. Vi kan också nödgas lägga ned ett flertal ambassader.

Sverige är välkänt för väl förberedd och noggrann lagstiftning. Detta kan riskeras av oppositionens iver att spela ett politiskt spel.

Självklart ska Regeringskansliet alltid ha högt ställda krav på effektivitet liksom alla andra myndigheter, men styrningen av Regeringskansliet, myndigheter och andra viktiga samhällsfunktioner bör vara långsiktig. För oppositionen har en annan princip gällt i detta fall. Det har varit viktigare för dem att göra fort än att göra rätt, och det är beklagligt.

Så över till frågan om bidrag till partier. Även om frågan om redovisning av bidrag till partier inte har med statsbudgeten att göra har frågan hamnat i detta betänkande på grund av motioner från den allmänna motionstiden. De rödgrönas reservation kräver lagstiftad redovisning av kontanta stöd till partier och enskilda. Att Socialdemokraterna nöjer sig så är förklarligt, men Miljöpartiet har tidigare reagerat över LO:s parti-bidrag och inflytande över politiken.

År 2002 skrev exempelvis miljöpartisterna Åsa Domeij och Gustav Fridolin tillsammans med folkpartisten Carl B Hamilton en kritisk motion om LO:s bidrag till Socialdemokraterna. Carl B Hamilton har vid flera val försökt sammanställa de bidrag LO-facken ger för att uppnå en socialdemokratisk valseger. Det har varit svårt att få tillgång till dessa uppgifter, även med hjälp av riksdagens utredningstjänst.

Stödet från LO till Socialdemokraterna innefattar kontantbidrag, men framför allt handlar det om stora arbetsinsatser. Andra förmåner Socialdemokraterna har är stödannonsering, inkomster från lotterier med mera. Värdet av detta kan beräknas till hundratals miljoner kronor. Vore det inte rimligt att också detta ingår i det som ska redovisas?

Låt mig vara mycket tydlig: Vi i Folkpartiet vill se större öppenhet i redovisningen av stöd till partier och enskilda. En lagreglering är önskvärd. Men låt oss göra ett brett och grundligt förarbete så att vi får väl genomtänkta bestämmelser. Detta är en uppmaning till såväl allianskamrater som oppositionen.

Jag kan i dag bara konstatera att den rätta tidpunkten och det rätta forumet för denna fråga inte var konstitutionsutskottets behandling av budgetpropositionen för 2011.

Med detta sagt yrkar jag bifall till förslaget i betänkandet förutom under punkterna 1 och 3 där jag yrkar bifall till reservationerna 1 och 4.

Låt oss rösta för regeringens budgetförslag!
(Applåder)

I detta anförande instämde Nina Lundström och Anna SteeleKarlström (båda FP).

Anf. 13 PETER HULTQVIST (S) replik:

Fru talman! Inte den rätta tidpunkten. Inte den rätta institutionen. Inte det rätta läget.

Att vilja men inte kunna – är det den nya definitionen på att vara liberal?

Det här är inte svårt. Det handlar egentligen bara om en sak, och det är att lägga korten på bordet. Det kan man göra i en så kallad frivillig överenskommelse, och den kan vi göra på en gång. Det är bara att redovisa det här från de olika partierna.

Tyvärr är det inte så enkelt. Man vill inte, för det finns förmodligen någonting att dölja och som man vill hemlighålla. Det är väl så enkelt. Sverigedemokraterna kanske har sina skäl till varför detta inte ska komma upp på bordet. Moderaterna kanske har sina skäl.

Centern, Folkpartiet och Kristdemokraterna kröker ryggen för Moderaterna i den här frågan. Ni visar inte att ni har en rak ryggrad och vågar stå för vad ni egentligen tycker. Vore det inte bättre att försöka agera utifrån den egentliga åsikt man har och försöka göra någonting i praktiken än att stå här och ge intryck av att vilja men inte kunna? Det är inte särskilt progressivt.

Jag fick inget svar från Per Bill när det gäller Regeringskansliet. Det handlar om 300 miljoner 2009, 400 miljoner 2010 och sedan kanske ännu mer 2011.

Varför ska vi anslå en ram som är större än vad man behöver för att driva verksamheten? Varför ska vi göra det? Jag har suttit med i budgetberedningar i andra sammanhang i ungefär 20 år i sträck. Om det är så att man har mer pengar än man behöver brukar man faktiskt försöka använda de pengarna till någonting annat. Det är det som är bevekelsegrunden i det här sammanhanget.

Vi har agerat utifrån de uppgifter vi har fått fram i konstitutionsutskottet, utifrån de frågor som har ställts och utifrån det jag uppfattar som det seriösa material man har tagit fram. Det är enkelt att konstatera: Man har mer pengar än man behöver. Varför ska det vara så?

Anf. 14 KARIN GRANBOM ELLISON (FP) replik:

Fru talman! Jag har här redovisat Folkpartiets grundläggande inställning till redovisning av bidrag till partier. Vi i Folkpartiet vill verka för mer öppenhet, och lagstiftning vore önskvärt.

Samtidigt kan jag konstatera att det ännu inte finns något förslag som vi med belåtenhet kan ställa oss bakom. Det behövs en fortsatt översyn för att få klarhet i vad det är som ska redovisas. Jag nämnde till exempel

arbetsinsatser, lotterier och eventuellt andra förmåner i mitt anförande. Detta saknas i reservationen. Jag har när jag har lyssnat på det Peter Hultqvist har sagt här i dag enbart uppfattat att ert förslag handlar om att redovisa bidrag som är kontanta pengar. Kan Peter Hultqvist i dag säga att vi möjligen skulle kunna närma oss varandra tycker jag att vi ska fortsätta att föra samtal i den här frågan.

I fråga om anslaget till Regeringskansliet tycker jag att det vore på sin plats att i dag få ett erkännande av att 670 miljoner inte var något särskilt genomtänkt förslag. Även de 300 miljoner som ni nu ska genomföra låter som en misstänkt rund siffra. Varför blev det inte 315 miljoner eller 285 utan just 300?

Visst har vi sagt att vi skulle kunna använda oss av anslagssparandet för det kommande året, men sedan då? Vad ska bort sedan? Ert förslag innebär faktiskt att vi ska ha en permanent minskning på 300 miljoner. Det är alltså 1,2 miljarder kronor som ska sparas på Regeringskansliet över mandatperioden.

Anf. 15 PETER HULTQVIST (S) replik:

Fru talman! Att det blev 300 miljoner handlar mycket enkelt om att det var den siffra vi förhandlade fram med Moderaterna och Per Bill. Sedan var vi oeniga eftersom de ville ta det i en engångssumma och vi ville ta det långsiktigt på driften, för vi menar att det finns utrymme för det utifrån anslagssparandets nivå.

300 miljoner var resultatet av den förhandlingen, och vi ligger kvar med ett erbjudande om att vi är beredda att göra upp på den nivån. Det bygger på en analys av det anslagssparande som har redovisats till konstitutionsutskottet. Det var lite grann ett sätt att visa respekt för regeringssidan i det sammanhanget.

Jag tycker fortfarande att resonemanget när det gäller partibidragen ger ett intryck av att vilja men inte kunna. Ett bra steg är att lägga korten på bordet och redovisa de kontanta bidragen rakt av som de ser ut på en nivå över 20 000 kronor. Då har man i alla fall visat att man har en vilja.

Sedan kan man fundera på hur man ska räkna all arbetstid som läggs ned från olika arbetsgivarorganisationers sida på att jobba fram material som passar bra överens med den borgerliga sidans politik och för att understödja den i olika typer av valkampanjer. Det skulle vara intressant att få reda på hur mycket tid och kraft som är nedlagt på detta. Hur mycket material producerar tankesmedjor, Timbro och allt vad de nu heter, som gynnar den borgerliga sidan?

Slutligen skulle jag vilja ha svar på frågan: Varför ska man ha mer pengar än man behöver på Regeringskansliet när anslagssparandet visar att det finns ett utrymme även långsiktigt i driften?

Anf. 16 KARIN GRANBOM ELLISON (FP) replik:

Fru talman! Tack för svaret! Jag skulle också vilja säga att vi har visat god vilja och sagt att det är möjligt att ta 300 miljoner kronor på anslagssparandet för nästa år. Men sedan hittar vi inget självklart utrymme.

Jag skulle också vilja svara på frågan om varför de ska ha mer pengar än, som Peter Hultqvist uttrycker det, de behöver. Det är faktiskt normalt för myndigheter att ha ett visst anslagssparande. Varför ska just Rege-

ringskansliet inte få ha något sparande? Under S-regeringen var anslags-sparandet faktiskt betydligt större än 300 miljoner kronor.

Vad anslagssparandet innefattar är heller inte fullt klarlagt. Anslags-sparande kan vara kostnader för sådant som kommer att komma och som man har reserverat pengar för.

Jag tycker också att man ska ha en långsiktighet i styrningen av myndigheter. Det är en orimlig ordning att Regeringskansliet ska dimensioneras av riksdagen år från år. Det är en helt ny praxis. Ska regeringen alltså ringa till riksdagen för att få veckopeng eller årspeng? Ska ni då ringa Sverigedemokraterna och se vad som skulle kunna vara ett lämpligt förslag för kommande år?

Socialdemokraterna var ett ansvarstagande parti för en tid sedan, men när ni nu överger praxis på det här sättet beter ni er faktiskt som om ni har gett upp hoppet om att komma i regeringsställning. Jag hoppas inte att se er i regeringsställning, men en vettig opposition är faktiskt en styrka för ett land. Jag hoppas att det finns åtminstone några i oppositionen som inser det och röstar på Alliansens förslag.

(Applåder)

Anf. 17 PER-INGVAR JOHNSON (C):

Fru talman! Konstitutionsutskottets förslag om en ytterligare neddragning med 300 miljoner utöver vad regeringen redan har föreslagit när det gäller anslaget till Regeringskansliet har stötts av Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet med ordföranden Peter Erikssons utslagsröst. Flertalet av ledamöterna i konstitutionsutskottet har i två reservationer reserverat sig mot förslaget i KU. Jag ska försöka redovisa hur jag som ledamot i konstitutionsutskottet har uppfattat tureerna för detta för Sveriges styrelse och ledning mycket viktiga ärende.

Budgetmotionen från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet var ett förslag om en neddragning med 670 miljoner på Regeringskansliet. Jag uppfattar den som skriven i hastigt mod, som en reaktion mot att den tidigare partisekreteraren Per Schlingmann i samband med regeringsombildningen överflyttades från sitt partikansli till Regeringskansliet. Det var, som jag uppfattade det, ett sätt att visa att den nye statssekreteraren kan komma att kosta regeringen mer än sin lön.

Vad som sedan hände var att Sverigedemokraterna i sin budgetmotion kopierade förslaget om neddragning av anslaget till Regeringskansliet med 670 miljoner. Det som jag uppfattar som ett inte särskilt väl underbyggt förslag blev därmed inte bara ett förslag från en uppretad opposition utan det blev också ett förslag som skulle kunna få en majoritet i riksdagen.

I motionen från Peter Hultqvist med flera socialdemokrater, miljöpartister och vänsterpartister och även i motionen från Sverigedemokraterna uppges syftet med neddragningen på 670 miljoner på Regeringskansliet vara att det ska effektiviseras och att kostnaden ska ned till nivån före EU-ordförandeskapet.

I konstitutionsutskottet har Peter Hultqvist framfört kritik mot redovisning från Regeringskansliet när det gäller antalet personer som finns anställda där. Han har begärt en särskild redovisning också av antalet politiskt tillsatta tjänstemän.

Fru talman! Att motionsförslagen, som jag tidigare uttryckt det, inte är särskilt väl underbyggda grundar jag på att antalet tjänstgörande i Regeringskansliet i oktober 2010 var det lägsta sedan i december 2003. Den ökning av antalet anställda som skedde inför och under EU-ordförandeskapet 2009 är alltså redan borttaget under 2010. Antalet anställda i Regeringskansliet har från januari till oktober 2010 minskat med 370 personer. Minskningen ska jämföras med ökningen 2008 och 2009 med 217 tjänstgörande. Vi kan även jämföra antalet politiskt anställda i Regeringskansliet. För fem år sedan var det 203, och nu är det 197.

Om vi ser på anslaget till Regeringskansliet har det av regeringen i budgetpropositionen för 2011 redan minskats med 590 miljoner i jämförelse med anslaget för 2009. Vad Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna föreslår i sina budgetmotioner är alltså ungefär vad regeringen redan har genomfört under 2010 och vill genomföra under 2011. Jag misstänker att Sverigedemokraterna känner sig missledda av förslaget i motionen från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet när de i sin budgetmotion gjorde deras förslag och deras motiveringar till sina. Bland riksdagens socialdemokrater och andra måste det finnas en hel del som känner sig missledda eftersom motiveringar för neddragningar av anslaget i motioner från Peter Hultqvist med flera saknar verklighetsförankring.

Frågan om anslaget till Regeringskansliet är alltför viktig för att annat än sakliga argument ska ligga till grund för beslutet. Om vi i riksdagen ska få utredningar gjorda, få svar på frågor, få väl underbyggda propositioner och ha en bra utrikesförvaltning med ambassader med mera kostar det vad regeringen har begärt i anslag från riksdagen för rikets styrelse.

Vi behöver större öppenhet i redovisning av bidrag och gåvor. Vi behöver klara ut detta. Vi har dock i konstitutionsutskottet inte ställt upp på de krav på lagstiftning som framförts i motioner. Centerpartiets inriktning är att frågan om öppenhet ska lösas under den här mandatperioden före nästa val. Lösningen för att få större öppenhet kan behöva ske med hjälp av lagstiftning, men vi i Centerpartiet har som inriktning att komma med ett förslag som har tillkommit efter överläggningar i denna fråga med övriga partier i riksdagen. Vi vill börja diskussionen inom Alliansen. Vi i Centerpartiet vill ha en öppenhet i redovisningen av gåvor och bidrag, och den ska gälla samtliga partier. Sannolikt kan det behövas en parlamentarisk utredning i någon form för att klara ut formerna. Vi i Centerpartiet har redan lagt korten på bordet, och vi redovisar öppet de gåvor och bidrag vi får till vårt parti.

För Centerpartiets del yrkar vi bifall till reservationerna i konstitutionsutskottets betänkande från Moderaterna, Folkpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna under punkt 1 Anslag m.m. 2011 inom utgiftsområde 1 vad avser Regeringskansliet och under punkt 3 Effektivisering av Regeringskansliets resurser. I övrigt yrkar vi bifall till konstitutionsutskottets budgetförslag för utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

(Applåder)

Anf. 18 PETER HULTQVIST (S) replik:

Fru talman! Här slår man samman verk och myndigheter. Jag minns särskilt en debatt jag hade med Åsa Torstensson, som sitter här på första bänk, om vad effekterna blir ekonomiskt av att slå samman Banverket

och Vägverket. Jag fick ett diffust svar på frågan. Man skulle genomföra en sammanslagning och se vad det blir för effekter.

Nu ser vi att 1 100 jobb är i farozonen att försvinna. Analysen efter flera år har lett fram till att det är fråga om 1 100 jobb. Var låg exaktheten och djupet i de bedömningarna? Nu står Per-Ingvar Johnsson och säger att det vi föreslår när det gäller Regeringskansliet, en besparing på 300 miljoner, inte är underbyggt när vi kan peka på anslagssparande för år 1 på 300 miljoner, för år 2 på 400 miljoner och kanske ännu mer nästa år. Utrymmet finns. Varför kan man inte ta konsekvenserna av detta? Varför ska Regeringskansliet få mer pengar än vad som behövs?

Jag har inte fått något vettigt svar på dessa frågor av vare sig Moderaterna eller Folkpartiet. Nu har Per-Ingvar Johnsson chansen att försöka ge ett mer grundligt svar på detta. På något sätt känns det som att man vill fly från att ge ett ordentligt djupt svar på frågan om varför man ska ha mer pengar än vad man behöver.

Sedan kommer ni med dessa antydningar om Sverigedemokraterna. Per Bill vet att jag inte har sagt ett ord till Sverigedemokraterna i frågan. Jag har över huvud taget inte kalkylerat med hur de kommer att göra. Däremot har jag försökt att fundera, utifrån bland annat de handlingar vi har fått i konstitutionsutskottet, över vilka slutsatser vi ska dra. Då har vi kommit fram till att Regeringskansliet har mer pengar än vad som behövs. Varför ska inte då riksdagen kunna säga att det ska ske en ramreducering? Det kommer att fungera ändå, om man inte vill hänge sig åt den typ av dramatik som tydligt propagandapparaten har dragit i gång.

Anf. 19 PER-INGVAR JOHNSSON (C) replik:

Fru talman! Vi har varit tydliga i diskussionerna i konstitutionsutskottet att vi från allianspartierna har varit beredda att spara på anslaget. Vi har varit beredda att ta 300 miljoner. Det är en engångsåtgärd som innebär att det är tidigare sparade pengar som tas.

Om vi tittar framåt har regeringen redan gjort neddragningar i sina förslag med 590 miljoner. Det är på väg att genomföras. Era förslag ligger ovanpå de ganska stora besparingar som redan har genomförts av regeringen under 2010 och som planeras att genomföras under 2011.

Jag har inte påstått att ni har förhandlat med Sverigedemokraterna. Som jag har uppfattat det har Sverigedemokraterna kopierat ert förslag på och motiv för neddragningar. Jag har uppfattat att de har haft lika lite grund för sitt förslag som det ni har. Jag uppfattar att den verkliga grunden inte finns när vi tittar på antalet anställda och budgetsiffrorna. Regeringen har redan gjort det ni nu tycker ska göras.

Anf. 20 PETER HULTQVIST (S) replik:

Fru talman! Varför får man indikationer på att anslagssparandet kanske till och med blir högre än dessa nivåer 2011 om det skulle vara så i verkligheten som Centern ger en bild av? Anslagssparandet står för ett överskott i en driftsverksamhet som kommer år från år och ger en indikation om att det finns ett utrymme. Min fråga kvarstår: Varför ska man ge mer pengar än vad man behöver?

Av propagandistiska skäl och för att kunna slira er vidare verkar ni mer intresserade av Sverigedemokraterna än något annat i sammanhanget. Vi har inte fört några resonemang. Våra ståndpunkter har inte

intagits utifrån något sneglande åt något annat håll än det material vi har fått fram i KU. Om KU:s material har brister i sammanhanget, om det brister i den diskussion som ni har fört med Per Bill om 300-miljonersnivån i en engångssumma, är det något som ni får börja fundera över för egen del i fråga om var ni står och hur det fungerar.

Jag tycker att vi har rejält på fötterna. Särskilt med indikationer om 400 miljoner för slutet av 2010 och att summan kan bli ännu högre 2011 menar jag att ni inte har gett något rimligt svar på varför man ska ha mer pengar än vad man behöver. Jag tror inte att det är ett resonemang som går hem särskilt bra i verksamheter där de får skära ned rejält. Jag tror inte att det är ett resonemang som imponerar i Sollefteå där 150 jobb har försvunnit eller på Trafikverket där 1 100 jobb är i farozonen.

Anf. 21 PER-INGVAR JOHNSON (C) replik:

Fru talman! En viktig grund i detta är att regeringen redan har sagt att det finns ett underlag för neddragningar. Det är det som redan har genomförts och som finns med i regeringens proposition, det vill säga en ytterligare neddragning genomförd på 590 miljoner. Jag menar att ni inte beaktar det när ni lägger fram ert förslag.

Det vidtas åtgärder, och det är naturligtvis viktigt att kansliet inte kostar mer än det behöver. Men det ska vara ett effektivt kansli.

När det gäller underlaget för antalet anställda som jag har redovisat och gjorda anslagsförändringar har jag inte uppfattat att jag har fått några andra siffror från Peter Hultqvist än de jag har redovisat. Jag tycker fortfarande att er motion och ert förslag i konstitutionsutskottet saknar en vettig grund.

(Applåder)

Anf. 22 JONAS ÅKERLUND (SD):

Fru talman! Jag yrkar bifall till förslaget i utskottets betänkande.

I den budgetmotion som vi lämnade in till riksdagen i oktober föreslog vi en besparing på Regeringskansliet med 670 miljoner. Efter att KU har berett ärendet och vi har fått information som belyst frågan ytterligare är i dag utskottets förslag en besparing på Regeringskansliet med 300 miljoner. Det är en besparing som väl sammanfaller med vår uppfattning att regeringen, i likhet med medborgarna, måste hushålla varsam samt med sina resurser.

Det finns utrymme för att spara i Regeringskansliets budget. Regeringen har de senaste åren inte förbrukat hela sitt anslag. Regeringskansliets budget är också fortfarande betydligt större än vad den var före EU-ordförandeskapet, något som i dag förefaller svärmotiverat. I en tid när många människor tvingas spara in på utgifter utöver det allra nödvändigaste, och statens regelverk ålägger många uppgiften att klara sig med avsevärt mindre pengar än tidigare, vore det klädsamt om även regeringen välkomnade en viss besparing för egen del.

När det gäller bidragen från privatpersoner och andra till partierna motsätter vi oss lagstiftning på området. Vi gör det främst därför att vi har en säkerhetsaspekt att ta hänsyn till. Vi kan inte medverka till att våra sympatisörer och medlemmar utsätts för risker av allvarlig natur. Dess värre ser det ut så i vår demokrati. Däremot är vi öppna för att berätta

vilka summor det handlar om samt antalet bidragsgivare så att det är lätt att se om bidragen kan ha någon politisk påverkan.

Fru talman! Jag yrkar, som jag sade tidigare, bifall till förslaget i utskottsbetänkandet och vill för protokollets skull säga att vi står bakom våra motioner även om vi i dag väljer att inte hävda dem.

Anf. 23 MIA SYDOW MÖLLEBY (V):

Fru talman! För säkerhets skull vill jag börja med att yrka bifall till reservation nr 3 och reservation nr 8.

I dag behandlar vi, som tidigare sagts, utgiftsområde 1, Rikets styrelse – ett grundläggande och viktigt utgiftsområde. Peter Hultqvist och Peter Eriksson har redogjort för utskottets ställningstagande gällande anslagen inom utgiftsområdet, och Vänsterpartiet står också bakom utskottets förslag.

Jag vill här belysa några andra områden i betänkandet.

Den allmänna uppfattningen är nog att Sverige har ett system som präglas av stor öppenhet och insyn. Det stämmer väl i stort ganska bra, men inte helt och hållet. I dagens betänkande behandlas två områden där insynen är starkt begränsad. Det gäller kungliga hovstaten, och det gäller redovisningen av bidragen till politiska partier.

Skattemedlen är våra gemensamma pengar, och det är i de flesta fall en självklarhet att det ska följas upp vad de går till. Men vad det gäller den kungliga hovstaten är insynen i och uppföljningen av hur de pengarna används alldeles för liten. Sedan 2005 har Riksrevisionen viss begränsad insyn i delar av apanaget, och det är bättre än ingen insyn alls men absolut inte tillräckligt. För Vänsterpartiet är det självklart att de här pengarna ska kunna granskas på samma sätt som annan användning av skattemedel granskas.

När det här diskuteras hör jag ibland kommentarer som att det är klart att kungafamiljen inte ska behöva redogöra för vad de använder sina pengar till eller att vi måste kunna lita på kungen.

Det finns i dag alldeles för många människor som i perioder är helt beroende av försörjningsstöd för sitt uppehälle. Vanliga människor måste redogöra för alla delar av sin ekonomi för att få någon hjälp från socialförvaltningen. Skulle man till exempel äga en bostad är man tvungen att sälja den innan man kan få något bidrag.

För mig är det en självklarhet att människor ska behandlas lika, och det borde verkligen inte vara någon skillnad på folk och folk.

Kungen har en stor privat förmögenhet som inte påverkar hans rätt till bidrag. Hur stor den förmögenheten är vet vi dock ingenting om – vi vet delar men inte det totala. Det Vänsterpartiet kräver insyn i är de pengar som varje år överförs från våra gemensamma medel till hovet.

Ekonomiska bidrag till politiska partier från fysiska eller juridiska personer är inte heller något vi har insyn i. Blotta misstanken om att det kan finnas ekonomiska skäl för partier att driva en viss uppfattning riskerar att urholka tilltron till det politiska systemet, helt oavsett om det finns personer eller organisationer som ger partier stora ekonomiska bidrag. Om det vore öppet vilka som bidrar med pengar kan också allmänheten värdera partiernas förslag i förhållande till vilka ekonomiska bindningar som eventuellt finns.

I valrörelsen var det tydligt att det fanns en majoritet av riksdagspartierna för en lagreglering på det här området, men i dag visar det sig att det som sades i valrörelsen tydligen endast var vackra ord – tråkigt, men sant. Vänsterpartiets uppfattning om öppenhet i den här frågan ligger fast.

Så hoppas jag över till frågan om presstödet. Reglerna för presstödet har granskats och diskuterats en hel del de senaste åren. I regeringens proposition aviseras att en översyn av presstödet ska göras, och det behövs. Presstödet är viktigt för mångfald bland medierna. Frågan måste belysas grundligt, och det är bra med en bred parlamentarisk samsyn. Då måste också översynen göras med en bred grund, och en parlamentariskt sammansatt grupp för det här arbetet borde vara en självklarhet.

Anf. 24 TUVE SKÅNBERG (KD):

Fru talman! Jag tänker att åtskilliga som följer den här debatten via tv och kanske riksdagsledamöter på intern-tv:n här i riksdagen har lite svårt att följa våra tankegångar. En och annan kanske tänker: Det är nog ett spel för gallerierna. Peter Hultqvist verkar så trygg, och han upprepar sin fråga till varje meddebattör. Det är nog, som det brukar vara, lite luft i systemet.

Låt mig få säga: Vi står inför en votering med stora konsekvenser. Inte heller vi i konstitutionsutskottet kan överblicka alla konsekvenserna, men vi kan lugnt säga att det är ett skarpt läge. Om Socialdemokraterna med stöd från Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Sverigedemokraterna nu enar sig om att permanent dra ned anslaget till Regeringskansliet med 300 miljoner i själva ramen gör de en nedskärning på 1,2 miljarder kronor under mandatperioden. Det är en fyra gånger större siffra än vad vi har pratat om tidigare. De 300 miljoner kronor som bollas fram och tillbaka är i själva verket upprepade fyra gånger.

Nu ska det ärligt sägas att när Peter Hultqvist i en replik till Karin Granbom Ellison säger att det verkligen är så att det är en permanent förändring, säger å andra sidan i Dagens Nyheter i dag Peter Eriksson, ordförande i KU: ”Jag kommer att säga i riksdagsdebatten att regeringen får återkomma nästa år om det behövs pengar till 2012.”

Här finns uppenbarligen en glidning. Kommer det att bli 300 miljoner? Eller kommer det att bli fyra gånger så mycket pengar? Det har vi inte svar på, och vi är de mest informerade i riksdagen. Våra partikolleger litar på oss. De litar på Peter Hultqvist, Peter Eriksson och övriga debattörer. Och vi har inte svaret på detta.

En sak är säker: Ambitionsnivån i Regeringskansliet kommer att minska. Den kommer inte att kunna vara lika hög med 1,2 miljarder mindre under den här fyraårsperioden.

Det är sant att Regeringskansliet har sparat 600 miljoner kronor sedan 2009, och vi vet också – det måste oppositionen erkänna – att Anders Borg inte är känd för att sprida pengar omkring sig. Han håller i dem stenhårt.

Vi som förhandlar med honom vet hur det är. Vi har en finansminister som inte lägger en krona i onödan där den kan avvaras.

Luften i systemet går att tömma med en enda neddragning. Sedan är det gjort.

Vi har hört Peter Hultqvist om och om igen fråga: Varför ska Regeringskansliet ha mer pengar än de behöver? Jag behöver bara säga ett enda ord: tsunamin. Vi behöver en beredskap för det som är oväntat och kommer hastigt. Har vi inte det står vi där och måste gå till riksdagen, och det är det oppositionen nu vill göra. Regeringen är satt under förmyndarskap och ska komma och begära fickpengar! Men det finns lägen där man inte har råd tidsmässigt att begära fickpengar av oppositionen tillsammans med Sverigedemokraterna.

Varför skulle Regeringskansliet vara den enda myndighet som skulle vara satt under förmyndarskap och inte får ha en sådan reserv för oförutsedda händelser? Ingen annan myndighet har av oppositionen avkrävts det.

Vi kan titta på riksdagen, som ligger oss nära. Där finns det ett anslagssparande på 57 miljoner kronor. Var finns kritiken mot det? På JO, som vi hade uppe i utskottet alldeles nyss, finns ett anslagssparande på 9 miljoner kronor. Sametinget, som också är ett parlamentariskt organ, har ett anslagssparande på 4 miljoner kronor. Länsstyrelserna har ett anslagssparande på 22 miljoner kronor.

Det kommer inte ett ljud av kritik för det. Det hör till normal förvaltning att det finns ett visst utrymme som förs vidare år från år för oförutsedda utgifter – för tsunamin, som inte kommer med någon annonsering i förväg.

Vad gäller då, alla som lyssnar framför tv-apparaten? Jo, sanningen är att antalet anställda på Regeringskansliet inte har ökat, utan det har minskat. Det är faktiskt nu på i stort sett samma nivå som år 2002: 4 486 tjänstemän, varav 197 politiker. Jag säger det igen: Av 4 486 tjänstemän är 197 politiskt tillsatta. Man skulle kunna tro att det var en enda Schlingmann, men det är faktiskt 197, vilket ändå är väldigt lite. I er förbittring över Schlingmann slår ni på alla dessa opolitiska. Men de har inte blivit fler, vare sig politiska eller opolitiska.

Men vart har då de pengarna gått, eftersom anslaget faktiskt har ökat med ca 1 miljard kronor sedan 2006? Ja, största delen är ökade löner till de anställda. Vi vill ha ökade löner. Var och en på arbetsmarknaden vill ha ökade löner. Våra opolitiska – och för den delen också politiska – tjänstemän vill också vara med när inflationen eller lönerna ökar.

Utrikesförvaltningen har förändrats till en kostnad av 340 miljoner kronor. Regeringen har sedan 2006 bland annat inrättat nya utlandsmyndigheter, och de har kostat pengar, inte minst för säkerheten. Låt mig bara säga Kabul och Afghanistan, så behöver jag inte gå in på detaljer som vi inte ska debattera öppet i kammaren. Men pengarna har behövts – var säker på det!

Det har varit förstärkt biståndsadministration och avsättning av pengar för att kunna hanterade ökade volymer på migrationsområdet. Krishanteringen och säkerheten har ökat. I runda slängar – utan att jag återigen går in på något som inte ska nämnas i detalj – handlar det om 82 miljoner kronor. Var det felpplacerade pengar? Regeringskansliet har utvecklat sin krishanteringsförmåga. Inte heller här går jag in på detaljer, men jag påminner om ordet tsunamin.

Vi ser en ökad skalsäkerhet. När vi går utanför riksdagen syns den för oss när vi knackar på. Den märks också när vi går till Regeringskansliet.

Det var tvunget att renovera och utveckla Regeringskansliets lokaler. Det går inte att driva sådana kostnader framför sig. Det har kostat 105 miljoner kronor.

Om nu Sverigedemokraterna, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet röster igenom nedskärningen på 1,2 miljarder kommer det att få konsekvenser. Ingen av oss vet hur stora de är. Men låt oss bara göra några tankeexperiment.

Vad kostar en utlandsmyndighet per år? Den kostar mellan 10 och 20 miljoner kronor. Om regeringen ska ta ut kostnaden där handlar det om kanske 10–20 ambassader. Blir det så mycket?

Om man i stället tar ut minskningen på att friställa tjänstemän: En tjänsteman kostar i runda slängar drygt 1 miljon kronor, alla avgifter inräknade. För varje miljon som ni drar ned på anslaget är det alltså en person som i jul kommer att ha tankarna på något annat än att fira julafton. Det blir 300 personer eller däromkring, om man väljer att ta ut det på det viset.

Man behöver inte vara någon Einstein för att inse att det kommer att innebära att inga externa experter kan kallas till kommittéer och utredningar. Det blir inget resande för utredningarna. Den konsulära servicen kommer att minska. Det kan vi också räkna ut. Vi blir tvingade att ha en lägre ambitionsnivå i EU-samarbetet.

Kvaliteten i våra beslutsunderlag kommer att minska, så också på regeringssidan. Vi kommer att få se färre utredningar. Vi är rätt så glada för det beslutsunderlag som vi får genom utredningarna. Det kommer att bli förseningar i pågående utredningar. Men all säkerhet blir det anställningsstopp i Regeringskansliet.

Jag säger: Vad ni nu gör, ni partier som har gått samman om detta, är att sätta regeringen under förvaltning. Det handlar inte om en engångsneddragning på 300 miljoner kronor – det hade vi kunnat diskutera. Vi skulle ha kunnat tömma den lilla reserven, utifall att en katastrof händer. Men ni vill göra den fyra gånger så stor. På den punkten är ni fortfarande svaret skyldiga.

(Applåder)

(forts. 9 §)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 13.47 på förslag av tredje vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 14.00 då statsministerns frågestund skulle börja.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.00.

Anf. 25 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Vi övergår till statsministerns frågestund. Jag hälsar statsministern välkommen.

*Statsministerns
frågestund*

Bidragen till de politiska partierna

Anf. 26 MONA SAHLIN (S):

Fru talman och statsministern! I dag är det, vilket jag tror att de flesta nu har upptäckt, FN:s internationella dag mot korruption. Varje demokrati, varje rättsstat och varje regering måste förstås vara höjd över minsta misstanke om korruption.

Är den regering Fredrik Reinfeldt leder korrupt? Nej, det tror jag verkligen inte. Men inte i något land borde det räcka med att tro, utan i varje land måste man kunna veta. Det är därför vi har en diskussion om vilken öppenhet och insyn som måste finnas i inte minst bidragen till partierna, så att inte minst journalistiken kan granska och bidra till den öppenhet som måste finnas.

Ditt parti, Fredrik Reinfeldt, är inte vilken förening som helst. Det är det helt dominerande partiet i regeringen, och du är både ordförande i Moderaterna och statsminister i regeringen. Om det finns hemliga bidrag till ditt parti är du alltså snart ensam om att tycka att det är rimligt att de ska förbli hemliga. Jag tycker att det är orimligt. Det är gammalmodigt och en gammal kvarleva, och det är ganska farligt.

Varför, Fredrik Reinfeldt, motsätter du dig regler som innebär att vi undanröjer skuggan av en misstanke om korruption i politiken?

Anf. 27 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Jag har vid flera tillfällen angivit att vi tycker att de överenskommelser som finns förenar att inte röja valhemligheten med skapandet av den öppenhet som behövs.

Mona Sahlin är kanske just den som inte ska peka finger allra mest i denna fråga. Ditt parti är inte vilken förening som helst, Mona Sahlin. Det har ekonomiska intressen som är sammanvävda på ett sätt som saknar öppenhet och frivillighet som grund. Människor kan faktiskt tvångstaxeras för att finansiera socialdemokratiska valrörelser, trots att de kanske röstar på ett annat parti – kanske till och med på Alliansen. Det är alltså många som ska svara upp, i så fall.

Jag delar dock inte synsättet att Sverige skulle vara anfrätt av korruption. Jag tycker dessutom att vi öppet ska stå för någonting som gör det tydligt att Sverige avviker från andra, nämligen den mycket höga graden av skattefinansierade system som föder och möjliggör politisk aktivitet i Sverige.

Anf. 28 MONA SAHLIN (S):

Fru talman! Jag leder ett parti som redovisar öppet, och jag leder ett parti som tillsammans med alla andra partier i denna riksdag utom ditt, Fredrik Reinfeldt, och Sverigedemokraterna tycker att det nu är dags att lagstifta.

Fredrik Reinfeldt, du försöker ofta göra dig till tolk för normaliteten i alla sammanhang. I detta fall är det inte så. Du står alltmer ensam, och fläckarna på Sveriges anseende finns där redan nu. De finns inte där för att jag tycker att du leder en korrupt regering, utan därför att internationella organisationer och också Europarådet påpekar att Sverige hör till de få länder – till undantagen – som inte har en lagstiftning.

Det är alltså mot denna bakgrund, Fredrik Reinfeldt. Det är för demokratins skull – inte för att tvätta bort en stämpel som finns utan för att undanröja misstanken om att Sverige inte skulle vara ett i raden av normala länder i Europa som har öppenhet runt lagstiftningen. Är det inte dags också för Moderaterna att släppa denna kvarleva?

Anf. 29 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Mona Sahlin kunde ha passat på att svara lite på de andra frågorna.

Jag angav att vi tycker att de frivilliga överenskommelser som finns på ett bra sätt lägger en grund för hur vi ska redovisa de donationer vi får, till omfattning och antal. Det är dock också, tror jag, mycket medvetet och viktigt för Socialdemokraterna att helt isolera frågan till en del av det som handlar om öppenhet, transparens och frivillighet när det gäller partifinansiering.

Jag tror att du, Mona Sahlin, är ganska ensam i Sverige om att hävda att ni är helt öppna med varje del av hur en socialdemokratisk valrörelse finansieras. Det tror jag inte att någon går på längre. Alla förstår att det är stora värden som handlar om LO-ombudsmän som arbetar utan att det redovisas.

Det är också fortsatt så att man i Sverige 2010 som röstande på Moderaterna eller något annat alliansparti samtidigt kan tvångstaxeras för att vara med och finansiera en valrörelse som delvis smädar partiledare för de partier man stöder. Där ser dock Socialdemokraterna inga problem.

Redovisning av finansieringen av de politiska partierna

Anf. 30 PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! Det var inte mycket svar Mona Sahlin fick, men jag tänker i alla fall fortsätta försöka.

I dag är det nämligen den 9 december. Just denna dag har av den internationella samarbetsorganisationen Transparency International utnämnts till den internationella antikorrupsionsdagen, och i dag ska vi också i riksdagens kammare om mindre än två timmar besluta i frågan om att minska korrupsionsrisken inom politiken i Sverige genom att lagreglera öppenheten och göra det olagligt att hemlighålla stora donatorer.

I nästan alla andra moderna demokratiska länder har man någon form av lagreglering om transparens för finansieringen av politiska partier. Anser Sveriges statsminister att de andra länderna gör fel och att det vore bättre om även andra länder återinförde rätten att hemlighålla vilka som finansierar de politiska partierna?

Anf. 31 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Man skulle av dessa beskrivningar kunna tro att detta är ett omfattande problem i Sverige och att diskussionen över huvud taget inte finns i andra länder. Det är en felaktig beskrivning. I många länder har man en diskussion om bindningar av olika slag och i mycket större utsträckning än i Sverige påståenden om hur detta kan liknas vid korruption, trots möjligen annorlunda lagstiftning.

Jag tror att detta i grunden beror på att vi i Sverige inte har en korruption i vårt sätt att vara, vilket mer präglar andra länder. Vi ska vara rädda om att det fortsätter att vara så. När det gäller partiväsendet i Sverige beror detta i stor utsträckning på att vi är så mycket mer skattefinansierade och skatteberoende än vad som gäller i andra länder. Det är också en ordning jag har varit med och försvarat.

Jag tycker fortsatt att den överenskommelse på frivillig grund som finns väl täcker de behov som behöver mötas när det gäller öppenhet utan att röja den svenska valhemligheten. Det har varit mitt svar tidigare, och det är mitt svar i dag.

Anf. 32 PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! Jag tycker att statsministerns svar på dessa frågor visar ganska väl inte hur det ser ut i Sverige utan vad vi har fått för uppfattning.

Vi i det politiska systemet är ofta överens om att problemen är mycket små i Sverige. Vi har väldigt lite av korruption och väldigt lite av problem på detta område. Det är väldigt få som utifrån betalar och lyckas smörja det politiska systemet med pengar. Jag tror att det ligger något i det.

Det är dock en väldigt naiv inställning, och en farlig inställning, menar jag, om det blir skäl för att vi inte skulle behöva en lagstiftning eller att vi skulle behöva sämre skydd, sämre försäkringar och sämre regler på området kring korruption. Jag tror att det är dags att tänka om i denna fråga. Det är ett farligt och dåligt perspektiv att låtsas som att det i vår del av världen inte finns några problem.

Anf. 33 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Jag tror inte att man är helt befriad från detta i någon del av världen. Jag försökte också i mitt svar till Mona Sahlin påpeka att det är klokt att ha en förmåga att bredda perspektivet och synsättet.

Vi har under denna höst på många olika sätt haft beskrivningar av hur förtroendemannarollen i Sverige ser ut och under vilken typ av påverkan och länkar vi fullföljer våra uppdrag. Att tro att vi har ändrat eller på något sätt oskadliggjort detta genom att ropa på en lagstiftningsparagraf är naturligtvis lika naivt som att försöka framställa det som att jag inte ser några problem.

Vi har under en lång följd av år fört diskussioner och har med väldigt påtaglig öppenhet också kunnat ingå frivilliga överenskommelser just för att möta detta faktum som annars skulle kunna vara en risk. Eftersom det görs mycket jämförelser med andra tycker jag dock att det är viktigt att hela tiden påminna om att Sverige avviker genom att ha ett i så hög grad skattefinansierat partistöd jämfört med andra. Det är därför jag tror att

diskussionerna har varit mindre här när den i många andra länder är betydligt mer omfattande.

Likhet inför lagen

Anf. 34 JIMMIE ÅKESSON (SD):

Fru talman! Lagen om hets mot folkgrupp infördes 1948 i syfte att förhindra spridandet av antisemitisk propaganda. Sedan dess har lagens tillämpningsområde utökats i ett antal omgångar till att i dag omfatta hot mot och missaktning för folkgrupp eller annan grupp med anspelning på ras, hudfärg, nationellt ursprung, etniskt ursprung, trosbekännelse eller sexuell läggning.

Med begreppet folkgrupp avses enligt Justitiekanslern varje existerande etnicitet utom den svenska. JK har i ett antal beslut konstaterat att svenskar inte träffas av straffbestämmelsen, senast alldeles nyligen i ett särskilt fall.

Jag vill hävda att den mångkulturalistiska samhällsordningen leder till att principen om allas likhet inför lagen förr eller senare åsidosätts.

Min fråga är: Hur ser statsministern på att det i regeringsformen å ena sidan talas om allas lika värde och att vi å andra sidan har lagar som ger vissa grupper ett särskilt skydd i Sverige i dag?

Anf. 35 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Det beror på att samhället är uppbyggt på individuella fri- och rättigheter som vi ska slå vakt om. Men precis som Jimmie Åkesson konstaterade har vi lärt av vår egen historia. Vi får förstå efter det nazistiska vansinnet under 40-talet att man var tvungen att ge någon sorts svar. Har ni förstått någonting av detta? Hur ska vi försöka undanröja detta inför framtiden? Att då införa en lagstiftning som grundar sig i att vissa skyddsvärda grupper kan vara viktiga att definiera tror jag var en ganska naturlig utgångspunkt. Det förblir så än i vår dag.

Att det finns en grupp som skulle kunna definieras som svenskar, och jag förstår att det är ett stort intresse för Sverigedemokraterna att ständigt återkomma till den formuleringen, visar sig väldigt ofta vara svårt att försvara. Det blir så väldigt många som känner sig svenska som helt plötsligt får höra att de inte är det. Det blir märkligt om man försöker definiera det.

Anf. 36 JIMMIE ÅKESSON (SD):

Fru talman! Uppenbarligen kan man inte utsättas för hets mot folkgrupp om man är svensk. Då finns det någon som är svensk.

Det finns en utbredd rasism och negativa attityder gentemot majoritetsbefolkningen i Sverige, nämligen mot oss svenskar. Det är någonting som kanske är särskilt påtagligt i de yngre generationerna, bland ungdomar i dag.

Även om det är precis så som statsministern påpekar att den här lagen är till för att skydda vissa minoritetsgrupper glöms det ofta bort i debatten att svenskar i Sverige i dag inte sällan just är i minoritet i invandrartäta områden, i invandrartäta skolor och liknande. Då är de en minoritet som saknar skyddet mot hets och kränkningar som andra minoriteter har.

Vad avser statsministern att göra för att även svenskar ska vara skyddade mot kränkningar och hets som man utsätts för just på grund av att man är svensk?

Prot. 2010/11:31
9 december

*Statsministerns
frågestund*

Anf. 37 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Jag tror att det är ett grundläggande tankesätt vi får lyssna till här från Sverigedemokraterna och som bygger på ett vi-och-de-tänkande. Det finns stora risker om man accepterar det. Alla som tycker att de är svenskar blir plötsligt inte svenskar med den definitionen. Vad är i så fall svenskt? Man skulle kunna ha attityden att vi alla som bor här är svenskar och kommer från lite olika bakgrunder. Då har vi en mycket öppen och tillåtande syn. Annars blir det lätt så att man där i förorten tror att det är någon sorts vi-gäng mot de-gänget som är enhetligt och som bygger på någon etnisk grund.

Skyddet mot den enskilde gäller alltid. Det är inte så att brott är tillåtet. Man får inte hota och slåss, man får inte uttala kränkande ord mot någon. Det behövs ingen hetslagstiftning till stöd för detta. Det är samma skydd för var och en. Det var därför jag sade att vi har individuella fri- och rättigheter.

Det vi skulle kunna göra, och det skulle träffa många unga, är att påpeka att om ni inte följer detta upprätthåller ni inte lagen – om nu Jimmie Åkesson vill göra den poängen – och i så fall får vi se till att den blir bättre använd.

Fas 3 i jobb- och utvecklingsgarantin

Anf. 38 LARS OHLY (V):

Fru talman! Statsministern! I valrörelsen blev kanske inte arbetslösheten den jättestora fråga som den borde ha blivit – nästan 8 procents arbetslöshet. I regeringens egen finansplan spås arbetslösheten gå ned till 6 procent 2014. Det är massarbetslöshet. Och i denna massarbetslöshet använder sig regeringen av olika regler för att få arbetslösa att se det som sitt eget problem att de är arbetslösa.

Jobb- och utvecklingsgarantin, som trädde in efter vissa tidsgränser, har till exempel olika faser. En av dem kallas fas 3, och det gäller i princip gratisarbete. Människor tvingas att jobba till en ersättning från Försäkringskassan som är mycket låg. Företag utnyttjar det, och det blir allt fler enligt uppgifter på *Morgonekot* i dag. Att man arbetar för 10 000 kronor i månaden eller mindre och att företagen utnyttjar detta till att få gratis arbetskraft borde vara ett problem för vilken regering som helst, men det är det inte för Reinfeldts regering.

Min fråga är: Varför tycker ni att det är rimligt att ha en motsvarighet till lösdriverilagen på 30-talet? Varför tycker ni att man ska kränka dem som är arbetslösa?

Anf. 39 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Lars Ohly är ingen vän av arbetslinjen. Därför är det fullt riktigt att han kritiserar dess olika delar.

För mig är det tydligt vilket läge vi haft och vad som har varit alternativet. Det är passivitet, det är att vi helt enkelt inte låter stora grupper av

människor som inte arbetar framställas som arbetslösa. Sedan kan vi tvista här om arbetslöshetssiffran. Vi kan helt enkelt välja att inte låta stora grupper vara del av underlaget – så kan man lösa det. Men då osynliggör vi människor. Det är från det läget vi kommer.

Nu försöker vi föra en arbetslinje där man i varje del försöker hitta varje persons arbetsförmåga och låta alla delta efter egen förmåga. Det handlar också om grupper som under mycket lång tid har stått långt från arbetsmarknaden, kanske tre fyra år och i en del fall ännu längre, den grupp som omfattas av fas 3. Det är inget bra ord, det låter som en Lars Norén-pjäs, men det är trots allt så den benämns.

Vi är beredda att göra extra ansträngningar för dem för att de ska kunna träna och komma in på arbetsmarknaden, men vi ska ställa krav på att arbetsgivarna sköter detta. Det är självklart, och det finns ett regelverk för det.

Anf. 40 LARS OHLY (V):

Fru talman! Fas 3 handlar om att utnyttjas utan kollektivavtal, utan semester, utan semesterersättning, utan referenser. Rosa städar till exempel varje dag mellan kl. 6 och 14 i en kommunal skola. Hon får från Försäkringskassan 10 000 kronor i månaden. Kommunen slipper betala, kommunen betalar ingenting för att Rosa städar i skolan. Däremot får kommunen 5 000 kronor i månaden som stöd för att de tar emot Rosa.

Det här är naturligtvis ett utnyttjande. Man kan fråga sig om några av de företag som utnyttjar detta kanske sponsrar Moderaterna. Det kanske är några av dem som ni inte vill redovisa som har gett er bidrag. De tjänar onekligen oerhört mycket på er politik genom att utnyttja gratis arbetskraft.

Jag tycker att det är ohederligt, jag tycker att det är kränkande, jag tycker att det är ett riktigt uselt system som vi måste bort ifrån.

Anf. 41 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Lars Ohly är som sagt ingen vän av arbetslinjen. Idén är att alla människor har en arbetsförmåga, men väldigt många har svårt att hävda sig i det moderna arbetslivet och i den konkurrens som råder. Framför allt gäller det grupper som har varit länge utanför arbetsmarknaden.

Vad tror Lars Ohly är deras alternativ? Tror Lars Ohly att det är att komma in i någon annan del av arbetsmarknaden, som vi inte känner till eller som helt plötslig öppnar sig, och så skulle alla dessa personer få jobb? Det menar jag i så fall är en naiv syn, då har man inte följt hur det fungerar i realiteten för dessa grupper.

Det vi försöker göra är att åstadkomma ett system där man får arbetsutbildning, där man får vara en del av en arbetsgemenskap, får testa hur det fungerar, kanske visa upp sig och med detta öka sina möjligheter att komma in på den reguljära arbetsmarknaden. Vi har aldrig framställt det som att det handlar om reguljära jobb. Vi tror att det här behövs. Om samhällets idé är att alla ska få ett utrymme efter egen förmåga måste det gälla också dem som är allra svagast. Ska Lars Ohly gömma undan dem? Jag tror mer på att försöka hjälpa dem in i arbetslivet.

(Applåder)

Anf. 42 FINN BENGTSSON (M):

Fru talman! Något vi hörde i valrörelsen aldrig skulle hända håller nu på att hända i denna kammare. Genom att söka stöd hos Sverigedemokraterna vill den rödgröna oppositionen i dag rösta igenom en dramatisk bestående besparing på Regeringskansliet – detta utöver de effektiviseringar och den utveckling av verksamheten som finns beskriven i budgetpropositionen för 2011.

Det finns enligt min mening en uppenbar risk att så snabba och ogenomtänkta besparingar kan få långtgående konsekvenser för rikets styre.

Min fråga till statsministern är om han som ansvarig regeringschef kan utveckla vad ett sådant förhastat beslut i denna kammare riskerar att få för mest allvarliga konsekvenser för Sveriges framtid.

Anf. 43 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Riksdagen ska fatta beslut senare i dag. Vi ska avvakta det slutgiltiga beslutet.

Jag vill påpeka att det är viktigt att hela Sverige, alla medborgare, har ett regeringskansli som är välfungerande och tjänar dem. Det beskrivs ofta som en del av något partipolitiskt. Alla som har närmare kunskaper om detta vet att de många tusen som arbetar i Regeringskansliet inte är partipolitiskt rekryterade eller har någon partipolitisk bakgrund, utan det handlar om en mycket mindre del.

Jag tycker att Regeringskansliet ska vara väl fungerande. Vi har varit beredda att diskutera att dra in delar av det anslagssparande som finns. Men vi håller inte med dem som säger att det svenska Regeringskansliet permanent behöver nedbantades mer än vad som redan görs nu efter att vi har lämnat ordförandeskapet. Det är vår uppfattning att detta skulle få konsekvenser. Och jag blir väldigt förvånad när jag hör företrädare som tycker att man ska spara men hävdar att ingen konsekvens kommer att följa. Då har man varit länge i opposition.

Vi kommer att ta ansvar för att se till att i så fall banta ned. Det kommer att innebära uppsägningar, kvalitetssänkningar och att en del av våra utlandsbeskickningar troligtvis kommer att behöva läggas ned.

Sveriges roll i det internationella klimatarbetet

Anf. 44 ROGER TIEFENSEE (C):

Fru talman! Just nu pågår FN:s klimatmöte i Cancún i Mexico. Av rapporteringen att döma liknar förhandlingarna och lösningarna vid detta klimatmöte väldigt mycket situationen för ett år sedan vid klimatmötet i Köpenhamn. Mycket handlar om att USA och Kina lurpassar på varandra. Det är de två länder som står för hälften av världens koldioxidutsläpp, och därför är de nyckelspelare.

Andreas Carlgren, miljöministern, lyfte i sitt tal i Cancún just frågan om behovet av förtroende. Han sade: Klimatet kan bara räddas genom gemensamma ansträngningar. Ett samarbete fyllt av förtroende måste skapas och vidmakthållas.

*Statsministerns
frågestund*

Min fråga till statsministern är: Vad ser statsministern för väg för att skapa detta nödvändiga förtroende, och vilken roll kan Sverige spela i sammanhanget?

Anf. 45 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Världen behöver ett globalt svar med åtaganden framför allt från de rikaste och mest utvecklade länderna som gör att vi kan trovärdiggöra att vi klarar det så kallade tvågradersmålet, alltså att vi begränsar jordens uppvärmning till två grader.

Den förvirring som vi återigen ser i Cancún – jag delar helt denna uppfattning – är likartad den vi hade i Köpenhamn. Världen vet helt enkelt inte vilken väg man ska följa.

Är det Kyotoavtalet som ska få en andra period, säger stora utsläppsländer utanför Europa: Då lämnar vi Kyoto. Är det ett FN-system med legal bindning som ger vartenda land på vår jord vetorätt? Det var för övrigt grunden till att det var svårt att komma längre i Köpenhamn. Jag tror inte att det i realiteten kommer att vara en framkomlig väg. Möjligen är Copenhagen Accord en möjlig väg, alltså den Köpenhamnsöverenskommelse som Sverige medverkade till att ta fram. Den innebär att länder nationellt för fram frivilliga åtaganden men som just nu inte är tillräckliga, när vi lägger ihop dem, för att klara tvågradersmålet. Jag tror att det möjligen är den vägen man kommer att följa.

Lösningen kommer kanske inte nu. Det blir ett nytt möte i Sydafrika nästa år. Sverige, tillsammans med EU, kommer att fortsätta vara mest pådrivande i de här frågorna.

Avdragsgilla gåvor till ideella organisationer

Anf. 46 MIKAEL OSCARSSON (KD):

Fru talman! De ideella organisationerna gör så mycket i Sverige och betyder så mycket – Rädda Barnen, Röda Korset och Frälsningsarmén, för att nämna några. Exempelvis hjälper Stadsmissionen här i stan mer än tusen människor varje dag som har hamnat på livets skuggsida på grund av olika typer av problem som droger och ensamhet, inte minst nu i julitider.

Det är nu 50 år sedan frågan om avdragsgilla gåvor första gången togs upp här i Sveriges riksdag. Sedan dess har alla EU:s 27 länder infört detta, utom Sverige. Det här är något som skulle lyfta den ideella sektorn. Det har visat sig när det har införts i länder att det ökar givandet. Det ger mer möjligheter för exempelvis Stadsmissionen att hjälpa fler människor.

Nu har det gjorts en utredning, och statsministern har uttryckt en ambition i regeringsförklaringen. Nu står vi kristdemokrater på tå tillsammans med stora delar av den ideella sektorn och undrar: Vad tycker statsministern, och när kommer detta?

Anf. 47 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Jag tror att ett välfungerande välfärdssamhälle bygger på skattefinansierade regelstyrda välfärdsinstitutioner, kompletterat med ideella välfärdsinsatser. I den delen gör många av dessa ideella krafter

helt nödvändiga uppoffringar och insatser för att Sverige ska kunna fungera bättre.

Kristdemokraterna drev under alliansförhandlingarna mycket tydligt att man ville se en sådan här avdragsrätt. Vi har också lyssnat på Kristdemokraterna och gått med på att titta på en avgränsad sådan möjlighet. Men jag säger ”avgränsad” av det skälet att det är en lång rad samhällsintressen som gärna skulle se skattelättnader som grund för att kunna skänka till olika typer av ändamål. Vi tyckte att det var viktigt att avgränsa det till just det som Mikael Oscarsson tar upp, en del av de ideella insatserna på välfärdsområdet.

Det pågår en sådan utredning. Vi kommer att hålla oss till den överenskommelse som vi har träffat. Förhoppningsvis ska det här snart kunna komma på plats, när vi är färdiga med avgränsningen, på det sätt som Kristdemokraterna har önskat.

Det politiska ansvaret för den regionala tillväxten

Anf. 48 KATARINA KÖHLER (S):

Fru talman! I regeringsförklaringen slog statsministern fast att det är viktigt att alla delar av vårt land får reella möjligheter att utvecklas utifrån sina respektive förutsättningar. Ser man på fördelningen bland ministrarna ser det onekligen ut som att regeringen satsar på att hela Sverige ska leva.

I den nya regeringen har Anna-Karin Hatt ansvaret för regional tillväxt och Eskil Erlandsson är landsbygdsminister. Maud Olofsson, som näringsminister, har också ansvaret för näringslivsutveckling och turism, och de frågorna är naturligtvis särskilt viktiga för den regionala utvecklingen.

Det jag blir fundersam över är hur och om den regionala tillväxten främjas om det riskerar att bli en otydlig fördelning av ansvaret mellan de tre ministrarna och deras områden. Finns det en risk att frågorna hamnar mellan stolarna i stället för att fokuseras på, som jag uppfattar att regeringen egentligen säger att man vill? Därför skulle jag vilja be statsministern att lite kort förklara tanken med den här uppdelningen.

Anf. 49 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Eskil Erlandsson har breddats från att ha varit jordbruksminister till att bli minister för landsbygdsutveckling, och det är naturligtvis ett sätt att uttrycka en bredare ambition. Detta är någonting som Eskil Erlandsson därmed har huvudansvaret för. Sedan finns också en del av dessa anslag på Näringsdepartementet, där ju både Anna-Karin Hatt och Maud Olofsson har sin tjänsteutövning.

Jag skulle för övrigt kunna lägga till andra ministrar som är involverade i att få landsbygden att utvecklas – infrastrukturministern, finansministern, ja, listan kan göras ännu längre.

Det är en klok fråga, och man ska alltid ställa sig frågan för att det inte ska bli ett dubbelarbete. Men det är sedan tidigare upparbetade delar av insatser som har funnits i de olika departementen. Därmed tror jag att de kommer att förstärka varandra snarare än att, som antydde, gå i vägen för varandra.

Anf. 50 MIKAELA VALTERSSON (MP):

Fru talman! I morse började jag dagen med att vänta 40 minuter på ett försenat tåg. Det var många människor på perrongen som frös, och jag kan avslöja att stämningen inte var på topp. Det var visserligen här i Stockholms län, men så ser situationen ut runt om i Sverige, dess värre, på många sträckor som SJ ansvarar för.

Många av de människor som pendlar mellan Eskilstuna och Stockholm varje dag betalar över 3 000 kronor i månaden för att sitta på ett golv. Många som hoppar på tåget från Malmö till Göteborg kommer aldrig fram, för tåget står stilla när det kommer halvvägs. I går missade en hel del av ledamöterna här i kammaren voteringen på grund av försenade tåg.

Alla vill ha mer resurser till underhåll av tåg och utbyggnad av järnvägen, alla utom den svenska regeringen. Infrastrukturstyrelsen säger att SJ i stället ska bli bättre på att informera om alla förseningar, som om någonsin information skulle kunna transportera människor från punkt A till punkt B.

År 2007 sade Anders Borg att Sverige har överinvesterat i järnvägar. Jag skulle vilja fråga om statsministern håller med honom.

Anf. 51 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Jag tror att Mikaela Valtersson har gjort sig till tolk för den mycket tydliga opinion som finns, arga människor som tycker att sådant här ska fungera, att det här påverkar deras liv och att det fungerar för dåligt. Det är stor ilska. Det är vi säkert många som hört talas om.

Vår uppfattning är att vi kraftigt har förstärkt underhållet. Här är det viktigt att skilja på investeringar, som ofta handlar om att bygga ny järnväg, och underhållsmedel för att se till att befintliga järnvägsnät verkligen fungerar. Det är ju mer det senare som faktiskt har varit problemet och som kanske var en grund för det som Anders Borg sade.

Vi kan påvisa att vi har gjort en mycket stor uppjustering av grunderna när det gäller underhållet. Men, och det är viktigt att påpeka, jag tror att ingen ska framställa det som att det bara handlar om pengar eller att det ens skulle gå att lova att snabbt åtgärda detta, med tanke på att det är decennier av underlätelseför syndelser vi ser här. Bland annat handlar det säkert också om hur SJ ska jobba med sin information och hur man ska vara bättre förberedd när vinter och snö kommer till ett land som ju varje år har vinter och snö.

Det finns skäl att fortsätta följa frågan och göra insatser, men det vi möjligen försöker säga är att pengar inte kommer att lösa detta. Framför allt kommer det att ta tid.

Marginalskatterna

Anf. 52 JOHNNY MUNKHAMMAR (M):

Fru talman! Professor Sven-Olof Lodin sade nyligen att under efterkrigstiden har svenska låginkomsttagare aldrig haft så låg inkomstskatt som de har nu. Det har givetvis gett dem större drivkraft att arbeta. Det

här illustrerar också den sociala aspekten av skattesänkningen, nämligen att vanligt folk med låg inkomst nu har mer pengar kvar att leva på. Det är därför ett högst rimligt sätt att sänka skatten på, som Mona Sahlin uttryckte det.

När en person som har låg inkomst arbetar sig upp till en högre inkomst drabbas han eller hon av en snabbt stigande inkomstskatt. På uppdrag av mig har riksdagens utredningstjänst tittat på marginalskatteeffekterna runt om i EU och kommit fram till att i genomsnitt för EU 27 har marginalskatten sänkts från 47 procent till 37 procent sedan 1995. Det innebär att de har sänkt sina marginalskatter kraftigt. Sverige står dock fortfarande kvar på 56 procent.

Påverkar omvärldsförändringen vilka prioriteringar vi gör i framtida skatteförändringar?

Anf. 53 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Det historiska är att vanligt folk med vanliga inkomster har fått mer i plånboken. Det framgår också av frågeställarens inlägg. Vi hade den gamla idén med 30–50. Det vi glömde säga var att 30 procent på låga inkomster internationellt sett är en mycket hög beskattning. Det är framför allt beskattningen på låga inkomster som vi har tagit ned. Den har nu kommit ned mot 20 procent, precis som angavs.

För alliansregeringen var det här viktigt. De så kallade marginaleffekterna, vad man får kvar på marginalen, betyder mer för låginkomsttagare, deltidsarbetande och för människor som delvis jobbar och delvis är beroende av olika ersättningsystem. Vi satte det före att sänka marginalskatterna för de bäst avlönade i samhället.

Jag anser fortsatt att det är den prioritering som ska gälla, och det avspeglades i Alliansens valmanifest. Det förblir mitt svar.

Skillnaden mot höginkomsttagare är att höginkomsttagare oftast är heltidsarbetande och förmodligen inte skulle göra samma avvägning att jobba mer, vilket också har varit en viktig del av vår arbetslinje när vi har tittat på marginaleffekter för dem med de lägsta inkomsterna.

Barnfattigdomen

Anf. 54 MONICA GREEN (S):

Fru talman! Jag har många gånger hört statsministern säga att det måste bli större skillnad. Med det menar han att det måste vara större skillnad mellan sjuka och friska och mellan arbetslösa och arbetande. I stället för att ha ambitionen att hålla ihop samhället är statsministerns ambition att dra isär.

Så här i juletid kan man fråga om det är värt det. Är det värt det när barn blir vräkta? Är det värt det när 250 000 barn är fattiga? Är det värt det när barn som längtar efter julklappar och julmat i stället ska ta hand om sina föräldrar?

Är statsministern nöjd med att vi har så stor skillnad och så stor barnfattigdom i Sverige? Om han inte är nöjd med det, vad tänker han göra åt det?

Anf. 55 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Monica Green är möjligen inte den perfekta uttolkaren av vad jag i olika sammanhang har sagt. En viktig poäng för mig har varit det faktum att när vi trädde till kunde stora grupper av låginkomsttagare och deltidsarbetande se i sin plånbok att det knappt var någon skillnad mellan att arbeta och att inte arbeta. Jag försvarar på rättvisegrund att det ska synas i plånboken när låginkomsttagare arbetar. Den drivkraften för arbete bär ett samhälle och våra vidare välfärdsambitioner.

Låt mig beklaga hur konsekvent Socialdemokraterna har bekämpat den linjen under de år vi har haft alliansregering i Sverige.

Det leder till att fler jobbar, vilket håller uppe våra välfärdsambitioner för barn och för alla dem som också i juletid kan beskrivas som utsatta. Det är dock inte relaterat till vår politik på något sätt.

Dessutom kan man i den delen föra diskussioner om hur transförsörjningssystem och olika ersättningsystem fungerar. Det har vi också gjort, och vi har nämnt flera förbättringar också i de systemen för att försöka komma till rätta med det som är svårt. Det har dock inte att göra med att jag står upp för arbetslinjen, vilket Monica Green försöker göra gällande.

Friheten på Internet

Anf. 56 FREDRICK FEDERLEY (C):

Fru talman! De senaste veckorna har det varit en vild debatt världen över om konsekvenserna av de uppgifter som har framkommit i samband med att Wikileaks har släppt ambassadrappporter med mera som har lämnats hem till de amerikanska myndigheterna.

Om vi väljer att bortse från Wikileaks och den information som har kommit fram och i stället se hur USA agerar för att försöka betvinga den nätfrihet som råder måste jag säga att jag är ganska orolig. Vi har sett flera privata företag som har valt att ställa in ekonomiska transaktioner där det inte funnits någon rättslig grund för det utan endast påtryckningar från världens största supermakt.

Det är inte svårt att ana att USA i förlängningen kommer att uppsöka sina goda vänner och däribland Sverige och ställa samma krav på att vi ska agera för att inskränka nätfriheten här.

När propåerna kommer, och det kan vi vara säkra på att de gör, hur kommer den svenska regeringen att agera?

Anf. 57 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Jag brukar i alla sammanhang och framför allt när det gäller relationer till främmande makt avstå från att spekulera. Det gör jag också i detta fall.

Det som har skett leder till att vi både får dem som tycker om den ökade öppenheten och dem som ställer sig frågan om vi i något sammanhang ska kunna ha en kommunikation eller rapportering som inte är tillgänglig för alla. Någonstans i en balans av detta måste vi hitta vår väg framåt.

Det kommer dock inte leda till att jag i dag spekulerar i något som ännu inte har skett och som jag inte alls är säker på hur det kommer att utvecklas framöver.

Anf. 58 EVA-LENA JANSSON (S):

Fru talman! Jag vill ställa en fråga till statsministern angående de 24 000 långtidsarbetslösa som är inskrivna i fas 3 och som får jobba för en mycket låg ersättning. Arbetsgivarna kan i vissa fall få 5 000 kronor i månaden medan de som arbetar får 2 000 kronor. Utifrån den arbetslinje som statsministern nyss har talat om undrar jag om statsministern anser att det är relevant att ha denna skillnad.

Systemet med ersättning till arbetsgivarna påminner mycket om den tid då man auktionerade ut fattiga barn och den som betalade lägst fick ta ansvar för barnen. Arbetslösa hamnar hos arbetsgivare som får betalt, men de som arbetar 40 timmar i veckan får inte kollektivavtalsenlig lön och inte heller den skattesänkning som arbetsgivarna får.

Tycker statsministern att detta är relevant utifrån arbetslinjen?

Anf. 59 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Som jag angav till Lars Ohly försöker vi hedra en arbetslinje i vårt sätt att forma Sverige. Det innebär en strävan efter full sysselsättning och att alla ska få jobb efter egen arbetsförmåga. Det innebär ett synliggörande av grupper av människor som tidigare var osynliggjorda och som har stått och står långt från den svenska arbetsmarknaden och som dessutom när vi tittar på hur den svenska arbetsmarknaden utvecklas snarare får ännu svårare, efter vad vi kan se, att kunna komma in i arbete i ett alltmer högspecialiserat och krävande samhällsklimat.

Vi har valt bort lösningen från förr att dölja dem i stora ersättningssystem och passivitet och i stället sagt att vi också ska förse dessa grupper med möjligheten att få arbetsträna och få arbetskamrater i något som inte är reguljära arbeten. De framställs inte heller på det sättet. Vi ger ersättning till arbetsgivarna för att vi vill att de ska ta på sig detta, vilket de annars inte skulle välja att göra. Det är klart att det är ett försök att driva detta via en morot.

Vi tror att det är bra, och jag ser att också Arbetsförmedlingens representanter har förklarat att man i grunden tycker att fas 3 fungerar ganska väl. Man måste dock tro på att man behöver en arbetslinje.

Arbetslinjen

Anf. 60 HANNAH BERGSTEDT (S):

Fru talman! Det är intressant att höra statsministern tala om arbetslinjen. Jag var själv arbetslös under förra mandatperioden. Ett antal av försämringarna för de arbetslösa som har genomförts under parollen om arbetslinjen har jag prövat på. Det är försämringar i arbetsmarknadspolitiken som har gjort att det besked man får när man kommer till Arbetsförmedlingen är att hjälp endast finns att få när man börjar närma sig utförsäkring. 75-dagarsregeln i a-kassan är ett annat förslag som genomförts, vilket gjort det svårt att ta timjobb. De kanske inte ger så hemskt mycket pengar i plånboken, herr statsminister, men de ger en bra möjlighet till fortsatt arbete.

På vilket sätt är detta att följa arbetslinjen?

*Statsministerns
frågestund*

Anf. 61 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Man ska alltid vara ödmjuk för att det kan finnas någon enskild del som inte fungerar perfekt. Jag har ägnat mig mycket åt att diskutera med Arbetsförmedlingens personal i hela Sverige om hur de olika systemen fungerar. Beskrivningen att ingen hjälp finns att få hittar jag egentligen bara i frågestunder i riksdagen. I övrigt gäller absolut möjligheten att få individuella coachstöd och jobbsökarstöd från dag ett. Det finns inte inskrivet någonstans att man skulle kunna nekas det.

Däremot har vi gjort en avvägning. Förr var det vanligt att man stängdes in i arbetsmarknadspolitiska åtgärder, oftast utförda av gamla AMS, som sällan ledde till att man kom ut i arbete. Det är inte att föredra när man just har börjat en arbetslöshetsperiod. Mest sannolikt är att man då kan få ett arbete. Därför har vi satsat på att man just då ska vara som mest jobbsökande och aktiv. Det är vad vi menar med arbetslinje, och det är det vi ständigt får kritik för av Socialdemokraterna.

Anslagssparande på Regeringskansliet

Anf. 62 ANDREAS NORLÉN (M):

Fru talman! Konstitutionsutskottet har just nu en debatt i kammaren som handlar om oplanerade besparingar på Regeringskansliet på 300 miljoner kronor per år som oppositionen föreslår, totalt 1,2 miljarder kronor under mandatperioden.

I retoriken från oppositionen får vi höra att det finns ett anslagssparande i Regeringskansliet som uppgår till 300 miljoner 2009. Med det som grund menar man att ramen kan sänkas varaktigt med 300 miljoner. Andra myndigheter har också ett anslagssparande. Riksdagsförvaltningen till exempel har 56 miljoner kronor.

Kan statsministern förklara för mig och andra vad anslagssparande innebär? Anser statsministern att det faktum att Regeringskansliet har ett anslagssparande på 300 miljoner innebär att det finns utrymme för en varaktig ramsänkning där med 300 miljoner kronor?

Anf. 63 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Andreas Norlén beskrev det delvis själv. Man får pengar till en viss verksamhet men gör inte slut på allt. Då är det en sorts sparande. Det är korrekt. Vi har angivit att det finns ett visst sådant sparande bland annat i Regeringskansliet. Vi har också sagt till representanter för oppositionen att vi är beredda att dra in en del av det sparatet. Det är helt enkelt medel som vi inte har använt.

Det ska inte röras ihop med att göra en ramjustering. Då hävdar man att verksamheten är överdimensionerad, inte bara just nu utan över tid. Då ska nedflyttningen ske inte bara nästa år utan permanent. Det är det som oppositionspartierna har begärt. Man tycker helt enkelt att Regeringskansliet är för stort och har för många anställda och att det därför ska bantas ned.

Jag tycker att det är ärligare att erkänna att det får de konsekvenserna. I Regeringskansliet sitter vi med fackliga företrädare som undrar vad som ska hända. En ansvarsfull regering kan inte låta som oppositionen och säga: Ni behöver inte bry er för det kommer inte att hända något. Det är inte sanningen. Detta kommer att få konsekvenser eftersom det inte

Arbetsmarknadspolitiken och arbetslösheten

*Statsministerns
frågestund*

Anf. 64 MARIE NORDÉN (S):

Fru talman! I svenskt näringslivs senaste konjunkturrapport ser man att det allvarligaste hotet mot svensk ekonomi är att arbetslösheten sjunker så långsamt trots att företagen visar på större lönsamhet och vill anställa. Man konstaterar att ungdomsarbetslösheten biter sig fast och kommer att fortsätta att ligga över 25 procent. Långtidsarbetslösheten har fastnat på mycket höga nivåer. I dag har en av tre arbetslösa varit arbetslös i mer än sex månader. Det vi nu ser är konsekvenserna av att arbetslösa inte har mötts av en aktiv politik utan en politik som är passiv och inte ser arbetsmarknadsutbildningar som en lösning.

Vice riksbankschef Svante Öberg menar att bristen på arbetskraft stiger snabbare än vad arbetslösheten faller och att matchningsproblemen på arbetsmarknaden kan bli påtagliga långt innan arbetslösheten har kommit ned på normal nivå. Därför vill jag fråga statsministern hur han ser på det faktum att regeringens misslyckade arbetsmarknadspolitik leder till att arbetslösheten fastnar på höga nivåer samtidigt som vi har arbetskraftsbrist.

Anf. 65 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Man kanske ska se lite mer seriöst på de utmaningar som ligger framför oss. Det finns en utveckling på arbetsmarknaden som blir alltmer prövande. Det gäller inte bara i Sverige utan i många länder. En viktig förklaringsgrund till att det är svårt för stora grupper att komma in i konkurrensen på arbetsmarknaden är att de har hoppat av gymnasieutbildningar och kanske inte ens fullgjort utbildningen i grundskolan. Det finns grupper av asylsökande och grupper som kommer från andra länder som har svårt att komma in snabbt i det svenska arbetslivet. På senare år har det kommit stora grupper till Sverige från andra länder.

Det är seriösa utmaningar som inte har mötts av passiv arbetsmarknadspolitik. OECD har påpekat att Sverige hade den kanske mest utbyggda krishanteringspolitiken under finans- och industrikrisen 2008 och 2009. Det byggde vi på att vi hade bättre ordning än andra i de offentliga finanserna. Det ser omvärlden. Det ser många andra. Har det inte varit känt för dem som ställer den här typen av frågor?

Det är viktigt att man utgår från fakta.

Arbetskraftsinvandringen

Anf. 66 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Fru talman! I en interpellationsdebatt med migrationsministern här-förleden fick jag på en följdfråga ett svar som var rätt anmärkningsvärt. Jag vill höra om statsministern delar det synsättet.

Vi tänker oss att vi har tre arbetssökande med likvärdig kompetens, utbildning och erfarenhet. En är från Sverige, en från Indien och en från Kina. Min fråga till migrationsministern var: Har den svenska sökanden

mer rätt till jobbet i Sverige än de övriga två sökandena? Svaret från migrationsministern var: Nej, ingen har mer rätt till jobbet än någon annan.

Jag tycker att det är rätt anmärkningsvärt. Jag har uppfattat de nya reglerna för arbetskraftsinvandring som att det är när det inte finns kompetens i Sverige som arbetsgivaren har rätt att söka kompetens utanför Sverige.

Delar statsministern migrationsministerns synsätt på den svenska arbetsmarknaden, nämligen att svensk arbetskraft med rätt kompetens, utbildning och erfarenhet inte har mer rätt till jobb i Sverige?

Anf. 67 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! I princip alla frågor har handlat om ett ifrågasättande av arbetslinjen. Det är möjligen en konsekvent hållning att det finns ett stort motstånd. Det här är ytterligare exempel på detta.

Det är korrekt att vi har öppnat Sverige för arbetskraftsinvandring. Det har vi gjort under stort motstånd från delar av oppositionen. Ordningen är att man har ett jobberbjudande i Sverige där en arbetsgivare bedömer att en sökande är rätt person att anställa, givet hur utmaningar i företaget ser ut. Det är inte upp till oss att via myndighetsprövning eller styrning tala om för arbetsgivaren vad som är rätt och riktigt.

Vi har öppnat en arbetsmarknad som kan täcka hela världen. Vi tror att det i grunden är bra att sända signalen att många fler är välkomna att komma till Sverige och arbeta. Det handlar om arbetskraft som behövs i delar av verksamheter och företag och som man uppenbarligen har svårt att hitta på den svenska arbetsmarknaden.

Vi är tillbaka i det som diskuterades tidigare. Vi har den delningen. Den utbildade kvalificerade arbetskraften är kraftigt efterfrågad. Stora grupper har svårt att hävda sig. För dem försöker vi utforma en aktiv arbetsmarknadspolitik som för dem närmare arbetsmarknaden.

Anf. 68 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Därmed är dagens frågestund avslutad. Jag tackar statsministern.

Anf. 69 PETER HULTQVIST (S) replik:

Fru talman! Utgör riksdagen ett demokratiskt problem? Är det viktigare att riksdagen håller tyst och inte har någon bestämd mening och inte framför några synpunkter när man tycker att något är uppenbart?

När man lyssnar på Tuve Skånberg när det gäller denna fråga talar han om en regering satt under förvaltning. Men det handlar inte om det, utan det handlar om att regeringen nu är i minoritet och att man inte kan diktera villkoren för riksdagen. Det är bara så. Man är alltså i minoritet, och är man i minoritet måste man agera utifrån det och försöka hitta majoriteter.

Jag vill uppmana Tuve Skånberg att lyssna bättre. I min inledning gav jag besked om att vi är beredda att diskutera ramen nästa år. Vi är beredda att göra det. Vi har dessutom i den förhandling som vi hade erbj-

dit en uppgörelse över flera år med en ramsänkning med 300 miljoner som grund och lönekostnads- och indexuppräknings varje år därefter. Det finns därför många möjligheter i detta sammanhang om man har förmåga att uppfatta och snappa åt sig.

I stället för att nu hetsa upp sig och vidta en massa åtgärder i panik bör man i så fall fundera igenom situationen. Ni kan till och med konsultera oppositionen om hur situationen bör hanteras. Vi kan till och med försöka vara lite rådgivare åt er om regeringen kan släppa lite på presten och ta sig över vattnet och inse att riksdagen har en roll i sammanhanget.

Sedan kan vi inte ha ett extraanslag som är hur stort som helst på varenda myndighet, inte ens i Regeringskansliet, utifall det inträffar katastrofer som är extraordinära förhållanden och som kräver en särskild hantering och motivera anslagssparandet med det. Vi har haft ett högt anslagssparande under några år i rad, och det finns ett utrymme. Varför ska Regeringskansliet ha mer pengar än det behöver?

Anf. 70 TUVE SKÅNBERG (KD) replik:

Fru talman! Låt mig först konstatera att denna debatt har varit konstruktiv, och hela den process som har sträckt sig över flera veckor har varit konstruktiv. Det är verkligen så att oppositionen är möjlig att påverka. Först kom oppositionen överens om 670 miljoner gånger fyra, alltså dryga 2 miljarder. Sedan fick man höra att det var helt omöjligt. Jag har då gett mig ned till 300 miljoner gånger fyra, alltså 1,2 miljarder. Nu i debatten får vi höra att det inte ska uppfattas så. Nu säger Peter Hultqvist, ordföranden i KU, att också dessa 300 miljoner är förhandlingsbara och att det inte måste vara för fyra år.

Jag tycker att det hade varit rimligt om vi hade kunnat göra denna förhandling på ett annat sätt än att stå i kammaren och se hur vi närmar oss varandra. Det hade varit lättare en söndagskväll för inte alltför länge sedan om det hade kunnat stå fast. Det är inte så att regeringssidan inte har visat lyhördhet, utan det har skett en förhandling.

Det förslag som nu ska till votering innebär ett skarpt läge på 300 miljoner på ramen. Till dess att vi har ändrat det beslutet, kanske genom ett utskottsinitiativ och en återremittering, gäller vad vi säger – 1,2 miljarder över fyraårsperioden.

Det som Peter Hultqvist nu lovar att vi kan resonera om är inte det som vi strax ska votera om.

Anf. 71 PETER HULTQVIST (S) replik:

Fru talman! Jag vet inte hur mycket Tuve Skånberg ska krångla till detta. Lagt kort ligger, och voteringen gäller, punkt slut. En ny budget kommer att behandlas under nästkommande år. Då får vi ta en diskussion. Det är inget konstigt och inget unikt. Det är fullt normalt att göra på det sättet. Det beskedet gav jag redan i inledningen.

Sedan kan man fundera på detta med att förhandla. Prestigen är så pass stark i botten. Om man över huvud taget från riksdagen har en synpunkt på Regeringskansliet upplevs det som att man är inne och trampar på ett minerat område, en helig mark som riksdagen inte har med att göra. Då ska man genom hela denna psykologiska vall intill dess att regeringen begriper att den är i minoritet och måste respektera parlamen-

tet och att det här kan finnas en vilja. Det kanske tar några veckor att komma till den punkten.

Det kan vara så att med den takt som vi närmar oss voteringen och det skarpa läget börjar man i Regeringskansliet begripa att man skulle ha tagit tag i detta med annan kraft tidigare därför att det var allvar, vilket man kanske inte trodde, och därför att man måste bita i det sura äpplet att man är i minoritet. Då måste man agera därefter, vilket man inte har gjort. Möjligen har man en stund före voteringen börjat inse detta. Men det är detta som man naturligtvis skulle ha tagit tag i från regeringssidan. Vi får se vad voteringen och det som nu händer leder till i form av lärdom när det gäller den attityden.

Men faktum kvarstår: Vi har ett rätt stabilt anslagssparande år från år med indikation på ännu mer nästa år. Det finns ett utrymme. Varför ska man ha mer pengar än man behöver? Det är ingen förklaring att säga att man behöver det om det inträffar naturkatastrofer. Så kan man inte diskutera när det gäller länsstyrelserna eller några andra myndigheter och verk och deras sparande. Och tydligen gäller absolut ingenting sådant i fråga om Trafikverket som nu ska göra sig av med 1 100 personer. Jag vet inte hur vi ska beteckna den vinter som vi nu lever i. Skulle det ha krävts något slags anslagssparande som kunde ha täckt upp för den?

Anf. 72 TUVE SKÅNBERG (KD) replik:

Fru talman! Peter Hultqvist har varit tydlig med en sak: Den votering som vi nu närmar oss ska förstås som en tillrättavisning. Regeringen är en minoritetsregering, och det ska kännas.

Det gör det. Detta kommer att kännas, kanske inte för de politiska tjänstemännen men för de andra, de opolitiska tjänstemännen och ambassaderna. Det kommer att bli mycket kännbart för människor som får lämna sina arbeten att oppositionen ville nypa till ordentligt så att det kändes.

Jag tycker att det är ovärdigt. Vi skulle kunna få fram det budskapet på ett annat sätt än att skicka människor ut i arbetslöshet. Jag tycker inte att det är ett värdigt sätt att bedriva opposition att nypa så att det känns. Det tycker jag att vi skulle hålla oss för goda för.

Dessutom recenserar Peter Hultqvist möjligheterna att förhandla som att man skulle uppsnappa budskap. Ja, det har sannerligen inte varit lätt att förstå hur oppositionen vill ha det – 670 miljoner eller 300 miljoner gånger fyra eller nu 300 miljoner gånger en och möjlighet att förhandla nästa år. Man behöver verkligen en viss instruktion för att förstå det. Det är inte enkelt att uppsnappa.

Men det som vi hör nu är alltså att oppositionen, åtminstone den delen av oppositionen som Peter Hultqvist företräder, skulle kunna vara beredd att förhandla så att det blev ett engångsbelopp.

Anf. 73 PETER ERIKSSON (MP) replik:

Fru talman! Jag måste säga att jag reagerade lite grann på den ton som Tuve Skånberg och en del andra borgerliga företrädare har i denna fråga. Det är som om det vore någon form av övergrepp från oppositionen eller riksdagen att riksdagen beslutar i dessa frågor. Jag vill påminna om att det är ganska grundläggande demokratiska frågor om att det är

riksdagen som beslutar om anslagen till alla möjliga myndigheter och organisationer och i övrigt om det som regeringen föreslår.

Jag tycker för min del att det snarare är förvånande att det är så få tillfällena i år som riksdagen går på en annan linje än den som regeringen föreslår eftersom vi har en minoritetsregering. Det är första gången sedan början av 90-talet som vi har en regering som inte har förankrat budgetpropositionen innan man har lagt fram den så att man säkrar en majoritet i riksdagen. Detta är en nyhet. Jag tycker att regeringen än så länge har klarat sig oväntat hyggligt i denna första omgång. Men jag tror att man framöver ändå måste räkna med att det är nödvändigt att säkra majoriteter. Det är svårt att tro att en minoritetsregering ska kunna gå genom en budgetprocess och övriga beslut i riksdagen helt utan förändringar.

I detta fall är det dessutom så att vi från majoriteten i utskottet har gått igenom frågan mycket noga och gjort förändringar utifrån de konsekvenser som vi har diskuterat och som vi upptäcker på vägen.

Det förslag som regeringssidan har kommit med till slut är att vi inte ska göra förändringar i anslaget. Men de beslut som riksdagen har att ta ställning till är just förändringar i anslagen.

Anf. 74 TUVE SKÅNBERG (KD) replik:

Fru talman! Oavsett tonen är det naturligtvis majoriteten i riksdagen som avgör beslutet. Det kommer vi alldeles strax att bli varse. Då får den majoriteten ta konsekvenserna av det beslutet. Det innebär att statsministerns ord just på denna plats för bara några minuter sedan om att det är på allvar, på riktigt, kommer att besannas. Det här kommer att få konsekvenser för människors framtid.

Oppositionen och hela konstitutionsutskottet har successivt insett hur omöjligt det vore med 670 miljoner gånger fyra och har successivt gått ned. Nu står vi förhållandevis nära varandra, om nu löftet här stämmer från de två oppositionspartierna om att det är ett engångsbelopp. Jag tycker att vi skulle ha nått fram till det i förhandlingarna innan. Den position som vi hade på allianssidan var att det var möjligt att tänka sig en engångsneddragning på 300 miljoner. Men det sades mycket noga ifrån att det inte är möjligt. Tyvärr blev det så här. Nu i de sista minuterna i debatten tycker jag dock att vi närmar oss varandra. Men detta kunde ha skötts bättre i förhandlingarna i KU.

Anf. 75 PETER ERIKSSON (MP) replik:

Fru talman! Tuve Skånberg refererade också tidigare till att det är en omöjlig situation. Vi vet ju inte i slutet av mandatperioden vilka nivåer regeringen ska ha på anslagen och så.

Jag vill påminna om att det gäller för alla. Alla Sveriges myndigheter är okunniga om vilka anslag de kommer att ha i slutet av mandatperioden. Riksdagen tar bara beslut för ett år i taget. Det gör vi även när det gäller Regeringskansliet.

Däremot tycker jag att det är väldigt viktigt att vi för en konkret och ordentlig diskussion om vad det här innebär. I det sammanhanget vill jag lite grann varna regeringssidan för att agera som ett barn som blir väldigt förgrymmat och ta till överåtgärder för att visa hur hemskt det här är. Jag tror inte att svenska folket blir särskilt imponerat om man, trots att man faktiskt har möjlighet att på ett rimligt sätt klara den här förändringen, i

stället väljer att vidta jättestora åtgärder som på olika sätt skadar Sverige. Det är väl någonting som ni själva på er kammare får fundera på om ni nu tar ett beslut om den här neddragningen. Jag vill bara säga att jag inte tror att ni vinner på att göra på det sättet.

Anf. 76 TUVE SKÅNBERG (KD) replik:

Fru talman! Oppositionen är i full färd att tvinga oss till den eftertänksamhetens kränka blekhet. Det är ju själva budskapet. Socialdemokraterna gav budskapet väldigt tydligt med ett rejält tjuvnytt. Det har Peter Eriksson inte ägnat sig åt, utan det har varit mer konstruktivt och ett tal om ett förblivande regeringsunderlag, vilket noteras med uppskattning.

Vi är nu i denna situation därför att vi inte nådde fram i förhandlingarna – detta trots att vi uppenbarligen skulle ha kunnat vara överens om ett engångsbelopp på 300 miljoner. Detta är det bara att beklaga. Nu har vi fått ord på att oppositionen, om oppositionen vinner voteringen, åtminstone är beredd att om ett år förhandla om det här. Men det hade varit lyckligare för alla som nu riskerar att bli varslade om vi i förväg hade klarat detta. Jag beklagar att vi inte gjorde det.

Vi har lärt läxan. Jag hoppas att oppositionen också vill ta till sig någonting av själva processen, av hur vi har jobbat med det här. Det kunde ha skötts bättre.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 11 §.)

Migration

10 § Migration

Föredrogs
socialförsäkringsutskottets betänkande 2010/11:SfU2
Utgiftsområde 8 Migration (prop. 2010/11:1 delvis).

Anf. 77 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S):

Fru talman! Migrationsfrågorna är ett viktigt och angeläget politikområde, ett område där det finns många möjligheter och utmaningar. Att människor flyttar över nationsgränser tillhör vår moderna tid.

Som ny migrationspolitisk talesperson för Socialdemokraterna är jag glad över att få inleda den första debatten på detta område. Jag är stolt över den rödgröna politik som vi i oppositionen inför valet tillsammans jobbade fram. Jag är också helt övertygad om att migrationspolitiken på en rad områden behöver bredare lösningar än vad en regering utan egen majoritet kan erbjuda. Det blir därför intressant att höra statsrådet Billström senare här i debatten. Hur ser hans och regeringens agenda ut för denna mandatperiod? På vilka områden sträcker statsrådet ödmjukt ut handen?

Självklart står vi bakom alla våra reservationer i det här ärendet. Innan jag går vidare i debatten vill jag yrka bifall till reservation 6 om eget boende, till vår rödgröna reservation 12 om skola för asylsökande barn och till vår rödgröna reservation 16 om ensamkommande barn.

För en tid sen var jag på resa i en av världens mer kända storstäder, New York. Där möts människor över nationsgränser – människor födda på otaliga ställen i hela världen. De berikar och utvecklar varandra. Nya idéer, trender och tankar möts, föds och utvecklas. Det är en levande smältdegel där det finns många utmaningar och där också migranternas möten bidrar till mycket som är positivt och kreativt. Och där är globaliseringen ett faktum, och så är det på fler ställen i världen. Globaliseringen innebär att fler människor än tidigare ser möjligheten att vara kosmopolit, världsmedborgare.

Närmare 200 miljoner människor lever i dag i ett annat land än i det land där de föddes. Många har flyttat för att arbeta, studera eller gifta sig. Men en del har tvingats fly från politiskt förtryck, förföljelse och naturkatastrofer.

Människors rörlighet erbjuder stora möjligheter. Utveckling kan genereras i både mottagarländer och ursprungsländer. Man kanske möter kärleken i ett land, studerar och arbetar någon annanstans och får sitt barn från en annan del av världen.

Orsakerna till migration kan vara många. Att förstå den potential som finns i människors ökade rörlighet är att förstå det globaliserade nuet och framtiden.

Varje nation på vår jord kan i dag betraktas som vårt grannland. Genom möjligheten att på några få timmar förflytta sig över snart sagt hela jordklotet är det viktigt att vi har en politik som gör att vi kan förhålla oss till detta.

Fru talman! Även utanför den här kammaren har migrationspolitiken stor betydelse för de människor som kommer till vårt land för att söka skydd men också för andra grupper som inryms i begreppet migration. Också bland medborgarna i Sverige ges migrationspolitiken stor betydelse. Jag tänker i första hand på de människor som engagerar sig till stöd för de människor som kommer till Sverige. Detta engagemang, såväl individuellt som genom olika frivilligorganisationer, har stor betydelse och ett stort värde. Det gäller inte minst integrationsinsatser som behövs vid beviljade uppehållstillstånd.

Vi vet också att det i landet finns en grupp som oroas av utvecklingen med en ökad global rörlighet bland människor. Rädslan för människor med andra livserfarenheter skapar hos vissa individer en otrygghet inför den verklighet som finns i världen i dag. Men rädslan är inte ett bra och konstruktivt sätt att förhålla sig till nuet och framtiden och att ta sig an de utmaningar som finns i vårt samhälle.

Gemenskap, ömsesidig förståelse och respekt bygger inte på att dela in människor i ett ”vi och de” efter etniskt ursprung. Gemenskap och ömsesidig förståelse i vår globaliserade värld byggs på rätten till delaktighet i samhället och på allas skyldighet att bidra till samhällsgemenskap.

Begreppet migration är starkt förknippat med oroligheter i världen liksom människors möjligheter att fly från krig och oroshärdar. Åren som har gått har visat på en fortsatt negativ utveckling i många länder, trots att försök görs att skapa stabilitet genom insatser från bland annat Förenta nationerna.

Fru talman! Vi kan konstatera att fredssträvandet inte har fått genomslag i många oroshärdar. Det finns säkert skäl att räkna upp många pro-

blemområden, men situationen i Somalia är kanske en av de just nu svåraste. Människors försök att fly liksom vår skyldighet att ge skydd ska ses i skenet av de hemskheter som beskrivs i alltför många delar av vår värld. Denna möjlighet till skydd och flyktingstatus kan inte bäras av endast ett fåtal nationer. Vi socialdemokrater tycker att det är viktigt, och vi vill understryka vikten av, att EU-länderna i större utsträckning än i dag hjälps åt att dela på ansvaret och erbjuder skydd åt dem som flyr undan förföljelse.

Vårt nationella arbete med att i tre instanser pröva människors rätt till skydd och uppehållstillstånd inom ramen för en reglerad invandring har stora fördelar och en del brister.

Det är viktigt att en asylsökande får sina skäl prövade i en process som självfallet ska vara rättssäker. Därför är det viktigt att de juridiska biträdena håller en god kvalitet och att tillgången till tolkar kan tillgodoses.

Fru talman! Ett viktigt inslag inför den så kallade NIPU-reformen var att skapa kompetens och att tillse att tvåpartsförfarandet skapade balans. Såväl i Översynsutredningen som via andra kanaler kommer nu krav på kompetensutveckling. Detta gäller såväl inom Migrationsverket och domstolarna som hos de juridiska ombuden.

Det är viktigt att kompetensen finns hos berörda för att skapa den stabilitet i processen som riksdagen har eftersträvat. Vissa åtgärder har vidtagits. Men problembilder kvarstår, och här måste mer göras.

Fru talman! Ansvarsfördelningen för flyktingmottagandet är extremt skev och leder till stora påfrestningar på boende och välfärd i storstäderna. Kommunerna har påtalat svårigheter att strukturera integrationsarbetet samtidigt som Migrationsverket påtalar problemen i handläggningen av prövningen i enskilda ärenden.

Det är inte hållbart att de kommuner som har lägre genomsnittlig inkomstnivå och högre kostnader fortsättningsvis ska ta emot den absoluta merparten av alla flyktingar som kommer till Sverige. Lagen om eget boende fungerar inte på många håll, och ett nytt system måste skapas. Boendefrågan behöver därför utredas för att former som gynnar alla parter ska hittas.

Barn väljer definitivt inte att bli migranter. Alla barn som vistas i Sverige, inom våra gränser, ska ha rätt till vård. En läkares skyldighet är att vårda, inte att sälla, barn beroende på ursprung på mottagningar och sjukhus. I Sverige måste vi förebygga att människor tvingas leva gömda. Men alla barn som lever i Sverige ska ha rätt till vård på lika villkor.

Migrationspolitiken är i stora stycken en konsekvens av vad som händer i vår omvärld. Migrationsfrågor berör också många människor. Många hyser stor medkänsla med de människor som tvingas fly till vårt land medan andra, om än några få, har en inställning som tyder på främlingsfientlighet mot dessa människor som är på flykt från förtryck.

Fru talman! Raoul Wallenberg, Folke Bernadotte och Harald Edelstam – det är några av de svenskar som genom vår historia på olika sätt har bidragit till att ge människor möjlighet att söka skydd i Sverige. Jag efterlyser en bred och kraftfull samling för att stå upp för den svenska traditionen om en human migrationspolitik. Migrationspolitik är viktigt och berör oss alla!

Tillsammans med andra EU-länder har vi till uppgift såväl att gemensamt dela ansvaret för att värna asylrätten som att se till att de människor som får en fristad i respektive land erbjuds goda möjligheter till integration och delaktighet i samhället.
(Applåder)

Anf. 78 MARIA FERM (MP):

Fru talman! Vi i Miljöpartiet är övertygade om att det är positivt att människor kan förflytta sig över landgränser. Vi vill motverka att människor tvingas fly, men har en vision om att alla ska kunna flytta. Tyvärr finns det många anledningar som gör att människor tvingas fly från sina hemländer. Krig, förföljelse, naturkatastrofer, svält och klimatförändringar gör att människor tar det stora steget att emigrera.

Samtidigt blir EU:s murar mot omvärlden allt högre. EU:s gränskontrollorganisation Frontex patrullerar Medelhavet och förhindrar båtflyktingar att ta sig till Europa. Det gör att det i dag inte finns några legala sätt att ta sig till EU för att söka asyl – något som är en mänsklig rättighet. I stället tvingas personer ut på farliga båtfärder med livet som insats i hopp om en bättre framtid eller för att undgå strider eller förföljelse. Inom EU är också politiken alltmer restriktiv. Alltmer resurser läggs på att jaga så kallade illegala invandrare. Asylrätten respekteras i allt mindre utsträckning. Fokus blir i stället på att arrangera EU-gemensamma utvisningsflygningar.

Denna alltmer restriktiva politik är i grunden både inhuman och kort-siktig. Den är inhuman eftersom länders rädsla för inflyttning väger tyngre än asylrätten och respekten för mänskliga rättigheter. Den är kort-siktig eftersom den inte tar hänsyn till de demografiska utmaningar som hela Europa står inför. I Sverige, precis som i resten av Europa, kommer befolkningssammansättningen att ändras drastiskt. Människor lever allt längre och föder färre barn. Det innebär att allt färre personer i arbetsför ålder kommer att behöva försörja allt fler äldre som lever allt längre. Det ligger alltså i EU-ländernas egenintresse att öppna gränserna mer.

Miljöpartiet vill se en politik i EU som fokuserar på att skapa lagliga vägar för att kunna migrera till EU. Möjligheten att söka asyl skulle kunna underlättas genom införandet av asylvisum eller genom att man skulle kunna söka asyl direkt på EU-beskickningar utomlands. På så sätt skulle många människor slippa ge sig ut på en ofta kostsam och farlig långväga flykt mot EU.

Miljöpartiet har inte något annat förslag till ramar och anslag än regeringen, men vi vill ändå peka på alternativ användning av resurserna. Vi vill se en helt annan migrationspolitik än den som regeringen driver. Det är också någonting som vi har utvecklat i ett antal motioner och i bland annat reservationerna 20 och 21.

Vi anser att asylrätten måste värnas och att fler ska få möjlighet att stanna. Barnperspektivet måste stärkas inom migrationspolitiken, och principen om en reglerad invandring får aldrig stå över barns rättigheter som är fastställda i barnkonventionen, som Sverige skrivit under.

Under senare år har det, genom ett samarbete mellan Miljöpartiet och den borgerliga regeringen, blivit möjligt att komma hit som arbetskraftsinvandrare. Detta är en stor framgång. Öppnare gränser är bara av godo. Tyvärr har inte samma öppenhet präglat den asylpolitiska utvecklingen.

Den nya instans- och processordningen har tyvärr lett till väldigt restriktiva tolkningar, tvärtemot lagstiftarnas intentioner. Regeringen har infört försörjningskrav vid anhöriginvandring och haft planer på att bygga särskilda omsorgscenter i krigsdrabbade länder för att kunna skicka tillbaka ensamkommande barn trots att man inte hittar någon som kan ta hand om dem i hemlandet.

Det är numera i princip omöjligt att ansöka om anhöriginvandring från Somalia eftersom det ställs högre krav på identifikation nu än tidigare. Och passhandlingar är inte helt enkelt att få i alla länder, särskilt inte med så höga krav som dem vi i Sverige ställer. Det är så klart helt orimligt att ställa högre krav på identifikation än vad som är möjligt att få i landet i fråga.

Fru talman! Jag vill särskilt ta upp situationen för ensamkommande barn. Efter en ofta lång och svår färd till Sverige tvingas dessa ungdomar bo en lång tid i transitboenden i ankomstkommunerna innan de kan komma vidare. År 2009 kom 2 250 ensamkommande barn till Sverige, och i år väntas ungefär 2 400 barn komma. Nio ankomstkommuner, något som har utökats, tar först emot barnen som sedan slussas vidare till kommuner som har avtal med Migrationsverket. Tyvärr har inte alla kommuner avtal med Migrationsverket, vilket gör att de tillfälliga boendena blir allt annat än tillfälliga. Trots oerhörda påtryckningar från Migrationsverket och migrationsministern har endast 170 kommuner avtal med Migrationsverket om att ta emot ensamkommande barn.

Att kommuner säger nej, trots full ersättning från staten, skapar en svår situation för de kommuner som är ankomstkommuner. Det bidrar till en väldigt osäker första tid här för personen som kommer till Sverige, och personens asylprocess skjuts också upp. Just därför är det viktigt att hela Sverige står upp för en solidarisk asylpolitik. Det handlar inte om att inskränka människor rätt att bosätta sig var de vill utan om att alla kommuner tar ett ansvar för mottagandet. Därför anser vi i Miljöpartiet att inga kommuner ska kunna neka till att ta emot ensamkommande barn.

Dessutom är det också av stor vikt att ensamkommande barn får en god man så snart som möjligt efter att de har kommit till Sverige. Den gode mannen är både vårdnadshavare och förmyndare. Han eller hon ska företräda det ensamkommande barnet i alla frågor som rör personliga, ekonomiska och rättsliga angelägenheter. I dag får ensamkommande barn ofta vänta mellan en vecka och tre månader innan en god man utses. Vårt mål är att en god man ska utses inom 24 timmar, för att denne ska kunna ta vara på barnets intressen och vara ett stöd.

Vi tycker också det är av högsta vikt att Sverige stoppar utvisningarna av ensamkommande barn till Malta och Italien. Dessa länder behandlar asylsökande på ett inhumant sätt och tar inte hänsyn till att de som återsänds är minderåriga. Rapporter från människorättsorganisationer talar om barn som bor i förvar, ibland under fängelseliknande förhållanden, och om barn som inte får tillgång till skola, sjukvård, god man eller information om sina asylansökningar. Redan i dag finns en undantagsregel som Sverige kan använda. I Migrationsverkets regleringsbrev bör det därför skrivas in att Sverige ska använda sig av undantagsregler i Dublinkonventionen och inte skicka tillbaka minderåriga till Malta och Italien. Så har vi redan gjort när det gäller ensamkommande barn som

ska skickas tillbaka till Grekland, och så skulle vi också kunna göra när det gäller dessa länder.

Fru talman! En annan fråga som jag vill ta upp är Sveriges utvisningspolitik. Den är något av det hemskaste när det gäller Sveriges migrationspolitik. Människor som inte självmant vill lämna landet, kanske av fruktan för sitt liv, behandlas som brottslingar. Ofta hålls vuxna och ibland barn inlåsta på fängelseliknande förvar runt om i landet. Därefter kan de utvisas med chartrade plan, inte sällan med lugnande medicin och handfängsel inblandade. De senaste åren har regeringen medvetet prioriterat den så kallade återvändandepolitiken. Mer resurser har getts till Migrationsverket varje år för att fler ska skickas tillbaka.

Radioprogrammet *Kaliber* i P1 i Sveriges Radio sände i söndags ett program om utvisningarna av irakier från Sverige. Där rapporterades att ungefär var tredje vecka lyfter ett chartrat plan från Sverige till Irak. 2 600 irakier väntar på att med tvång skickas till Irak från Sverige. *Kaliber* rapporterade också om att många av dem som utvisats från Sverige är på flykt igen och att vissa inte är möjliga att få kontakt med.

Mot bakgrund av det är det inte underligt att FN:s flyktingorgan UNHCR avråder länder från att skicka folk till Bagdad, Mosul och Kirkuk. Det underliga är snarare att Sveriges regering inte följer rekommendationen från ett FN-organ som har expertis i dessa frågor.

Programmet tar upp det faktum att många av dem som utvisats inte sällan tvingas på flykt igen, måste hålla sig gömda eller leva under ovärdiga förhållanden i hemlandet. Trots detta görs ingen utvärdering av vad Sveriges återvändandepolitik leder till för de här individerna. Migration måste vara det enda politikområde som undkommer en granskning i form av en utvärdering.

I andra fall har de som utvisats flytt tillbaka till Sverige igen. En person som Sverige tvångsavvisade till Burundi för ett år sedan har nu blivit upptagen som kvotflykting av UNHCR och är eventuellt på väg tillbaka till Sverige igen. Uppenbarligen gör Sverige och UNHCR olika bedömningar av vad som är flyktingskäl. Och det är knappast så att Sverige aldrig gör fel. Något som tydligt indikerar detta är det faktum att Sverige toppar ligan över länder som blivit prickade för att ha brutit mot FN:s tortyrkonvention och skickat tillbaka människor till länder där de senare riskerar tortyr.

Miljöpartiet anser att de resurser som regeringen satsar på ökade utvisningar och avvísningar i stället bör gå till att förbättra mottagandet av nyanlända i Sverige. Det är fullständigt oacceptabelt att personer under ovärdiga former tvingas hem till länder som de flytt ifrån, ofta belagda med handfängsel och under påverkan av lugnande medicin. Inte sällan är självmordstankar inte långt borta, och det har hänt flera gånger att personer försökt begå självmord i svenska förvar för att personen ser det som ett bättre alternativ än att tvingas återvända hem.

Fru talman! Migrationspolitik är väldigt högt prioriterat för Miljöpartiet. Det är inte värdigt ett land som Sverige att inte ge skydd till människor som behöver det. Öppnare gränser är eftersträfvansvärt både vad gäller asylpolitik och migrationspolitik i övrigt.

Vi har många förslag på förändringar och står bakom 14 av 20 reservationer i betänkandet. Jag står givetvis bakom alla reservationer från

Migration

I detta anförande instämde Christina Høj Larsen (V).

Anf. 79 ERIK ALMQVIST (SD):

Fru talman! Jag vill börja med att yrka bifall till Sverigedemokraternas reservationer 1, 10 och 13.

I flera decennier har Sverige upplevt en massinvandring. I flera decennier har vi, inte minst från den här talarstolen, fått höra hur massinvandringen berikar Sverige och är en ekonomisk tillgång. Trots det avsätts årligen miljarder i statsbudgeten för just invandringskostnader. Alla seriösa beräkningar som har gjorts av invandringens totala kostnader för Sverige har pekat på att invandringen kostar oss och det svenska samhället tiotals miljarder årligen.

I dag är det knappast några fler än de mest djupt troende mångkulturalisterna som ifrågasätter invandringens omfattande kostnader. Utan att framstå som synnerligen verklighetsfrånvärd går det inte att ifrågasätta det faktum att en begränsad invandring efter sverigedemokratisk modell sparar mångmiljardbelopp som kan användas till annat. Bara inom utgiftsområde 8 kan vi med en sverigedemokratisk politik spara 3,7 miljarder nästa år. Totalt i budgeten sparar vi över 10 miljarder på invandringen nästa år. Detta är pengar som vi i stället kan använda till saker som skattesänkningar och förbättrad välfärd.

Men invandringen är inte bara en ekonomisk belastning. Massinvandringens negativa samhällskonsekvenser är breda och omfattande. Det är sällan man kan stå i talarstolen i budgetsammanhang och tala om en budgetbesparing i termer av minskade sociala problem, minskad arbetslöshet, minskade samhällsklyftor och minskad kriminalitet.

Utgiftsområde 8 är inte vilket utgiftsområde som helst. Genom svensk migrationspolitik betalar svenska skattebetalare, bland annat genom utgiftsområde 8, för en långsiktig samhällsupplösning. Den uto-europeiska invandringen, i synnerhet från afrikanska och arabiska länder, har bevisligen – det är statistiskt belagt – lett till en kraftigt ökad grov kriminalitet. En kulturellt främmande syn på kvinnor som följt på invandringen har drastiskt ökat antalet våldtäkter. En kulturellt främmande syn på heder och respekt har drastiskt ökat antalet personrån men också lett till att många kvinnor i Sverige i dag lever sina liv starkt kontrollerade i hem som fungerar som mentala fångelser.

Massinvandringen har fört med sig en omfattande arbetslöshet. Sverige har inte haft tillräckligt med jobb, och med närmare 10 procents arbetslöshet tycks detta strukturella hinder för lyckad invandring och integration bestå. Det jag talar om är verkliga problem som verklighetens folk ser i sin vardag. I opinionsundersökningen Botrender 08, för att ta ett exempel, framkommer det att endast 23 procent av befolkningen vill bo i ett mångkulturellt område. Som ett annat exempel kan vi ta SOM-institutets årliga undersökningar där vi senast, 2009, kunde se att endast 26 procent av den svenska befolkningen stöder dagens höga nivå på flyktinginvandring. Merparten vill alltså minska flyktinginvandringen, och det är ändå den mest humana form av invandring vi har. Det säger något om vad folk tycker om invandringen i stort.

Trots det, fru talman, talar övriga partier i riksdagens sjuklöver sig varma för en fortsatt segregationspolitik, en fortsatt splittringspolitik, vilket vi ser att invandringen de facto innebär. Alliansen har under den senaste mandatperioden lyckats öka omfattningen av massinvandringen ytterligare, något de flesta knappt trodde skulle vara möjligt. Sverige slår årligen nya invandringsrekord, men det är inte de bostadsområden som regeringens representanter bor i som bär bördan. Folkets främsta företrädare skapar getton med vetskapen att de själva aldrig kommer att vilja sätta sin fot i dem. Det är dags att sätta stopp för den utvecklingen och den politiken.

Massinvandringen splittrar Sverige. Såväl främlingsfientlighet som svenskfientlighet är alltför vanligt förekommande runt om i landet. Vi ser det till exempel i form av diskriminerande anställningspreferenser, gängvåld, mobbning och segregation.

Fru talman! Det är dags att öppna ögonen och göra något åt problemen. Låt oss ha som utgångspunkt att vi när det kommer till flyktinghjälpen, med de begränsade resurser som Sverige trots allt har i ett globalt perspektiv, hjälper så många flyktingar vi kan på ett så bra sätt som möjligt, inte minst genom den närområdeshjälp som UNHCR ger oss verktyg till. Låt oss begränsa den utomeuropeiska invandringen till Sverige och i stället skapa förutsättningar för ett enat land där samhällsgemenskap råder. Låt oss byta utanförskap mot innanförskap.

Anf. 80 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S) replik:

Fru talman! Hur ser Sverigedemokraterna på kostnader? Jag tycker att de förenklar sammanhanget på ett ganska naivt sätt och verkar tro att det huvudsakligen handlar om kostnader när människor kommer hit. Om vi tittar på de barn som föds i Sverige innebär det en rad kostnader, från de första dagarna i livet till förskola, skola, universitet och liknande. Det handlar om hundratusentals kronor i kostnader, men det handlar också om insatser för att göra en människa flygfärdig. Utifrån Erik Almqvists anförande vill jag fråga: Ska vi sluta att planera för framtiden? Ska vi sluta att skaffa barn och säga att det är en för stor kostnad?

Sverigedemokraterna vill minska budgeten med nästan 90 procent. Det vore intressant att höra hur Sverigedemokraterna, som ett parti i Sveriges riksdag, tänker göra för att inte bryta mot den mänskliga rättigheten att få sin asylansökan prövad?

Anf. 81 ERIK ALMQVIST (SD) replik:

Fru talman! Jag vet inte om Fredrik Lundh Sammeli har missat vilket utgiftsområde i budgeten vi faktiskt diskuterar. Vi diskuterar det utgiftsområde som heter Migration, och det i sig betyder att vi har kostnader för migrationen i statsbudgeten. Sedan finns det förstås också intäkter. Det finns en intäktssida av invandringen. En rad ekonomer har, inte minst på uppdrag av den förra socialdemokratiska regeringen, räknat på nettokonsekvenserna, ekonomiskt sett, av invandringen till Sverige. De har samtliga kommit fram till att det rör sig om tvåsiffriga miljardbelopp årligen. Invandringen är alltså en ekonomisk belastning för Sverige.

Vad gäller asylrätten är det något som mitt parti värnar högt. Framför allt värnar vi flyktingar runt om i världen och deras möjlighet att kunna fly undan de konflikter som kan vara ett hot mot den enskildes liv eller

möjlighet att skapa sig en framtid. Därför är vi det parti i kammaren som vill lägga allra mest pengar på just flyktinghjälp runt om i världen. Vi vill lägga pengarna där det är mest adekvat och där vi får de bästa effekterna av de begränsade resurser Sverige har. Vår utgångspunkt är att vi vill ha en human politik när vi ska hjälpa människor runt om i världen. För oss är det viktiga inte att det fåtal flyktingar vi kan hjälpa med dagens politik får en möjlighet att bo i just Sverige. För oss är det viktiga – och utgångspunkten – att vi ska kunna hjälpa så många som möjligt på ett bra sätt när det kommer till flyktinghjälpen.

Anf. 82 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S) replik:

Fru talman! Sverigedemokraterna verkar inte leva i nuet och förstå att både globalisering och migration är en del av vår vardag. Sveriges framtid förutsätter att människor kommer hit, att människor väljer att flytta till Sverige och bygga sig en framtid här, vara med och tillsammans med oss som är födda och uppvuxna här bygga ett samhälle för alla.

Vad är det humana med att säga nej? Vad är det humana i er politik, Erik Almqvist? Är det att minska utgifterna på det här området och därmed bryta mot den mänskliga rättigheten att få sin asylansökan prövad?

Människor kommer hit. Vi behöver hantera dem på ett rättssäkert och bra sätt. Ni vill föra en politik som innebär att man plockar bort 90 procent av de resurserna. Det är inte seriöst. Hur ska ni få ihop budgeten? Utifrån vad finansutskottet skriver är det inte realistiskt att 2011 plocka in dessa pengar genom verksamhetsförändringar. Frågorna kvarstår: Vad är det humana med att säga nej? Hur tänker ni göra för att inte bryta mot den mänskliga rättigheten att få sin asylansökan prövad?

Visst, ni säger att ni gärna vill hjälpa människor nära krigszoner och i krigs- och krisområden. Men det är ju verkligheten redan i dag. De största flyktingmottagarna är inte Europa eller Norden. Det är de länder som ligger närmast länderna med kris, krig och katastrofer. Ni säger att ni vill göra den här förändringen, men verkligheten är den att ni väljer att spara även på biståndsområdet. Politiken hänger alltså inte samman.

Anf. 83 ERIK ALMQVIST (SD) replik:

Fru talman! Jag har svårt att se logiken i Fredrik Lundh Sammelis frågeställning. Han undrar varför vi vill säga nej till människor som söker uppehållstillstånd i Sverige och menar att det är fel, att man inte kan säga nej till folk som söker uppehållstillstånd. Då undrar jag varför Fredrik Lundh Sammeli valt att ansluta sig till ett parti som, liksom alla andra partier i riksdagen, är för en begränsning av invandringen. Det finns inget parti som i praktiken förespråkar fri invandring. Det finns vad jag vet inte heller något land i världen som gör det. Det är en illusion, en utopi som jag inte tror leder till speciellt bra konsekvenser.

I framför allt en välfärdsstat som Sverige bygger den sociala sammanhållningen, välfärden som sådan, på kontraktet mellan stat och medborgare, och då krävs det någon form av gemenskap inom samhället, någon form av känsla för att vi jobbar för någonting tillsammans och är beredda att ta ansvar gemensamt. Det måste upprätthållas genom att man i viss mån är restriktiv när det kommer till nyinvandring.

Vad gäller migration och de som behöver hjälp vill jag återigen säga att vi är det parti som vill lägga mest pengar på flyktinghjälp. UNHCR

tar ett stort ansvar i dag, javisst, men det är ett faktum att det finns många miljoner flyktingar i världen som UNHCR inte mäktar med att ta ansvar för och hjälpa. Det kommer återkommande förfrågningar från UNHCR om mer medel. Sverige är ingen stor bidragsgivare till UNHCR, inte i förhållande till vår totala biståndsbudget.

Det är sant att vi vill minska på en del av biståndet, men det handlar inte om bistånd för flyktinghjälp eller om katastrofbistånd. Det handlar om det bistånd för utveckling som vi har sett varit mycket ineffektivt och ibland kontraproduktivt. Men just katastrofbiståndet och det bistånd som kommer flyktingar till hjälp vill vi faktiskt öka ganska kraftigt, mer än något annat parti härinne.

Anf. 84 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V):

Fru talman! Den som har följt svensk politik sedan valet i höstas har fått höra en samstämmig kör av partiföreträdare från Alliansen och De rödgröna deklarerat att de står upp för alla människors lika värde. Även om det är nog så glädjande att majoriteten av riksdagspartier kan enas i en så allmänmänsklig fråga är det dags att tala klarspråk. Vi är faktiskt inte överens om vad dessa ord innebär. Vi är inte överens om vilken politik som krävs för att garantera grundläggande mänskliga rättigheter.

Fru talman! Just nu får ett antal barn och vuxna i Sverige inte den vård de behöver, för de saknar papper. I dag är det endast asylsökande barn som har samma rättigheter som sina jämnåriga. Asylsökande vuxna har rätt endast till akut vård eller vård som inte kan anstå. Papperslösa vuxna har utöver akutsjukvård ingen rätt till vård.

Detta innebär en särbehandling av vissa patientgrupper och befäster Sveriges ställning som ett av de mest restriktiva länderna i EU när det gäller tillgång till vård för papperslösa. Organisationen Picum, som arbetar med att främja papperslösas sociala rättigheter, har jämfört vården för papperslösa i elva EU-länder. Undersökningen avslöjade en pinsam delad bottenplacering för Sverige och Österrike.

Lagstiftningen frångår därmed en grundläggande princip om att behovet av vård ska styra och sorterar i stället in människor efter om de har uppehållstillstånd eller inte. Vissa barns hälsa blir mer värd än andras. Samma sjukdomstillstånd hos två vuxna värderas olika. Är detta, undrar jag, verkligen vad de borgerliga partierna menar med att stå upp för alla människors lika värde?

Fru talman! För oss i Vänsterpartiet är mänskliga rättigheter annat än tomma ord. Vi vill att Sverige ska lyfta sig från den skamfyllda bottenplacering där vi nu befinner oss på grund av bristande vård för landets asylsökande och papperslösa. Vi vill att den tolvåriga papperslösa med håll i tänderna ska få samma vård som tolvåringen med papper. Vi vill att den gravida papperslösa 39-åringen ska få samma mödravård som jag skulle få, 39 år gammal och svensk medborgare.

Genom att neka vissa grupper lika rätt till hälsa och vård bryter Sverige mot sina förpliktelser enligt FN-konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter och FN:s rasdiskrimineringskonvention. Därför yrkar jag bifall till reservation 9 och hoppas att även företrädare för riksdagens övriga partier ska visa att tal om människors lika värde faktiskt kan betyda någonting – i detta fall lika rätt till hälsa och därmed också lika rätt till hälso- och sjukvård.

Fru talman! Vi i Vänsterpartiet vill byta riktning i migrationspolitiken för att skapa en solidarisk, rättssäker och generös flyktingpolitik. Det innebär bland annat att utlänningslagen måste ses över och en rad ändringar genomföras, att samma översyn av asylprocessen genomförs och att Sverige blir en tydlig röst i EU för att skapa flera lagliga vägar in i Europa för asylsökande.

De senaste årens smärtsamma berättelser från asylsökande visar oss att mycket återstår att göra innan utlänningslagen tillämpas som avsett och innan asylprocessen är rättvis och rättssäker. Somaliska föräldrar väntar just nu förgäves på att återförenas med sina barn. Ett byråkratiskt krav på stärkande av identitet står över barnets rätt till sina föräldrar – ett krav som innebär att somaliska barn inte har samma rätt att leva med sin familj som svenska barn.

Enligt UNHCR avvisar Sverige som enda land i Europa barnfamiljer till Irak, liksom minoritetsgrupper av alla slag massavvisas till ett sönderfallet Irak där hot, förföljelse och risk att mista livet är en del av vardagen. Radioprogrammet *Kaliber* redogjorde i söndags för de tvångsmedel som används vid massavvisningar till Irak. Människor har drogats, fjättrats med hand- och fotfångsel och försetts med spott huvor, ofta utan dokumenterad anledning och i många timmar. Sådan behandling får inga andra människor i Sverige utstå.

Fru talman! Rätten att söka asyl är en mänsklig rättighet som garanteras i artikel 14 i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna. Det förutsätter en rättssäker och rättvis asylprocess. En rättvis och rättssäker asylprövning är avgörande för hur den asylsökande förmår fortsätta sitt liv i Sverige vid beviljat uppehållstillstånd eller för hur man förmår återvända till sitt hemland vid avslag.

Att överklaganden i migrationsärenden numera avgörs i vanliga domstolar var ett bra och helt nödvändigt framsteg, men fortfarande måste en rad saker förbättras. Kvaliteten på offentliga biträden är ibland mycket låg. Det förekommer att offentliga biträden aldrig har träffat den asylsökande innan asylutredningen hos Migrationsverket börjar. Det innebär att den asylsökande inte har kunskap om sina rättigheter, hur processen ser ut och vad som förväntas vid samtalet. Frivilligorganisationer rapporterar om kvinnor som därför inte lyckas berätta om traumatiska våldtäkter och om offer för tortyr som först i efterhand berättar sin historia. Risken för att den sökande då misstros är överhängande.

Förordnandet av offentliga biträden måste överföras från Migrationsverket. Det är orimligt att Migrationsverket utser sin egen motpart. Ingen annanstans i svenskt rättssystem tillåter man en sådan ordning för en så utsatt grupp. Det skulle motsvara att åklagaren utser försvararen i ett brottmål.

För att även garantera rätt till muntlighet, tillgång till auktoriserade tolkar och en rättssäker prövning krävs en övergripande översyn av hela asylprocessen.

Fru talman! Låt oss föreställa oss en situation. Föreställ dig att du flytt från livshotande förhållanden i ditt hemland, och nu sitter du här i ett främmande land och ska gå igenom en asylprocess. Du vet inte hur den går till och vilka rättigheter eller skyldigheter du har. Lägg till att du inte förstår språket och inte vet om du kan lita på myndigheter och per-

sonal du möter. Det är att jämföra med att spela ett spel med livet som insats där du är den ende som inte har fått spelreglerna.

Vänsterpartiet vill att asylprocessen i Sverige ska möta dig på bästa möjliga sätt i din svåra situation. Vi vill ge dig spelregler och förutsättningar att få en rättvis och rättssäker asylprövning, och då är det avgörande att det finns auktoriserade tolkar och att ett kompetent offentligt biträde förklarar processen och dina rättigheter och skyldigheter för dig innan mötet med Migrationsverket. Dessutom ska muntlig förhandling i migrationsdomstolen vara huvudregel, så att alla dina asylskäl verkligen lyfts fram.

Regeringen försvarar sin politik genom att hävda att andra länder har ännu sämre mottagandeförhållanden, ännu sämre asylprocess och avvisar ännu fler, men det är inget vidare argument: Frågan kvarstår ju: Är det så här vi vill se Sverige? Är det så här vi vill leva upp till konventioner om mänskliga rättigheter som vi har skrivit under? Är detta vad borgerligheten menar med allas lika värde? Vänsterpartiet vet att Sverige kan bättre.

Fru talman! Vi står självklart bakom samtliga Vänsterpartiets reservationer, men för tids vinnande yrkar jag bifall endast till reservation 9 om rätt till vård och reservation 20 om offentligt biträde och översyn av asylprocessen.

I detta anförande instämde Marianne Berg (V) och Maria Ferm (MP).
(forts. 12 §)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 15.50 på förslag av förste vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 16.00 då votering skulle äga rum.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 16.00.

11 § Beslut om ärende som slutdebatterats vid dagens sammanträde

KU1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Punkt 1 (Anslag m.m. 2011 inom utgiftsområde 1)

1. utskottet

2. res. 1 (M, FP, C, KD)

Votering:

155 för utskottet

148 för res. 1

46 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 S, 21 MP, 20 SD, 17 V, 1 KD

För res. 1: 96 M, 19 FP, 17 C, 16 KD

Frånvarande: 16 S, 11 M, 4 MP, 5 FP, 6 C, 2 V, 2 KD

Lise Nordin (MP) anmälde att hon avsett att rösta ja men markerats som frånvarande.

Penilla Gunther (KD) anmälde att hon avsett att rösta nej men markerats ha röstat ja.

Punkt 2 (Insyn i Kungliga Hovstaten m.m.)

1. utskottet

2. res. 3 (V)

Votering:

282 för utskottet

20 för res. 3

47 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 95 S, 93 M, 22 MP, 19 FP, 17 C, 20 SD, 16 KD

För res. 3: 1 S, 2 M, 17 V

Frånvarande: 16 S, 12 M, 3 MP, 5 FP, 6 C, 2 V, 3 KD

Punkt 3 (Effektivisering av Regeringskansliets resurser)

1. utskottet

2. res. 4 (M, FP, C, KD)

Votering:

155 för utskottet

149 för res. 4

45 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 S, 22 MP, 20 SD, 17 V

För res. 4: 96 M, 19 FP, 17 C, 17 KD

Frånvarande: 16 S, 11 M, 3 MP, 5 FP, 6 C, 2 V, 2 KD

Punkt 6 (Offentlig redovisning av bidrag till politiska partier)

1. utskottet

2. res. 7 (S, MP, V)

Votering:

169 för utskottet

135 för res. 7

45 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 M, 19 FP, 17 C, 20 SD, 17 KD

För res. 7: 96 S, 22 MP, 17 V

Frånvarande: 16 S, 11 M, 3 MP, 5 FP, 6 C, 2 V, 2 KD

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

12 § (forts. från 10 §) **Migration** (forts. SfU2)

Migration

Anf. 85 MIKAEL CEDERBRATT (M):

Fru talman! Jag vill börja med att yrka bifall till förslaget i betänkandet och avslag på samtliga motioner.

Vi i Sverige har en generös utlänningslagstiftning, och under 2009 erbjöd vi skydd för nästan 10 000 människor. Ungefär hälften av dem fick skydd med stöd av de internationella förpliktelser som vi har. Det var ganska många unga. 80 procent av alla som kom hit var under 40 år.

Vi har sedan ett par år tillbaka en instans- och processordning som infördes för att det skulle bli mer rättssäkert. Det skulle bli mer öppet, och det skulle finnas en möjlighet att överklaga.

Man har tittat på detta ett par år efter införandet, och utredaren sade att det stämmer överens med den intention lagstiftaren hade förutom på några punkter. Bland annat kunde utredaren inte bedöma hur undantagsbestämmelsen om synnerligen ömmande omständigheter hanteras. Det har dock regeringen senare tillsatt en utredare som ska titta på i en kartläggning som ska vara klar den 30 april 2011.

Det finns en stor majoritet i Sveriges riksdag för reglerad invandring, och vi från alliansregeringen tycker att det är väldigt viktigt att man har ordning och reda, där ett ja är ett ja och ett nej är ett nej och där det är skillnad på ja och nej.

Vi har Migrationsverket som är första instans. Det är en myndighet på frammarsch, vill jag påstå. De gör framsteg och blir bättre och bättre på det de gör. De kortar handläggningstiderna, och vi är nu nere på historiskt korta handläggningstider på 67 dagar. Det pendlar från vecka till vecka, enligt generaldirektören.

Vi har under den förra mandatperioden också infört en av de mest framsynta lagstiftningarna vad gäller arbetskraftsinvandring. Under detta år fram till den 1 december har nästan 13 000 människor kommit till Sverige i form av arbetskraftsinvandrare, alltså med tillstånd att arbeta. Det fordras ett jobberbjudande, det är arbetsgivaren som bedömer behovet och det ska finnas kollektivavtal eller avtal enligt praxis.

Varför är den här lagen framsynt? Först och främst innebär den här hanteringen att vi slipper flaskhalsar i arbetslivet. Det kan vara i upp-gångar, ungefär som nu. Några riksdagsledamöter besökte Företagarna för några veckor sedan. De sade tydligt att största risken mot tillväxt är att det blir arbetskraftsbrist. Vi har möjlighet att få hit människor med speciell kompetens. Vi har möjlighet att besätta en del yrken vars löne-nivå inte är så jätteattraktiv för en människa som har levt länge i Sverige. Samma kan man tycka att en del arbeten är lite tråkiga, och då är det möjligt att ändå finna arbetskraft.

Det är också fråga om att framtidssäkra välfärden. Vi ska ha klart för oss hur demografin ser ut, det vill säga balansen mellan unga och gamla i ett samhälle. År 2000 gick det tre förvärvsarbetande på varje pensionär. Någon gång 2035–2040 i Sverige kommer det att gå två förvärvsarbe-tande på varje pensionär. Om 15 år kommer pensionärsorganisationerna att vara lika stora som de fackliga organisationerna.

Det är mycket diskussioner om vad invandringen kostar och liknande, men det finns liten kunskap om vad invandringen ger. Vad befrämjas och vad blir bra med att människor rör sig? Därför har regeringen tillsatt en utredning om cirkulär migration. Vad vi vet är att människor som arbetar utanför sina hemländer skickar hem pengar till sina hemländer, och den summan är tre gånger så stor som det internationella biståndet. Vi vet också att när människor kommer till ett land ökar handelsutbytet mellan de länderna. Vi vill också tydligt fastlägga att vi i alliansregeringen forts-ätter en harmonisering inom asyl- och migrationsområdet. Vi tror att det är bra för de människor som behöver skydd.

Det här är en budgetdiskussion. Därför tänkte jag prata lite siffror, vilket kanske inte är helt förvånande. Utgiftsområde 8 är uppdelat på ett antal olika delområden. Jag börjar med delområde 1, som gäller kostna-derna för prövningen som görs av Migrationsverket. Det finns en pro-gnos på att 32 000 asylsökande ska komma till Sverige och söka asyl under 2010 och ungefär lika många under nästkommande år. Bedöm-ningen är att antalet asylsökande inte kommer att minska. Vi vet att detta styrs mycket av vad som händer i omvärlden. Om det blossar upp en konflikt finns direkt en risk att det kommer ytterligare sökande.

Vi har en gammal och god tradition av att ge skydd åt människor som är i behov av skydd. Det har vi gjort sedan början av 1930-talet när fin-ländarna kom över. Det är en tradition jag tycker att vi ska hålla fast vid.

Det är några saker inom det här området som ändå pekar på att vi gör ännu fler och bättre saker. Det gäller utbildnings- och yrkesbakgrund. Den ska kartläggas för att få människor så fort som möjligt i arbete. Där-för föreslår regeringen att man lägger 10 miljoner kronor extra på detta. Detsamma gäller att stärka möjligheter till återvändande. Vi förstärker budgeten med 40 miljoner. Under det här avsnittet påpekar utskottet vikten av att Migrationsverket ser till att den landinformation som man använder för basen i asylprövningen ständigt förbättras.

De flesta partier har samma budgetram som regeringen. Det finns dock ett parti som inte har det, nämligen Sverigedemokraterna. De vill på delområdet minska den ekonomiska ramen med 47 procent. I Sverige-demokraternas motion säger de att om man kommer till Sverige utan ID-handling ska man avvisas direkt, vilket är ett direkt brott mot Genève-konventionen som stadgar att alla har rätt att få sin sak prövad. I den här

motionen finns också förslag på begränsningar för hur familjeåterför-
ening ska ske, det vill säga hur man ska få hit barn, föräldrar, fru och lik-
nande. Där är vi styrda av familjeåterförningsdirektivet på EU-nivå. Det
är också ett direkt brott mot det direktivet.

Sedan har vi tidsaspekten. Alla som någon gång har sysslat med att
sänka kostnader i en verksamhet vet att det tar tid. Nu råkar det vara så
att Migrationsverket har 2 681 anställda enligt årsredovisningen. Kostna-
derna för de anställda och lokalerna gör att de fasta kostnaderna och
utgifterna uppgår till 1,8 miljarder, det vill säga 1 845 miljoner. Låt oss
titta på Sverigedemokraternas budget. Den är på 1,2 miljarder, det vill
säga 1 283 miljoner. Det är alltså en brist på 600 miljarder för fasta kost-
nader. Då ska vi veta att det är 22 dagar kvar till dess budgetåret börjar.

Låt oss gå vidare till ett annat delområde som benämns 1:2. Det om-
rådet gäller kostnader för dagersättning till asylsökande, bostadskostna-
der för vissa boenden och ersättningar som kommuner och landsting får
för att bedriva skolverksamhet och hälso- och sjukvård. Den bedömning
regeringen gör är att handläggningstiderna kommer att minska men att
antalet i mottagningssystemet ändå kommer att öka. Jag tittar då på Sve-
rigedemokraternas budgetram. De föreslår en minskning med 70 procent.
Då ska man veta att snitttiden i mottagningssystemet är 487 dagar, och det
är 387 dagar kvar till dess nästa budgetår är slut.

Låt oss titta på det förslag som Sverigedemokraterna lägger på det ti-
digare utgiftsområdet, det vill säga kräver en kraftig neddragning av
personalen. Vi vet hur den typen av saker påverkar en organisation. Det
blir oro och mindre effektivitet. Den troliga slutsatsen är att det blir fler
personer som kommer att befinna sig längre i mottagningssystemet. De
pengar som föreslås räcker inte ens för att ge ersättning till kommuner
och landsting. De räcker definitivt inte till att betala vissa hyror eller
ersättningar, vilket innebär att det kommer att bli en kolossal kostnads-
övervältring på kommuner och landsting genom att de antingen inte får
tillräcklig ersättning eller ett ifrågasättande av vistelsebegreppet när det
gäller socialtjänsten.

När vi ändå pratar lite ekonomi vill jag ställa en fråga till Vänsterpar-
tiet. När ni skrev er gemensamma motion med Miljöpartiet och Social-
demokraterna gick ni ifrån det faktum att ni har varit motståndare till så
kallad Dacavräkning, det vill säga att använda biståndspengar till att ta
emot flyktingar. Eftersom det är fråga om ett stort belopp, en total bud-
getram på lite över 7 miljarder, är avräkningen mot Dac 2 miljarder.
Kommer ni nu när samarbetet har spruckit att återgå till er tidigare in-
ställning att inte acceptera Dacavräkning?

Jag har några avslutande kommentarer om ett tredje område inom ut-
giftsområdet, nämligen 1:3, som framför allt gäller kostnaderna för kvot-
flyktingar. Kvotflyktingar är de flyktingar som vi tillsammans med UN-
HCR på ort och ställe bedömer behöver skydd och får komma till Sve-
rige. Vi tar emot nästan 1 900 kvotflyktingar varje år. De är nästan de
mest nödlidande och utsatta flyktingarna i världen. Sverige har drivit
frågan tydligt inom EU.

På den delen av utgiftsområdet är Sverigedemokraternas besparing
98,5 procent, från 405 miljoner blir det bara 6 miljoner kvar. Då är det
klart att avtalet med UNHCR inte kan hanteras vidare. Den goda ansats
som Sverige har haft i att driva frågan inom EU kommer definitivt att

falla platt. Det blir alltså 6 miljoner kvar. Vi kan läsa i budgetmotionen från Sverigedemokraterna att man kan tänka sig att ta emot kvotflyktingar. 6 miljoner räcker till 33 kvotflyktingar.

Låt oss se sammantaget på Sverigedemokraternas budgetmotion. Som jag sade tidigare är det 22 dagar kvar till dess budgetåret börjar. Förslaget kräver uppsägningar av mycket personal. Där finns lagen om anställningsskydd. Det är en tröghet i den, kanske upp till ett halvår. Lokaler måste sägas upp. Att säga upp lokaler är inte det allra lättaste. Det är med stor sannolikhet fråga om år för att komma fri från de kostnaderna. Lagstiftningen, utlänningslagen, måste ändras. Det är inget man snyter ur näsan – förlåt, fru talman – men det tar tid att ändra lagar. Det blir säkert fråga om ett halvår. Vi bryter definitivt, som jag sade, mot Genèvekonventionen. Vi bryter mot EU:s lagstiftning. Vi bryter mot Europakonventionen.

Det finns bara en tydlig sammanfattning av Sverigedemokraternas budget, och det är de två o:na: orealistisk och oansvarig.

Mot denna budgetram som Sverigedemokraterna har står alliansregeringens förslag, grundat på stabila finanser. Vi är nogga med att framtidssäkra välfärden genom arbetslinjen. Vi står för en human men inte naiv migrationspolitik.

(Applåder)

Anf. 86 ERIK ALMQVIST (SD) replik:

Fru talman! När Mikael Cederbratt talar om brister i Sverigedemokraternas budget på 600 miljarder kronor vet jag inte hur jag ska bemöta det. Det är en summa som långt överskrider den totala budgeten även från Mikael Cederbratts parti. Jag har hört att folkpartister sitter med kulramar här i riksdagen, och jag kan rekommendera Mikael Cederbratt att söka hjälp med matematiken där.

Vad gäller ID-handlingar är det mer regel än undantag i vår omvärld att man kräver ID-handling av den som söker uppehållstillstånd. Det är klart att inte alla har giltiga ID-handlingar, men vi kan inte heller hjälpa alla. Om vi väl ska göra ett urval är det kanske bättre att vi i första hand hjälper dem som faktiskt har dokumenterade flyktingskäl. Vi har en begränsad budget. Jag tycker att det bästa vore om Sverige satsade sina resurser på att åstadkomma så stor skillnad som möjligt.

Mikael Cederbratt förklarar att invandringen är viktig för att säkra välfärden, och han talar om de intäkter och vinster vi får rent ekonomiskt från invandringen. Det är klart att invandringen medför intäkter för staten, och vinster, men de vinsterna måste ställas mot kostnaderna. Det är det som har gjorts i ett flertal olika utredningar, och samtliga seriösa utredningar har visat på att nettot ändå är en stor ekonomisk belastning för samhället. Jag förstår inte argumentet. Om man räknar på en viss samhällsföreteelse och vad den har för ekonomisk nettokonsekvens för samhället måste man titta på nettokostnaderna, inte på enskilda bruttointäkter.

Behovet av invandring för en åldrande befolkning är ett argument som vi har hört återkommande under hela 2000-talet. Under flera år var det 40-talisterna som skulle gå i pension och lämna ett stort hål efter sig. Vi kan i dag se att en majoritet av 40-talisterna har gått i pension, och vi har en arbetslöshet på närmare 10 procent. Det är inte brist på arbetskraft

vi i första hand har i Sverige. I den mån vi har det kunde vi redan med det gamla regelverket tillgodose det, eftersom vi hade en behovsprövd arbetskraftsinvandring till skillnad från det som Alliansen har infört.

Prot. 2010/11:31
9 december

Migration

Anf. 87 MIKAEL CEDERBRATT (M) replik:

Fru talman! Om jag snubblade på miljoner eller miljarder må vara. Faktum är att ni vill skära på utgiftsområde 8 med 50 procent. Jag beskriver att det finns en kostnadsmassa som man inte kryper ur. Er budget håller inte. Oberoende av vilken värdering man gör av innehållet i er budget är det ekonomiskt totalt omöjligt att hantera det, och det tycker jag är oansvarigt.

Man kan alltid säga att vi inte bryr oss om detta med demografin och att vi inte tror på det. Nej, det finns förnekelse på många områden i världen, och här är det en tydlig förnekelse. Det är bara att titta på siffrorna för hur många människor som föds. Vi lever längre. Förresten har bara hälften av 40-talisterna gått i pension – alla har gått i pension 2015.

Vad gäller kostnaderna läste jag häromdagen om en fransk forskningsrapport som sade att migrationen över tid är kostnadsneutral även om det just det år som man gjorde forskningen, vilket var för två år sedan, var plus på migrationskontot.

Ni bygger era slutsatser på en mängd felaktigheter. Det må vara så, men när vi pratar budget måste du kunna försvara de kostnadsramar som ni har lagt fram här, Erik Almqvist. Det fungerar inte, som jag har skrivit. Jag vill ha ett svar på hur du ska få detta att fungera.

Anf. 88 ERIK ALMQVIST (SD) replik:

Fru talman! Vad gäller våra besparingar på utgiftsområde 8 är de en del av de besparingar vi gör på en begränsning av invandringen. Vi har som parti landat någonstans på drygt 10 miljarder kronor i besparing nästa år. När Svenskt Näringsliv, som Alliansen ofta lutar sig mot, räknade på vår politik kom man fram till att vi skulle spara ungefär det dubbla, ungefär 20 miljarder år ett. Vi räknar med att kunna begränsa invandringen med ungefär 90 procent nästa år. På det sparar vi 50 procent på utgiftsområdet för migration. Vi menar inte att det behövs en verksamhet som saknar kunder, för det blir det i praktiken om vi minskar invandringen men ändå har kvar institutionerna för att ta emot invandrare i den omfattning som vi har i dag.

Vad gäller den demografiska utmaningen: Visst kan det uppstå ett behov av arbetskraft. Vi har sett det förut, under 60- och 70-talet. Vi är nog flera här inne som har föräldrar eller släktingar som har kommit hit som arbetskraftsinvandrare. Det är ingenting som Sverigedemokraterna ställer sig emot. Det är någonting som Sverige har varit öppet för under lång tid. Men det som hände i december 2008 var att Mikael Cederbratts parti, fru talman, införde ett nytt regelverk för arbetskraftsinvandring där man inte längre behovsprövar invandringen. Det är det som är problematiskt.

Vi hör även retoriken när Mikael Cederbratt talar om att det är problem med att få svensk arbetskraft att ta jobb som uppfattas som lite tråkiga och att det därför är bättre att vi öppnar upp den svenska arbetsmarknaden för hela världen att söka jobben. Jag menar att det här inte är seriöst. Sverigedemokraterna förespråkar i stället en arbetslinje där vi ser

till att vi när arbetslösheten är närmare 10 procent försöker matcha och se till att de som finns i landet också jobbar. En arbetslinje går inte ut på att den som känner för det jobbar och att vi i övrigt säljer ut jobben över hela världen. Det är inte hållbart. Vi kan inte skapa välfärd och ett välfungerande samhälle på de premisserna.

Anf. 89 MIKAEL CEDERBRATT (M) replik:

Fru talman! Av svaret att döma förstår jag att jag och Erik Almqvist är överens om att den budget och de ramar ni har lagt fram inte fungerar för nästkommande år. Jag fick inget svar på frågan om hur du har tänkt att vi så snabbt ska kunna komma ned till en halvering av budgetramen.

Vad gäller arbetskraftsinvandringslagen blir jag väldigt förvånad när människor säger så här: Jag tror att en myndighet mycket bättre kan känna behovet i ett enskilt företag än företagaren själv. Jag har inte den tilltron till myndigheter. Det är därför den här lagen är så genial: Det går snabbt att få människor på plats. Ska det vara myndigheter och liknande inblandade har man en tidsutdräkt, och det var det som var det stora problemet. De facto kom det få människor till Sverige i arbetskraftsinvandring från början av 70-talet och fram tills vi antog den nya lagen.

Det är inte bara så att jag hävdar att det är en oansvarig nivå på budgetramen. Om vi tittar på hela budgeten ser vi att det finns ett antal andra förslag från Sverigedemokraterna. Man vill höja taket på olika ersättningar. Man vill höja ersättningsnivåer. Man gör en bedömning att antalet arbeten minskar med 10 000 på kort sikt.

Vad ni gör är att ni går bort från arbetslinjen. Ni lägger orealistiska sparförslag. Färre arbetade timmar betyder direkt påverkan på pensioner. Ni lurar pensionärerna. Ni lägger straffskatt på ungdomar genom att höja skatten. Det är rött kort på migrationsområdet – med andra ord utvisning.

Anf. 90 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S) replik:

Fru talman! Regeringen införde i våras försörjningskrav vid anhöriginvandring. Det var många tunga remissinstanser som motsatte sig detta och pekade på en rad orimliga situationer. Regeringen valde att peka ut en grupp där det nu krävs att man har försörjningsansvar via lön motsvarande heltidsarbete och att personer som önskar sammanstråla med sina nära och kära ska kunna uppvisa ett hyreskontrakt.

Min fråga till Mikael Cederbratt är: Ser inte ni vikten av familjeåterförening för att öka integrationen i det svenska samhället?

Anf. 91 MIKAEL CEDERBRATT (M) replik:

Fru talman! Jo, men jag ser inte att det står i motsats till att man har ett försörjningskrav. Det är ett ganska lågt ställt försörjningskrav som innebär att även om det är fler anhöriga som kommer ökar det inte kraven på inkomst, utan det är i så fall bostadens kostnad. Jag tycker att det är rimligt att vi ställer krav på försörjning för en del av de människor som kommer hit.

Jag skulle också vilja fråga. Vi har haft lite olika ståndpunkter över åren vad gäller migrationsområdet. Den tydligaste ståndpunkten som har skilt oss åt har varit just den nya arbetskraftsinvandringslagen, där ni från socialdemokratin väldigt tydligt förespråkar myndighet och inte företagare.

När man tittar bakåt i tiden, när det var myndighetsbeslut på detta, visar det sig att det i princip kom hit väldigt få människor. Vi måste framtidssäkra välfärden, med den demografi som vi har.

Eftersom ni är för myndighetsbeslut om arbetskraftsinvandring och det historiskt visar sig att det nästan inte kommer hit någon, vad är er lösning på den framtida utmaningen vad gäller demografi?

Anf. 92 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S) replik:

Fru talman! Att inte få sammanstråla med sina nära och kära kan knappast skapa förutsättningar för bra integration. Att oro hämmar tycks tyvärr inte finnas i regeringens argumentationslinje.

Men kan väl konstatera att med nuvarande arbetsmarknadssituation och bostadsförsörjningsmöjligheter löper många av de berörda risk att stå långt utanför arbetsmarknaden och en krympande bostadsmarknad så att de aldrig har möjligheten.

Remissinstanserna har påtalat problematiken. Regeringen blundade för detta faktum, för att få sin signalpolitik på detta område, med försörjningskrav vid anhöriginvandring.

Vill man göra någonting verkligt åt trångboddheten och möjligheten till en bra integration bör man i stället se över EBO-lagstiftningen. Jag kan bara beklaga att regeringen inte är beredd att göra det.

I fråga om arbetskraftsinvandring är vi väldigt tydliga. Arbetskraftsinvandringen behövs för att stärka vårt land i sektorer där vi i dag saknar arbetskraft. Vi är inte emot arbetskraftsinvandring. Men vi tycker att det ska vara ordning och reda på den svenska arbetsmarknaden och att de som kommer hit och arbetar ska få göra det på sjesta villkor. Där ser vi nu en effekt som regeringen och riksdagen behöver hantera framöver.

Det är intressant att höra hur Mikael Cederbratt ser på det förändrade politiska landskapet. Ni har just före den här debatten förlorat en votering här i kammaren, och det är intressant att se hur migrationspolitiken kommer att se ut framöver, när regeringsunderlaget inte har egen majoritet.

Anf. 93 MIKAEL CEDERBRATT (M) replik:

Fru talman! Jag tycker ändå att försörjningskravet är rimligt. Det är också en fråga om vad man kommer till, när man kommer som anhörig. Kommer man till trångboddhet, problem i området, problem med skola och problem att läsa läxor i lugn och ro kan det mycket väl vara betydligt bättre att vänta lite längre och komma till bättre förhållanden.

Sedan kan jag inte låta bli att säga att socialdemokratin under ganska många decennier har haft huvudansvaret för både migration och integration, men något lysande resultat av det tycker jag inte att man kan se.

Vad gäller rätten att bo var man vill: Det är lätt att säga att man inte får göra det. Men sedan ska man i så fall följa upp det. Hur ska man kontrollera detta? Ska det vara fotboja, kommunarrest eller något annat? Det måste vara bättre att bygga in positiva incitament om att det lönar sig att arbeta och på så sätt få människor att söka sig till ställen där det är bättre.

Anf. 94 ULF NILSSON (FP):

Fru talman! Som vi alla vet rör sig människor mellan länder och världsdelar i en utsträckning som aldrig förr i dag. Människor har alltid

flyttat fram och tillbaka, men det är klart att avstånden har minskat med snabba kommunikationer.

Det har genom tiderna visat sig att det är svårt eller i det närmaste omöjligt att beräkna eller detaljstyra hur sådana människoströmmar rör sig. Det har också visat sig katastrofalt att försöka isolera länder och bedriva en extremt nationalistisk politik, inte minst katastrofalt för det land som har försökt isolera sig.

Invandring och utvandring hör helt enkelt ihop med ekonomisk utveckling, frihet och demokrati. Därför har liberaler i alla tider velat ha öppna samhällen som inte stänger in människor och inte heller stänger ute dem. Det ska vara öppna, välkomnande samhällen för dem som behöver skydd och för dem som vill arbeta eller studera. Samtidigt ska det vara tydliga och rättssäkra lagar och regler.

Invandrarnas roll i historien har ofta underskattats allmänt sett – inte bara i Sverige. Ju mer man ser på vem som gjorde vad i ett visst historiskt sammanhang kan man se att invandrarnas roll är stor, oavsett om det gäller svenskar i USA eller invandrare i Sverige.

Om vi ser på Sverige har den viktiga rollen spelats av dem som har flyttat hit för att få arbete eller starta företag men även av dem som har flyttat hit för att skydda sig mot förföljelse.

Som exempel blev i Skåne den judiska flyktingen Herbert Felix konservkung. Han kom hit som politisk flykting. Vi kan också ta kaffehandlaren Carlos Zoega, som flyttade från Brasilien till Landskrona och startade en kaffehandel. Det finns naturligtvis många fler exempel. Det är väldigt svårt att tänka sig ett land i utveckling utan influenser från omvärlden.

Vill man läsa mer om det kan jag rekommendera en nytgiven bok av Anders Johnson som handlar om invandrarna som byggde Sverige.

Det är både arbetskraftsinvandrare och flyktingar som har gjort avtryck i utvecklingen på olika sätt.

Folkpartiet har i dag och har historiskt alltid haft som utgångspunkt att Sverige måste vara en fristad för människor som tvingas fly undan krig och andra fasor. Därför måste vi ständigt diskutera hur vår migrationspolitik kan förbättras och inte minst hur det europeiska samarbetet kan intensifieras och utvecklas när det gäller flyktingpolitiken.

Därför välkomnar vi från Folkpartiets sida processen mot en gemensam asyl- och migrationspolitik inom EU, med målsättningen att EU solidariskt ska dela på ansvaret att ta emot flyktingar. Målet är inte att minska Sveriges ansvar utan att höja nivån i EU som helhet och se till att ansvaret fördelas mellan EU-länderna.

En gemensam europeisk asyl- och migrationspolitik måste vila just på idén om en human flyktingpolitik. Det Stockholmsprogram som alliansregeringen slog fast under Sveriges ordförandeskap sätter upp riktlinjer för hur vi successivt ska utveckla en gemensam migrationspolitik i EU.

Jag är glad för att alliansregeringen har tagit fasta på migrationens möjligheter. Alliansregeringen har ökat de lagliga möjligheterna att komma in i Sverige. Sverige har ett öppet och generöst regelverk för att avgöra vem som ska ges uppehållstillstånd i landet.

Den arbetskraftsinvandringsreform som Alliansen genomförde tillsammans med Miljöpartiet förra året är ett bra exempel på en sådan reform. Trots lågkonjunkturen har ca 15 000 människor fått arbetstillstånd

förra året. Det gäller bland annat specialutbildade indiska dataexperter. De har inte tagit jobb från svenskar utan kommit in där det har saknats arbetskraft. Tvärtom har de räddat jobb genom att deras insatser har bidragit till ekonomisk utveckling.

Det finns naturligtvis brister som ofta brukar framhållas som ett argument mot en öppen migrationspolitik. Det är brister i integrationspolitiken, människor som flyttar hit och bor här. Vi har konstaterat att genom åren har flyktingar som har kommit hit stått utanför arbetsmarknaden alldeles för länge. Det är ett dåligt argument för ett drastiskt invandringsstopp. Det är bättre att i stället förkorta vägen från mottagande till arbete.

Vi kommer att ha en annan debatt nästa vecka och har haft en debatt om Alliansens nya lag om förbättrad etablering av nyanlända. Den lagen kommer verkligen att stödja migrationspolitiken, så att många människors arbetsförmåga kommer till sin rätt på bättre sätt.

Där är en utgångspunkt – utan att gå in på det nya mottagandet i kommunerna – att staten tar över mycket av ansvaret. Vi har en tydlig arbetslinje och en information om samhällsorientering. Den som aktivt är med på en etableringsplan och flyttar dit där det finns jobb och förutsättningar för kompletterande utbildning belönas också med högre ersättning. Det ska vara morötter – inte piskor – men det är viktiga morötter.

Vi i Folkpartiet för fortlöpande en diskussion. Det finns en del frågor där vi tycker att det finns en hel del kvar att göra. Vi tycker till exempel att människor som gömmer sig i Sverige inte kan ha rätt till allting som de människor som är här lagligt har. Men barn kan inte hjälpa vad deras föräldrar gör, och därför ska de ha rätt till skolgång så länge de finns i Sverige.

Vi tycker också att både barn och vuxna ska ha rätt till subventionerad vård. Detta har debatterats, men det har inte hänt någonting under tolv års socialdemokratiskt regeringsinnehav. Jag är glad för att alliansregeringen har tillsatt utredningar om dessa viktiga frågor.

Jag är också glad för att alliansregeringen har satt igång en genomgång och en utredning om barns speciella asylskäl och om begreppet ”synnerligen ömmande omständigheter” i asyllagstiftningen. Vi har fått löfte om att man inte ska tveka att göra ändringar om det visar sig att det finns brister i praxis och hantering.

Den debatten går vidare. Jag konstaterar ändå att även i dessa frågor som handlar om human asylpolitik har hänt mer på fyra år med alliansregeringen än vad det hände under tolv år med den socialdemokratiska regeringen.

Fru talman! Jag träffade för några år sedan på ett besök några asylsökande iranier som hade varit här i några år utan besked om ja eller nej. De hade redan lärt sig en del svenska, och de hade fått kontakter och tips om jobb i sin hemkommun. Jag tänkte mycket på att några av dem efter två och ett halvt år fick ett definitivt nej och fick lämna Sverige.

Jag tänkte på hur hemskt det måste vara att efter flera år få besked om att åka hem. Allt man lärt sig och vant sig vid blir meningslöst. Därför är det viktigt med både korta och rättssäkra handläggningstider och en rättssäker process som den som får ett besked kan respektera.

Det är väldigt glädjande att Migrationsverket nu håller på att få ned handläggningstiderna utan att tumma på rättssäkerheten. Målet är att ett avgörande ska kunna komma inom sex månader. Förra året kom 51 pro-

cent av besluten inom sex månader mot bara 31 procent året före, och genomsnittstiden har sjunkit till 4,5 månader. Det är bra för alla, och det är lättare att acceptera ett nej om det inte gått så lång tid och processen gått till på ett rättssäkert sätt.

Fru talman! Det är bred enighet om budgeten när det gäller siffrorna. Men Sverigedemokraterna vill minska 3,6 miljarder på området migration. Det handlar om Migrationsverkets verksamhet, ersättnings- och boendekostnader för asylsökande med mera. I dag för Sverige en politik som leder till att Sverige tar emot många invandrare. Det beror dels på att vi har en human flyktingpolitik, dels på att många vill arbeta eller studera här.

Skulle vi följa Sverigedemokraternas förslag och minska invandringen med 90 procent skulle vi inte bara ta emot få invandrare utan också bryta mot alla tänkbara internationella konventioner som Sverige har skrivit under på FN-nivå och på EU-nivå. Vi skulle bryta mot konventioner som inte Danmark, trots att vi vet att de har en ganska restriktiv migrationspolitik, bryter mot om vi gick på den procentsiffran.

Sverigedemokraterna säger också nej till det anslag som ska användas till att ta emot så kallade kvotflyktingar via FN, där Sverige brukar ta ungefär 2 000 på ett år. Det är sådana flyktingar som inte kan ta sig till Europa på egen hand och som genom FN:s förmedling kan hitta en fristad. Sverigedemokraterna har i olika sammanhang sagt att just dessa flyktingar vill de värna om, men de röstar alltså nej till anslaget som skulle göra det möjligt.

En annan följd av denna drastiska nedskärning och stopp för arbetskraftsinvandring skulle bli att jobben i Sverige blir färre och den ekonomiska utvecklingen mattas av. På lång sikt skulle vi få svårigheter med både det ena och det andra och bland annat med att klara pensionerna. Vi behöver tvärtom fler människor som jobbar fler timmar och fler år innan de går i pension för att pensionssystemet ska fungera.

Fru talman! Framtiden ligger i att vi fortsätter att ha ett öppet Sverige dit många människor flyttar för att arbeta, för att studera och för att få skydd. Framtiden ligger också i att vi får ett Europa som är öppet och välkomnande mot omvärlden. Det är inte bara när det gäller handel utan också när det gäller migration.

Med det yrkar jag bifall till utskottets förslag i betänkandet.

Anf. 95 ERIK ALMQVIST (SD) replik:

Fru talman! Ulf Nilsson talar om arbetskraftsinvandring och flyktinginvandring och säger att det är två kategorier av invandrare som sätter avtryck i samhället på olika sätt, och det kan jag instämma i.

Arbetskraftsinvandringen var fram till för två år sedan, när Alliansen bestämde sig för att helt slopa alla krav och all behovsprövning, i mångt och mycket ett positivt tillskott till det svenska samhället. Vi kunde tillgodose att det fanns arbetskraft utifrån när det saknades inom landet.

Vad gäller flyktinginvandringen de senaste 20–30 åren kan vi se en annan bild av vad det har satt för avtryck i samhället. Man har haft en ganska vidlyftig flyktinginvandring som har efterföljts av en extremt generös anhöriginvandringspolitik. Det är framför allt den politiken och den invandringen som har lett till omfattande segregation i samhället. Det är som jag ser det ett ganska tydligt avtryck.

Ulf Nilsson visar återigen liksom många andra liberaler prov på en väldigt naiv syn på migration. Man ser migration som någonting som närmast per definition är positivt. Jag tror att de flesta människor förstår att migration kan vara både positivt och negativt. Det beror så klart på vad den får för konsekvenser.

Det är ganska lätt att se. Det finns officiell statistik där man på många sätt kan se och mäta konsekvenserna av migrationen till Sverige. Vissa grupper hamnar i stort utanförskap. Det kan handla om väldigt hög arbetslöshet, stor kriminalitet eller en generell tendens att vilja segregera sig.

Den typen av migration ser inte jag som positiv. Så länge inte Alliansen har lyckats hantera konsekvenserna som vi har sett både under den förra och den nuvarande alliansregeringen och under de tidigare socialdemokratiska regeringarna, och så länge man inte kan hantera invandringen på något annat sätt, ser jag inte någon anledning att fortsätta. Det är inte positivt för det svenska samhället.

Anf. 96 ULF NILSSON (FP) replik:

Fru talman! Sverigedemokraterna räknar i sin budget på de konkreta direkta kostnaderna för en begränsad tid under någon statsbudget eller möjligen några statsbudgetar framåt. Det handlar om kostnaderna för bidrag, svenskundervisning och så vidare.

Vad man inte alls räknar med är den samhällsekonomiska vinsten för människor som även om de har levt på bidrag några år får ett arbete, betalar skatt och bidrar till sin egen försörjning och samhällets utveckling. De har inte kostat för skolor, förskolor och hälsovård under uppväxttiden.

Det är väldigt svårt att göra exakta beräkningar. Men det är felaktigt att säga att det är en nettoförlust bara för att en del av dem som kommer som flyktingar inte kommer in i arbetslivet med en gång. Det är egentligen absurd att inte se den helhetsbilden över en livscykel.

Sedan kan man dessutom lägga till att inte minst vi från Folkpartiet har varit väldigt missnöjda med den traditionella integrationspolitik som vi har genomfört. Förutom det mänskliga kommer vi även samhällsekonomiskt att tjäna mer på invandringen när vi nu byter spår från omhändertagande till att fråga människor vad de kan bidra med och från bidragslinjen till arbetslinjen.

Anf. 97 ERIK ALMQVIST (SD) replik:

Fru talman! När det gäller nettokostnader för invandringen har vi räknat på kostnader och intäkter och fått en nettokostnad. Men på migrationsområdet, det vill säga utgiftsområde 8, redovisar vi inte intäkter av invandringen. De hamnar så klart på andra budgetposter. Det har vi räknat på, och vi har som sagt landat i att vi sparar i runda slängar 10 miljarder redan nästa år.

När Svenskt Näringsliv gjorde en uppskattning utifrån vår budget räknade de med att vi egentligen skulle spara omkring 20 miljarder. Även Socialdemokraterna har bekräftat denna siffra i ett dokument som har använts internt för att bemöta Sverigedemokraternas politik.

Jag vill alltså mena att vi nog är de som har räknat försiktigast på vilka besparingar vi gör med vår egen politik. Vi ser dessutom andra

seriösa utredningar som har gjorts, bland annat av den senaste socialdemokratiska regeringen, som talar om väldigt mycket större besparingar på lite sikt per år för en begränsning av den invandringspolitik vi har haft.

Vi är inte emot invandring. Sverigedemokraterna är inte ett parti som är emot invandring. Vi är för en ökad selektion för att se till att de som kommer till Sverige också har förutsättningar att bli en del av samhället eller på annat sätt bidra till det svenska samhället. Sedan har vi också en human flyktingpolitik, men den handlar framför allt om att hjälpa flyktingar där flyktingar behöver hjälp. Det är inte framför allt i Sverige.

Ulf Nilsson talade tidigare om en human flyktingpolitik, men jag tycker inte att man kan mäta en human flyktingpolitik i hur många flyktingar vi lyckas ta till Sverige. Vi måste i stället mäta det i hur många flyktingar vi lyckas hjälpa oavsett var i världen de befinner sig.

Anf. 98 ULF NILSSON (FP) replik:

Fru talman! Helhetsbilden av Sverigedemokraternas budgetförslag är att man räknar i detalj, ned till nästan varje enskilt barnbidrag eller vad varje enskild kostnad för extrautnyttjande av resor blir i Sverige för dem som har kommit hit som invandrare.

Man ger dock ingen bild, ingen helhetsberäkning, av den förmodade samhällsekonomiska vinsten av de människor som kommer i arbete och försörjer sig under ett stort antal år i Sverige – plus alla andra effekter av kontakter såsom affärskontakter, kulturella kontakter och så vidare. Det gäller till exempel återvändande chilénare som säkert rent ekonomiskt var en utgift för Sverige under några år men som nu genom kontakter snarare har visat sig vara en vinst. Jag tycker alltså att ni räknar väldigt tendentiöst och enligt min mening oseriöst.

Sedan säger Erik Almqvist att man ska hjälpa människor där de är. Nu har inte Erik Almqvist möjlighet att svara, men det kanske kan bli tillfälle senare. Ni drar ju ned väldigt kraftigt på biståndspengarna. Det tycker jag inte stämmer om man nu hävdar att man ska hjälpa människor på olika sätt på den plats där de befinner sig.

Fru talman! Som helhet – det visade också Mikael Cederbratt – är besparingen väldigt orealistisk. Detta är viktigt att få fram, men det allra viktigaste är naturligtvis att utan migration och utbyte av människor och idéer stannar ett land i utvecklingen.

Nu för vi i Alliansen en politik som gör det lättare för människor som flyttar hit att hitta arbete och finna vägar till kompletterande studier. Då kommer vi att få ännu mer glädje av de människor som väljer att söka sig till Sverige.

Anf. 99 MARIA FERM (MP) replik:

Fru talman! Först och främst vill jag säga att jag så klart uppskattar de idéer och tankar du lyfter fram, Ulf Nilsson, om liberala värderingar och att människor ska kunna röra sig fritt i stor utsträckning.

Jag noterade att du konstaterade att det har hänt mer med asylpolitiken under de senaste fyra åren med en alliansregering än vad det gjorde under tolv år med en socialdemokratisk regering, då migrationspolitiken främst styrdes av Socialdemokraterna och Moderaterna. Det kanske för-

visso är sant; vissa positiva saker har skett, som reformer när det gäller arbetskraftsinvandring.

Det är också andra saker som har skett. Till exempel vill den nuvarande, borgerliga regeringen prioritera ökade utvisningar. Man har också infört ett försörjningskrav, vilket försvårar för människor att återförenas med sin familj. Det är någonting som har kritiserats av många organisationer, som barnläkarföreningar, Röda Korset, Rädda Barnen och så vidare.

Det är också så att regeringen har tittat på att till exempel bygga omsorgscenter, alltså barnhem, för ensamkommande barn i länder som är krigsdrabbade – allt för att kunna skicka tillbaka så många som möjligt fastän de inte har någon som kan ta hand om dem i hemlandet.

Jag undrar hur du ställer dig till dessa förändringar och om detta är vad du kände att du hoppades på som liberal i en alliansregering.

Anf. 100 ULF NILSSON (FP) replik:

Fru talman! Som liberal i en alliansregering hoppades jag på en fortsatt öppen migrationspolitik som är lagreglerad.

Om vi har en lagreglerad migrationspolitik som bygger på att människor får flytta hit om de har ett arbete, om de har möjlighet att och tänker studera och om de har skyddsskäl enligt internationella bestämmelser och svenska lagar bygger det också på att de som faktiskt får nej och som kommer hit trots att de inte har laga tillstånd måste lämna landet.

Utvisningar ska då ske på ett humant sätt. Man ska ta reda på vad som händer när människor kommer till ett land, och utvisning ska ske efter det att människor har haft möjlighet att överklaga sina beslut. Det är ingen som ska avvisas direkt utan att få möjlighet att få sin sak prövad med juridiskt ombud.

Det har gjorts mycket. Om man inte tror att Sverige som första land i världen skulle införa en helt fri migrations- och invandringspolitik måste man inse att det kan komma till en punkt där människor måste lämna landet utan att de själva vill det. Det ska dock ske på ett så anständigt sätt som möjligt, och man ska på olika sätt ha kontakter med mottagarlandet.

Då kommer vi till den andra punkten: barnhem i andra länder. Vad jag vet är det inte så att Sverige bygger barnhem någonstans, men däremot försöker man ta reda på och samarbeta om vad som händer barn som inte har skyddsskäl och utvisas till ett annat land.

När det gäller försörjningskravet hade vi en lång diskussion. Folkpartiets utgångspunkt var att barn skulle undantas helt. Barn skulle alltså få komma hit om de hade föräldrar som bodde här även om dessa inte kunde leva upp till försörjningskravet. I och med att detta undantag kom in tycker jag att vi har ett rimligt, humant försörjningskrav som är betydligt humanare än vad de flesta europeiska länders är men ändå gynnar arbetslinjen.

Anf. 101 MARIA FERM (MP) replik:

Fru talman! Jag får tacka för svaret. Jag ser det som positivt att du vill utvärdera vad Sveriges återvändandepolitik leder till för de enskilda individerna, Ulf Nilsson. Jag hoppas att det är ett förslag som kan drivas i Alliansen framöver.

Jag funderar dock lite på vad det är som inte har hänt under dessa fyra år. Vi har haft en förändring av asyltagstiftningen, den nya instans- och processordningen. Det har gjorts en utvärdering, men trots att det finns stora brister i lagstiftningen, trots att praxis inte motsvarar det som lagstiftarna tänkte och trots att utvecklingen har gått i en betydligt mer restriktiv riktning än tidigare – vi skickar tillbaka fler – är det ändå inte så att några förslag på förändringar har kommit från alliansregeringen.

Sedan vill jag också ta upp någonting du själv nämnde i ditt anförande. En annan sak som inte har hänt under dessa fyra år är nämligen att papperslösa fortfarande inte har rätt till vård. Det finns en utredning som kom till stånd efter ett antal år och som nu ligger på is, verkar det som, trots att detta är något som är ordagrant livsviktigt för människor varje dag och trots att personer som bor i vårt land kanske inte kan få hjälp med förebyggande mödravård, medicin om de är hivsmittade och sådana saker.

Det är otroligt viktigt för många människor, och det är en väldigt grundläggande rättighet. Det är väl därför det är en så pass viktig fråga för alla läkarorganisationer, eftersom de ser sig själva som bödlar om de tvingas neka en människa vård bara för att han eller hon inte har rätt papper.

Hur vill du jobba för att förändra detta?

Anf. 102 ULF NILSSON (FP) replik:

Fru talman! Maria Ferm säger att vi skickar i väg fler. I Sverige får när det gäller asylprövning ungefär samma 25–30 procent ja som vi har haft i flera år. Däremot är det kanske så – jag har inte sett statistik – att fler som har fått nej lämnar landet. Om det som sagt sker på rätt sätt, vilket jag tycker är oerhört viktigt att det gör, tycker jag inte att det är fel. Jag tycker nämligen att man om man inte har fått tillstånd att vistas här ska lämna landet.

Däremot hade vi en utredning av den nya instans- och processordningen där man i stort sett tyckte att en del var för tidigt att utvärdera men samtidigt gav en helhetsbild av att det hade fungerat på ett rättssäkert sätt, som avsett.

Eftersom vi misstänkte, eller i varje fall ställde oss frågan, att barns särskilda asylbehov inte var tillräckligt tillgodosedda och att begreppet ”synnerligen ömmande omständigheter” användes för snävt tillsatte regeringen en beredning som, vad jag förstår, blir klar under våren och som kommer att visa om vi behöver ändra lagstiftningen på den här punkten. Det tycker jag är positivt. Det har alltså hänt en del.

Det har gått väldigt långsamt i fråga om vård och skola för papperslösa, och där finns det olika uppfattningar i olika partier även i oppositionen. Från det största oppositionspartiet har vi inte sett någon motion när det gäller gömda och papperslösa.

Vi har fått en utredning, och den ska enligt vad jag har hört vara klar i vår, och då får diskussionerna om den föras.

Sammanfattningsvis menar jag ändå att alliansregeringen har både öppnat de lagliga vägarna till Sverige och börjat ta itu med en del frågor som tidigare var gömda.

Anf. 103 FREDRICK FEDERLEY (C):

Fru talman! I Centerpartiet värnar vi en öppen och human migrationspolitik som är till gagn för den som söker sig till vårt land vare sig hon söker skydd undan förföljelse eller bara söker sig en ny framtid. I Centerpartiet ser vi det som ett tecken på att vi uppfyller våra historiska åtaganden i internationella konventioner. Vi ser att Sverige ligger i topp fem i världen när det gäller att ta emot människor som är i behov av en fristad i världen.

Fru talman! Migrationspolitiken är rakt igenom Europa ett slagfält för allsköns populism och skuldbeläggande, men låt oss inte gå i den fällan. Vi fick ganska bra hjälp av SVT och Public Service häromveckan. Man ville granska retoriken lite närmare. Man gjorde en parodi i ett debattprogram med en sång som hette *Det är bögaras fel*. När man lägger det på sin Facebook-sida inser man hur orimligt det är att anklaga bögar för allt ont som finns i världen. Om vi byter ut ordet ”bögar” mot ”invandrare” kan vi se att det finns krafter igenom hela Europa, också i Sverige, som använder sig av just den typen av retorik. Jag önskar att vi kunde göra om den sången, fru talman, och byta ut ”bögar” mot ”invandrare” så kunde vi se precis hur orimlig den retoriken är.

I tider av förändring, miljökatastrofer eller krig har människor genom historien alltid rört sig över gränserna. Från de stora folkvandringarna där människan sökte sig till nya områden till dagens flykt undan svält, förföljelse, krig eller för att söka jobb i ett annat land går genom historien en röd tråd. I grund och botten handlar den tråden om människans insikt om att vi är en och samma vart vi än kommer ifrån. Oavsett vilken färg vår hud har är vi inunder huden och i vår intellektuella kapacitet en och samma. Det som skiljer människan från många djur är vår förmåga att vara social, att känna empati, att värna den utsatta och att våga engagera sig för den som har det svårt.

På det sättet valde till exempel USA en gång att öppna sitt lands gränser när svält och fattigdom i vårt land var så utbredd att nära en miljon människor valde att lämna landet för att söka sig en ny framtid där. I delbetänkandet från Kommittén för cirkulär migration och utveckling står det att läsa att när man i den svenska eliten funderar på vart alla människor tar vägen och varför man väljer att lämna Sverige ställer Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien frågan: Vad kan vara orsaken att sådan myckenhet svenskt folk årligen flyttar ut ur landet, och genom vilka författningar kan det bäst förekommas? I den debatt som blev därefter sammanfattade man orsakerna till att folk lämnade landet ungefär på följande sätt: brist på demokrati, rättsosäkerhet, naturkatastrofer, dålig samhällsförvaltning, varubrist, inflation, höga och orättvist fördelade skatter, ett omodernt och trögt näringsliv samt dynamiska effekter av påbörjad utflyttning.

De var grunderna till den tidens katastrofer. I dag kan vi se att vi för precis samma debatt, men om flyttning åt rakt motsatt håll.

Tid från annan har Sverige haft ett stort behov av kompetens när vi inte haft den själva i landet eller haft behov av fler händer som kunnat bidra i den svenska industrin. Det har varit välkomna bidrag till vårt land som har gjort oss till en stark och modern ekonomi. Det har gett oss möjligheter och framgångar som vi annars hade varit utan.

Fru talman! Det är samma insikter som dessa olika händelser har gett oss som har lagt grunden för den moderna migrationspolitiken. Det vore en historieförnekelse att inte erkänna den nytta migrationen har gett oss. Efter första världskriget började världen forma sig till en ny form av forum för diskussion som tog sin grund i alla människors lika rätt och värde samt i att internationellt skapa en trygghet för den som har det svårt. Vi kan säga att vi kom in i en ny era där det inte var upp till de enskilda staterna att låta enskilda härskare i dessa stater avgöra precis hur man skulle hantera sin befolkning.

Sedan andra världskriget har vi nått den ålder som vi i många stycken kan beskriva som den verkligt civiliserade där människovärdet tillvaratas och individuell respekt erkänns. Därför har vi låtit migrationspolitiken gå längre än att bara erkänna civilbefolkningars skydd i krigssituationer och erbjuder skydd också för den som flyr på grund av sexualitet, religiös förföljelse med mera.

Att inskränka de svenska migrationslagarna vore att inte se hur Sverige har tjänat på migrationen. Det vore också att inte tillerkänna människor av olika börd lika värde och att inte se att behovet av skydd kan ta sig många olika skepnader, där konsekvensen av att skydd inte kan erbjudas är ett förtryck för den enskilde livet ut, eller i värsta fall tortyr och död. Framför allt vore det ett dråpslag mot homosexuella, kvinnor och barn som i förtryckande regimer är de som ofta, vid sidan av politiska opponenter, har det allra svårast.

Fru talman! I Centerpartiet ser vi därför en öppen, human och generös migrationspolitik som en historisk skyldighet. Vi ser det också som ett uppfyllande av internationellt reglerade och viktiga principer, som ett åtagande där vi skyddar människovärdet och skapar en bro till att bygga Sverige starkare i framtiden.

Fru talman! Den migrationspolitik som vi i Centerpartiet har bidragit till under den senaste mandatperioden och som vi fortsätter att bygga på handlar om att skapa tydliga ingångar i landet. Den som har hört mig tidigare i dessa debatter vet vilken vikt jag lägger vid att vi ska ha två tydliga spår in i landet. Den ena handlar om flyktingspåret då man flyr undan krig, förtryck och förföljelse. Den andra handlar om att man söker sig hit för att skapa sig en ny framtid. Där har vi öppnat upp för en arbetskraftsinvandring.

I och med den nya instans- och processordningen har vi fått en mer rättssäker beslutsgång som blir tydligare och som har större acceptans hos de asylsökande, också hos dem som får avslag. Vi har gjort en första översyn av den reformen och vidtagit en rad åtgärder, till exempel en översyn av begreppet ”synnerligen ömmande skäl” där det uppenbarligen inte föll ut så som riksdagen hade för avsikt att det skulle göra.

Vi är oerhört stolta att ha kunnat bidra till världens mest liberala arbetskraftsinvandring, som gett något tiotusental människor möjlighet att komma hit och i princip från första dagen arbeta och bidra. Det ger dem möjligheten att forma en ny framtid för sig själva eller bygga sin karriär med nya erfarenheter, samtidigt som det ger det svenska näringslivet möjlighet att täcka upp luckor som vi annars inte hade klarat av att täcka själva. Det i sin tur har lett till att företag och vårdinrättningar har kunnat utvecklas på ett bättre sätt än vad de hade kunnat utan arbetskraftsinvandringen.

I dag fick jag höra att Anders Borg gjorde en beräkning att år 2014 kunde vi vara nere på en öppen arbetslöshet på 3,6 procent. Det visar att vi vidtog åtgärderna vid rätt tid för att kunna möta ett skriande behov av arbetskraft framöver.

Fru talman! Att vi i grunden är nöjda med hur migrationspolitiken formas innebär inte att vi är nöjda. Vi är väldigt glada att Kommittén för cirkulär migration och utveckling tillsatts som arbetar för att undanröja hinder för rörlighet. Det är tydliga mönster i världen som visar att människor rör sig allt fler gånger över gränserna. Ska Sverige kunna vara en attraktiv part i framtiden måste vi göra det enklare att såväl komma till som åka från Sverige.

Vi behöver sannolikt göra arbetskraftsinvandringen än enklare, samtidigt som vi behöver rikta marknadsföringsresurser för att i den internationella kampen om de skarpaste arbetarna kunna få dem att välja just Sverige. Än tydligare blir detta om vi ser de pensionsavgångar vi har runt hörnet, som nämnts flera gånger i debatten tidigare.

Samtidigt finns det orosmoment i asylfrågorna, där exempelvis kvinnors situation många gånger får för litet fokus och där det finns anledning att noggrant granska fall där homosexuella avvisas till länder där det är uppenbart att det kommer leda till ett liv i förtryck eller i värsta fall att man hängs från en lyftkran i Iran.

En stor utmaning under den kommande mandatperioden handlar om att göra själva mottagandet mer humant. Alltför mycket av den migrationspolitiska debatten har hittills, och av naturliga skäl, kommit att handla om själva beslutet och om hur den enskilde asylsökanden ska förvaras under tiden till dess han eller hon får veta hur beslutet är.

Alltför lite har handlat om värdigt mottagande. Vi bör snabbt börja arbeta för att den enskilde asylsökanden ska kunna bli en del av det svenska samhället och efter ett beslut snabbare kunna integreras och bli en del av det svenska samhället. Här har vi mycket mer att göra, och det är till gagn för Sverige liksom för den enskilde asylsökanden, även om denne sedan får ett avslag.

Under perioden kommer vi att återkomma till den viktiga diskussionen om vård för tillståndslösa och gömda. Vi kommer också att återvända till diskussionen om skolgång. Vi i Centerpartiet vill särskilt nämna två frågor som vi tycker är viktiga att diskutera framöver.

Den första är den stora frågan om den ökade harmoniseringen och fortsatta harmoniseringen av migrationspolitiken i Europa som vi ser ur två viktiga perspektiv. Det ena är att höja golvet för hela Europa så att vi får en rättslig grund för att ställa våra kamrater i unionen till svars i de fall där de inte uppfyller internationella konventioner eller krav som är rimliga att ställa på ett västeuropeiskt land.

Den andra frågan handlar om att vi ska kunna öka mottagandet av människor som söker skydd till hela Europa. Där har vi gemensamt ett betydligt större ansvar och en större kraft.

I Sverige har vi tagit ett bra ansvar vad gäller kvotflyktingarna, men från Centerpartiets sida är vi beredda att öppna en diskussion för att ytterligare öka antalet kvotflyktingar. Samtidigt är det viktigt att vi för den diskussionen i hela Europeiska unionen. Vi vet att om alla länder i EU tog det ansvar som vi i Sverige tar skulle det innebära att långt många fler människor, ungefär 100 000 har jag fått höra tidigare, skulle kunna få

skydd, och det är de människor som befinner sig i de absolut mest utsatta situationerna.

Med detta, fru talman, vill jag yrka bifall till utskottets förslag till beslut och avslag på de motioner som är lagda. Jag känner mig trygg för Centerpartiets del i att vi kan fortsätta det migrationspolitiska arbetet tillsammans med våra vänner i Kristdemokraterna, Folkpartiet, Moderaterna och Allians för Sverige.

Anf. 104 EMMA HENRIKSSON (KD):

Fru talman! Migrationsfrågorna ställer på många sätt människovärdet på sin spets. För oss kristdemokrater är det givet: Varje människa är unik och skyddsvärd. Det gäller oavsett bakgrund och oavsett personliga förutsättningar, för var och en av oss är lika mycket värda.

Vår syn på människan innebär inte bara rättigheter, utan den innebär också skyldigheter. Vi har ett ansvar gentemot våra medmänniskor. Det ansvaret sträcker sig väldigt långt, just därför att vi har den kolossala lyckan att få leva och bo ett land där vi har fred, där vi kan använda oss av våra demokratiska rättigheter – rättigheter som inte definieras av ursprung, hudfärg, sexuell läggning, fysiska eller psykiska funktionshinder, religiös tillhörighet eller kön.

Vi har tillgång till de mänskliga rättigheter som så många runt om i vår värld inte har. Därför har vi också en skyldighet gentemot de medmänniskor som söker sig till vårt land på flykt från krig, förtryck och förföljelse – människor som försöker få fast mark under fötterna på en plats där de kan skapa en trygg tillvaro för sig själva och sina familjer. Därför ska svensk flyktingpolitik vara generös. Och självklart ska vi också bidra till att skapa stabilitet och trygghet i de länder där det inte finns. Vi ska hjälpa till med demokratisering och upprätthållande av mänskliga fri- och rättigheter, därför att vi inte vill att människor ska behöva tvingas på flykt.

Som vi redan har hört är Sverige ett av de länder i Europa som tar emot flest asylsökande. Men lyssna noga på den definitionen: i Europa. Låt oss inte glömma bort att de allra flesta människor som är på flykt befinner sig på flykt i det land som de kommer från eller i länder precis runt omkring. Det är länder som många gånger knappt ens har resurser att säkerställa sina egna invånares rättigheter.

För ett välståndsland som Sverige ska det vara en självklarhet att värna flyktingkonventionen och rätten att söka asyl. För mig som kristdemokrat är det självklart att vi ska se till att alla som tar sig över vårt lands gränser har rätt att få sitt skyddsbehov prövat i en rättssäker asylprocess.

Kristdemokraterna arbetade aktivt både i den allmänna debatten och här i riksdagen för att införa den nya instans- och processordning som trädde i kraft 2006. Inte minst genom inrättandet av en domstolsbaserad asylprövning har rättssäkerheten förbättrats avsevärt. Men det gäller att vi är ödmjuka och erkänner att mer omfattande reformer, trots att de har goda syften, kan innehålla brister.

Det pågår mycket viktigt arbete på flera områden som tas upp i de motioner som behandlas i det betänkande som vi nu debatterar.

Det handlar om rätten till vård för dem som uppehåller sig i vårt land. Utredaren ska presentera sina förslag senast den 31 maj nästa år.

Det handlar om rätten till skolgång. Utredningen presenterade sitt förslag i januari i år, vilka har remissbehandlats och nu bereds inom Regeringskansliet.

Det handlar om tillgången på tolkar med tillräcklig kompetens. Trots att det har gjorts avsevärda utbildningsinsatser, så att vi i dag har fler tolkar än vi hade tidigare, räcker det fortfarande inte.

Det gäller vilken kompetens som finns på Migrationsverket för att korrekt kunna bedöma skyddsbehoven hos personer från olika minoritetsgrupper. Det arbete med att utbilda personalen i frågor om makt, kön och sexualitet i asylprocessen, som inleddes i februari i år, är en viktig del i detta, men det behöver göras mer, inte minst för att öka kompetensen kring olika religiösa minoriteters skyddsbehov.

Det handlar också om frågan om förvar och placering av asylsökande i häkten. Där anser vi kristdemokrater att lagstiftningen måste ändras.

En annan viktig del där vi har sett stora framsteg bara under det här året är, som vi har hört tidigare, tidsaspekten. Migrationsverkets riktade insatser har gjort att handläggningstiderna för prövningarna har kunnat kortas avsevärt, för det är väldigt viktigt att processen är kort, så länge den fortfarande är rättssäker.

Det finns mycket kvar att göra för att leva upp till de med rätta högt ställda krav och förväntningar som vi har på asylprocessen och allt som är förknippat med den. Inte minst finns det fortfarande stora bekymmer för de ensamkommande flyktingbarnen, som i dag är kvar orimligt länge i ankomstkommunerna. Under 2009 var det 2 250 barn som kom ensamma till Sverige och sökte asyl. Prognosen för 2010 har varierat. Innan 2010 inleddes trodde man att det skulle vara ungefär 2 400. Prognosen har sedan varit att uppemot 3 000 barn ska komma. Och det senaste, som jag hörde från Rädda Barnen här i veckan, är att det kanske landar på 2 600 barn.

Trots att vi har gjort stora insatser för att fler kommuner ska bereda plats för fler barn saknas det uppemot 1 000 platser, och det är bara för dem som redan i dag väntar i ankomstkommunerna. Det här är allvarligt, eftersom det var menat som en temporär lösning att barnen ska stanna i ankomstkommunen uppemot en vecka. I dag får de stanna där i flera månader. Det är inte acceptabelt, och det pågår ett intensivt arbete för att komma till rätta med det.

Barn som blir kvar i en ankomstkommun rotar sig där. Det innebär ett extra uppbrott för de här barnen. Det innebär också en extra svårighet för barnen att få en god man, det vill säga att det här blir barn som inte har någon vuxen som tar ansvar för deras personliga rättigheter.

Det är av största vikt att ansvaret för migrationsfrågorna tas på allvar på alla politiska nivåer. Det handlar om oss här i riksdag och regering, det handlar om kommunerna och det handlar om EU-nivån.

Jag vill också föra fram att det handlar om ett ansvar som vi måste ta som medmänniskor, för det allra bästa som vi kan erbjuda de ensamkommande flyktingbarnen är att de får vistas i en hemmiljö. Det finns redan i dag familjer i vårt land som har öppnat sina hem för att ta emot ensamkommande flyktingbarn och ge dem den trygghet de mår allra bäst av. Vad de familjerna vittnar om är vilken oerhörd glädje det innebär. Jag önskar att fler som har möjlighet kan ta steget att öppna sitt hem för de här barnen.

När det gäller barn har jag nyligen tagit del av förnyad information om situationen för barn som har varit i Sverige men som via Dublin-förordningen förts tillbaka till Malta. Det är inte första gången dessa uppgifter förekommer.

Jag väckte frågan när vi hade Migrationsverkets generaldirektör i utskottet senast. Han svarade att verket tagit uppgifterna på allvar, oroats och varit på plats på Malta och undersökt hur förhållandena för barnen är. Han sade att förutsättningarna är acceptabla och att man ser till att barnen får sina rättigheter tillgodosedda.

Men ännu en gång kommer uppgifter att så inte är fallet. Jag förutsätter att Migrationsverket varje gång sådan här information framkommer tar det på allvar och gör allt man kan för att säkerställa att barnens rättigheter tas till vara.

Dublinförordningen är bra. Det är en möjlighet att se till att de som söker asyl gör det i det land de först kommer till så att vi ska veta att alla får sin rätt till asyl prövad på ett rättssäkert sätt. Vi i Sverige måste se till att varje barn som söker asyl får en rättssäker prövning.

När det gäller Grekland har Migrationsverket tagit beslut om att inte längre föra över människor för prövning dit just för att vi inte kan vara säkra på att de får drägliga förhållanden och en rättssäker prövning. Detta måste gälla framför allt när det gäller barn i alla fall där vi inte kan vara helt säkra.

Fru talman! Jag yrkar bifall till utskottets förslag.

Anf. 105 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Få saker förändrar världen så tydligt som migration. Vi har alla haft samtal med dem som beskriver hur torget där hemma har förändrats. Människorna som går över torget har förändrats; de ser annorlunda ut, har andra kläder på sig och möts på nya sätt. Husen runt torget förändras; de får nya fasader och innehåller nya butiker och nya träffpunkter. Tiderna vid torget förändras; det som var stängt öppnas, det som var avsett för några har bytt skepnad och torghandeln har nya frukter att erbjuda. Förändring är spännande, rörig och ibland skrämmande.

Vi vill från regeringens sida se ett bättre Sverige, ett Sverige där alla kommer till sin rätt och där vi bygger vidare på demokratiska värderingar, allas lika värde, yttrandefrihet och rätten att vara annorlunda – så länge det inte inkräktar på någon annans frihet. Sverige ska vara ett inkluderande samhälle men inte ett godtroget samhälle. Lagar och förordningar ska följas och respekteras, och respekten för mänskliga rättigheter ska vara tydlig. Svensk lag ska gälla överallt i hela landet och inkludera alla som lever här.

Fru talman! Det är framför allt tre tydliga utmaningar som kommer att bli betydelsefulla under innevarande mandatperiod.

Först och främst är det viktigt att slå vakt om den ordning och reda som måste prägla hela utgiftsområdet. Finns det inte tilltro till att systemen för migration och asyl fungerar som de ska krymper snabbt möjligheten att koncentrera sig på utveckling. Därför måste ett fortsatt förkortande av handläggnings- och vistelsetider för asylsökande i Sverige stå överst på agendan. Detta gäller för övrigt oavsett antalet människor som kommer till vårt land.

Sveriges öppna inställning till omvärlden, till att människor ska kunna få en fristad eller bara skapa sig en bättre framtid genom arbete måste paras med ordning och reda i migrationspolitiken. Handläggningarna ska gå snabbt och rättssäkert till, och de beslut som myndigheter och domstolar fattar ska respekteras.

Grunden för att uppnå detta är redan lagd genom den nya instans- och processordningen. Den måste dock vårdas för att den ska kunna fungera optimalt. Sveriges riksdag sade efter noggrant övervägande och många diskussioner enhälligt ja till den nya instans- och processordningen 2005 som gett oss en ökad öppenhet och rättssäkerhet. Därför är det klart att det är ett ja som ska gälla i både nöd och lust, i medgång och motgång. Det går inte att bara kännas vid det när det är solsken och medvind. Vår nya rättsordning förtjänar en trogen partner.

Att ett ja är ett ja och att ett bifall ska leda till snabb integration håller min kollega Erik Ullenhag på att säkerställa. Men, och det kanske är ännu viktigare, att ett nej faktiskt är ett nej måste också tränga igenom i det allmänna medvetandet. Vi har en reglerad invandring i Sverige; det har slagits fast gång på gång i denna kammare.

Återvändandet måste därför fungera bättre än vad det gjort historiskt. För den som fått avslag på sin asylansökan måste tiden mellan lagakraftvunnet beslut och utresa ur landet kortas betydligt jämfört med vad som är fallet i dag. Det är en fråga om respekt för rättsväsendet, vår möjlighet att på lång sikt ge skydd åt dem som behöver det och, inte minst intressant en dag som denna, en ekonomisk förutsättning.

En förutsättning för att detta ska bli verklighet är att färre går under jorden och i stället självmant medverkar till sitt eget återvändande. För dem som inte medverkar måste återvändandet med tvång bli mer effektivt. Det behövs ett närmare samarbete mellan berörda myndigheter, Migrationsverket, polisen och Kriminalvårdens transporttjänst. Detta samarbete är påbörjat, och jag har stora förhoppningar på det.

När återvändandebärenden kommer upp i debatten, i medierna eller i samtal med människor måste alla vi som förordar den nya instans- och processordningen stå upp för den och försvara att en asylprocess kan ha två utfall, ja eller nej.

På så vis skapas förutsättningar för att upprätthålla såväl rättssäkerheten som arbetslinjen. Det är en fråga om förtroende för asylsystemen men också om ekonomi och om integrationen av nyanlända. Ju kortare tid man får vänta på besked, desto lättare att få kvalitet i mottagandet med en lyckad integration som konsekvens. Dessutom förenklas återvändandet till ursprungslandet vid ett avslag. Det finns därför många goda skäl att se till att Migrationsverket och migrationsdomstolarna har rätt dimensionering och att myndighetssamverkan löper smidigt i återvändandet.

För det andra måste migrationspolitik även framgent handla om mer än bara asyl. Därför kommer regeringen att fortsätta bygga ut och vårda den arbetskraftsinvandringsreform som snart fyller två år. Det saknas inte kritiker till reformen, men för första gången på 40 år diskuteras arbetskraftsinvandring seriöst.

Det är fullt möjligt att det visar sig att reformen behöver justeras en aning för att bli fulländad. Jag är ingen motståndare till att fila av vassa hörn, men när det gäller reformens grundval backar vi inte från Allian-

Prot. 2010/11:31
9 december

sens och regeringens sida. Sverige behöver en effektiv och flexibel uppsättning regler för arbetskraftsinvandring.

Med tanke på vårt fina lands belägenhet, att svenska är ett litet språk och att det är mörkt och kallt halva året kommer vi att behöva alla fördelar vi kan få för att locka till oss driftiga människor på den globala arbetsmarknad som snart kommer att ropa efter arbetskraft.

I debatten, både här i kammaren och i medierna, hörs mycket mer om arbetslöshet än om arbetskraftsbrist. Företar man en resa till Sorsele blir man dock varse att Norrlandskommunerna inte kommer att kunna upprätthålla de grundläggande välfärdstjänsterna utan arbetskraftsinvandring. Vid ett besök i Strömsund får man höra hur de uzbekiska läkarna har räddat dagen. Det är bara att lyssna och lära av detta. Det som har börjat i norr kommer efterhand söderut. När det händer ska Sverige ha förutsättningarna att kunna attrahera nödvändig arbetskraft.

Den jämförande OECD-utvärdering som pågår kommer därför att bli mycket intressant att ta del av.

Under mandatperioden ska vi också ta emot slutbetänkandet från utredningen om cirkulär migration. Cirkulär migration blir förhoppningsvis den vidareutveckling av arbetskraftsinvandringsreformen som behövs för att Sverige ska kunna möta framtidens behov och utmaningar – även om frågorna givetvis är väsentligt mer mångfasetterade och rör mer än bara arbetskraftsinvandringen. Så står det också i direktiven till utredningen.

Fru talman! För det tredje är arbetet med att fördjupa och utveckla det internationella samarbetet på detta område en växande uppgift. Sverige ska aktivt verka för och delta i utvecklingen av EU:s politik i de yttre förbindelserna. Det gemensamma europeiska asylsystemet är också en prioriterad fråga.

Här är det spännande hur två partier åter skiljer ut sig genom att helt bortse från behovet av en gemensam linje i Europa. De är ytterlighetspartier som antingen tror att Sverige klarar sig på egen hand eller att Europa är för litet för att spela någon roll. Sanningen är att vi behöver Europa och Europa behöver oss. När Greklands asylmottagande kollapsar är det självklart att vi bör hjälpa dem att komma till rätta både av medmänsklighet och av självbevaringsdrift. Det är fullkomligt logiskt. Med gemensamma yttre gränser är det naturligt att vi har ett gemensamt inre regelverk. När en faller påverkar det alla i vår region. Även i större globala sammanhang bör Sverige vara en självklar part.

Det allra bästa är när politiken inom olika områden, som migrations-, utvecklings- och utrikespolitik, kan göra gemensam sak och ta ett rejält kliv framåt. Då kan Sverige bidra till att förhindra ofrivillig migration. Det finns nämligen inget egenvärde i att förhållandena på en del platser i världen är så usla att de tvingar bort människor därifrån. Genom att understödja fred och välstånd på plats kan vi stödja en utveckling i en mer positiv riktning där människors livsvillkor förbättras och alternativen ökar. Migration är bra. Det är berikande för människor och samhällen. Men migration av tvång har inget egenvärde.

Det förändrade torget, som jag inledde med, kan vara skrämmande. Som vanligt hörs fler röster från dem som vill bevara och är rädda än från dem som tycker att det verkar spännande och är självklart med förändring. Vi får inte backa från att stå upp för att förändring inte alltid är enkelt. Det finns inte bara uppsidor med allt för alla hela tiden. Att kapitulera och bara vilja bevara står mot allt som vi tror på. Det blir i förlängningen stagnerande och unket. Kulturer som sluter sig och räds ut-

veckling går mot undergång. Det är endast den som är i rörelse som har en chans att behålla sin skärpa.

(Applåder)

Anf. 106 ERIK ALMQVIST (SD) replik:

Fru talman! Migrationsministern erkänner att massinvandringen har medfört samhällsförändringar. Migrationsministern talar om nya frukter på torget. Jag tror inte att det är många som har något emot nya frukter på torget. Problemet är att många medborgare har upplevt att massinvandringen har fått ganska negativa konsekvenser i ökad otrygghet och motsättningar i samhället – ett samhälle som splittras alltmer. Vi kan också se det i ren hård fakta, i skär statistik. Vi kan se det inte minst i kriminalstatistik och i ekonomisk statistik. Invandringen är en stor ekonomisk belastning.

Ministern menar att regelverken måste följas och att svensk lagstiftning på migrationsområdet måste följas. Självklart är det så. Problemet är att den nuvarande regeringen har reformerat migrationsregelverken till att i dag vara mer ansvarslösa än någonsin. Därför ser vi som en konsekvens en rekordstor invandring under den senaste mandatperioden. Det finns en tydlig koppling mellan en stor invandring till Sverige och en stor segregation. Det är ganska uppenbart att de som kommit till Sverige som anhöriga under de senaste decennierna har hamnat i utanförskapsområden. Det är ofta självvalt. Man har sökt sig till sina landsmän och till de kvarter och områden där man har sina landsmän. Det har skapat en segregation. Det är ett samband som är uppenbart för vem som helst som lever i verkligheten. Det borde det vara även för regeringen som trots vissa nedskärningar har flera tusen tjänstemän att tillgå.

Migrationsministern menar att Sverige inte på egen hand klarar av att hantera sin egen migrationspolitik. Jag kan hålla med om att det är så med den regering vi har nu och den ledning vi hade tidigare. Sverige klarar sig inte på egen hand. Vi har ambitionen att förändra den förutsättningen.

Anf. 107 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik:

Fru talman! Vi har ingen massinvandring till Sverige, lika lite som vi har massavvisningar. Jag har lagt märke till att det uttrycket sprider sig i kammaren under kvällen.

När Sverigedemokraterna redogör för sin politik ger man inte hela sanningen. Man pratar till exempel om 100 000 personer som om det vore 100 000 asylsökande eller 100 000 anhöriginvandrare. I den summan ingår ett stort antal svenska medborgare som har återvandrat till Sverige. De räknas in för att man ska få upp siffran till de tal som pryder sverigedemokratiska flygblad men i själva verket inte har mycket med verkligheten att göra.

Som vi hörde av min kollega Mikael Cederbratt tidigare vill Sverigedemokraterna enligt sitt budgetförslag ta ned asyl- och anhöriginvandringen till ungefär en tiondel av vad den är i dag. Problemet är att vi har internationella bestämmelser att följa. Det är inte bara FN:s tortyrkonvention, Europakonventionen om mänskliga rättigheter och EU:s skyddsgrundsdirektiv utan också 1951 års flyktingkonvention. Ni vill att vi ska fortsätta att tillämpa flyktingkonventionen, men bortser från övriga inter-

nationella förpliktelser. Det är oklart om det beror på okunskap eller om ni vill att de ska sägas upp. Att Sverigedemokraterna är negativt inställda till EU gör inte att vi, så länge vi är en medlemsstat, kan bortse från de åtaganden vi har. Ska vi frånträda tortyrkonventionen? Ska vi frånträda Europakonventionen? Även om vi gjorde det skulle vi vara bundna av det som följer av folkrätten.

Omkring 80 procent av de asylsökande som har fått uppehållstillstånd i Sverige på grund av skyddsbehov har fått det på grund av bestämmelser som svarar mot våra internationella förpliktelser. Det återstår alltså 20 procent. Det är en bild av vad riksdagen i praktiken disponerar genom rent nationell lagstiftning och därmed de budgetmässiga konsekvenserna. Er budget går inte ihop, Erik Almqvist.

Anf. 108 ERIK ALMQVIST (SD) replik:

Fru talman! Vad som är massinvandring är en definitionsfråga. Personligen menar jag att 400 000, eller till och med fler, invandrare under en mandatperiod är ganska mycket. Det är tillräckligt mycket i ett litet land som Sverige för att man ska kunna benämna det massinvandring.

Sverigedemokraterna har aldrig påstått att det stora flertalet skulle vara asylsökande, vilket migrationsministern vill göra gällande. Vi har tvärtom alltid framhållit att andelen asylsökande är väldigt låg. Ett av problemen med svensk invandringspolitik är att vi drar på oss oerhörda kostnader för invandring, men det är väldigt få som vi hjälper. Det är ett viktigt problem att sätta fingret på. Det är framför allt därför som vi vill dra ned på anhöriginvandringen som är väldigt kostsam och satsa mer på flyktinghjälp där det gör mest nytta. Det gäller framför allt i de närområden där det är krishärdar.

När det gäller en neddragning med ungefär 90 procent är det en uppskattning som vi har gjort utifrån vad vi kan se i våra grannländer som har en politik som liknar den som vi Sverigedemokrater företräder. Våra grannländer har ingått liknande avtal och skrivit under samma fördrag inom ramen för FN:s samarbete som Sverige. De kan mycket väl leva upp till dem trots en mer reglerad invandring. Om Sverige ensamt menar att alla andra länder bryter mot de gemensamma överenskommelserna inom FN är det mindre relevant. Det viktiga för mig är att de resurser som vi lägger på flyktinghjälp ska hjälpa flyktingar.

Om FN, mot all förmodan, skulle mena att det viktigaste måttet på flyktinghjälp är hur många man kan placera i Sverige, inte hur många man kan hjälpa och hur mycket nytta man kan göra tycker jag inte att FN är värt att lyssna på. Jag tror inte att det är så. Jag tror att det är migrationsministerns och regeringens godtyckliga tolkning.

Anf. 109 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik:

Fru talman! Erik Almqvist upprepar sitt mantra om massinvandring, trots att det inte kan backas upp med några siffror. Erik Almqvist bemötte inte ens det jag sade om att många av de personer som han angav faktiskt är återvandrande svenskar. Det är klart att han inte gjorde det. Då hamnar talen på väsentligt mycket lägre nivåer, och resonemanget faller.

Den uppskattning som ni har gjort underbygger er budget på utgiftsområde 8. Det är det som ni har dragit slutsatserna av. Det är inte något som ni kan prata bort här i kammaren och säga att ni har gjort en upp-

skattning som råkade landa så här. Du utgår faktiskt från faktiska siffror. Om man har en situation där 80 procent av de asylsökande får asyl på grund av bestämmelser som motsvarar våra internationella förpliktelser och vi bara kan påverka 20 procent nationellt i Sverige är det ett faktum som får genomslag i budgeten. Du har inte svarat på hur det ska hanteras.

Det räcker inte att nämna Norge, Danmark och Finland – jag utgår ifrån att det var de tre länderna du menade var vårt närområde. Danmark har ett undantag från det rättsliga och inrikes samarbetet vilket Sverige inte har inom Europeiska unionen. Norge är över huvud taget inte med i EU. Finland är mindre känt än Sverige. Därför är det färre människor som kommer dit.

Det är skillnader mellan medlemsstaterna i Europeiska unionen när det gäller hur man hanterar de minimiregler som finns. Men det går inte att prata bort detta. Vi är medlemmar i Europeiska unionen. Sverigedemokraterna vill inte ha något gemensamt asylsystem i Europeiska unionen. En negativ grundsyn i fråga om EU gör att ni inte bara är oförmögna att se vad som gäller för medlemsstaterna gemensamt utan ni missar också vilka möjligheter som EU skulle kunna ge när det gäller att utöka solidariteten och ansvarstagandet mellan de 27 medlemsstaterna.

Detta tillkortakommande präglar också många andra förslag från Sverigedemokraterna, inte bara på detta område utan på övriga.

Jag tycker att det är viktigt att man utgår från fakta, och faktagranskningen här i kammaren i dag visar att den Sverigedemokratiska budgeten inte går ihop.

Anf. 110 MARIA FERM (MP) replik:

Fru talman! Först och främst vill jag säga att det är positivt att statsrådet Tobias Billström kommer hit och deltar i denna riksdagsdebatt. Jag är övertygad om att vi båda anser att frågorna är viktiga för dem som migrerar, för Sveriges framtid och för vilket slags värdering som vi vill ska prägla vårt sätt att behandla varandra.

Jag vill se en öppen och modern migrationspolitik där människors olikheter tillvaratas och där människors drivkraft och kompetens tillvaratas. Där tycker jag att reformen om arbetskraftsinvandringen är ett steg i den riktningen.

Samtidigt ser jag hur utvecklingen på migrationsområdet i övrigt, när det gäller till exempel asyllagstiftningen, går i en mer restriktiv riktning. Det är också någonting som vi har diskuterat under denna debatt. Även om det har funnits tid för att göra förändringar har det inte skett. Det kom en utvärderingsutredning, men det är ändå ingenting som har hänt.

När det gäller just asyllagstiftningen undrar jag om migrationsministern planerar att genomföra några lagförändringar vad gäller till exempel det problematiska begreppet synnerligen ömmande omständigheter och tydliggöra begreppet väpnade konflikter i lagstiftningen eftersom många anser att det gör att alltför många personer skickas tillbaka till länder av fel anledningar.

Anf. 111 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik:

Fru talman! Jag kommer alltid till kammaren när jag har lagt fram en proposition eller när jag har en budget att presentera, om det inte är någonting som absolut förhindrar mig. Det gjorde jag under den förra

mandatperioden, och det tänker jag fortsätta med. Det tycker jag är en viktig princip.

Det är bra att höra Maria Ferns grundläggande inställning, inte bara att det är viktiga frågor som vi diskuterar utan också att man bör ha öppna och moderna system. Det är en bra bas liksom vårt samarbete när det gäller arbetskraftsinvandringsreformen. Vi fortsätter gärna från Alliansens och regeringens sida att samverka i dessa frågor.

När det sedan gäller asylfrågorna och den genomgripande förändring som ägde rum och som trädde i kraft den 31 mars 2006 efter ett mångårigt utredningsarbete var riksdagens främsta syfte att stärka rättssäkerheten. Reformen har utvärderats av Utvärderingsutredningen, och många av synpunkterna i utredningen gav vid handen att riksdagen hade fått det som man hade beställt.

Vi har, precis som flera av meddebattörerna här har pekat på i sina anföranden – inte minst Ulf Nilsson – fått ett antal synpunkter tillbaka som vi har valt att gå vidare med från regeringens sida genom att sätta i gång översyner och motsvarande. När de är färdiga finns det anledning att komma tillbaka. Jag kan inte här i kammaren i dag vare sig utlova någonting eller säga att det ska bli på det ena eller det andra sättet innan vi har sett resultatet av dem.

Sekretessen i migrationsärenden har till exempel tagits upp i ett pågående lagstiftningsarbete. En fråga som har utretts vidare är om instansordningen behöver justeras, och där pågår fortfarande remissförfarandet.

Det är alltså inte bara obehövt att nu göra en större samlad översyn av asylprocessen. Det skulle också kunna störa det fortsatta utvecklingsarbetet med den ordning som riksdagen enades om 2005, en reform som alltså i huvudsak har visat sig svara mot de syften som riksdagen strävar efter och för vilka man då var beredd att acceptera mycket stora årliga merkostnader för statsbudgeten.

Anf. 112 MARIA FERM (MP) replik:

Fru talman! En fråga som också har varit uppe under denna debatt och som lyfts fram av representanter från ett flertal partier är hur problematisk situationen för ensamkommande barn är i Sverige. Det är barn som har en lång tid av flykt bakom sig, ofta med traumatiska händelser i bagaget. Det är självklart att vi vill göra allt för att deras första tid i detta land ska bli så bra som möjligt. Där vet jag att regeringen har gjort ett stort arbete med att försöka övertala kommuner att ta emot ensamkommande barn och med att utöka antalet ankomstkommuner så att barnen inte ska få vänta så länge den första tiden innan de kan slussas vidare till ett mer permanent boende. Men fortfarande är det många kommuner som säger nej. Därför skulle jag vilja fråga om ministern avser att göra några förändringar vad gäller kommuners rätt att kunna neka till att ta emot ensamkommande barn.

Jag skulle också vilja passa på att ställa en annan fråga. Den gäller något som också har varit uppe ett flertal gånger, nämligen det faktum att Sverige utvisar ensamkommande barn till Malta och Italien i enlighet med Dublinkonventionen när dessa länder är första asylland. Det gör vi inte när det gäller till exempel Grekland. Rapport efter rapport från människorättsorganisationer har visat att det finns missförhållanden i de flyktingläger där barnen befinner sig. Jag undrar om ministern avser att göra

något liknande undantag för andra länder, förutom Grekland, där det också finns uppenbara missförhållanden, till exempel Malta.

Anf. 113 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik:

Fru talman! Jag börjar bakifrån. Det är inte migrationsministern i Sverige som fattar beslut om tillämpningen av Dublinförordningen. Det gör Migrationsverket helt självständigt. Det spelar egentligen inte heller någon roll om vi talar om Grekland eller Malta. Migrationsverket är helt självständigt. Den frågan får ställas till Migrationsverkets generaldirektör och inte till mig som minister.

När det sedan gäller de ensamkommande barnen har kommunerna i Sverige en särskild roll vad avser mottagandet av ensamkommande barn genom att man sedan 2006 även har ett ansvar för dessa barns boende och omvårdnad.

I dagsläget är det precis som Maria Ferm pekar på att vi har alldeles för få platser för dessa ensamkommande barn. Den enda lösningen som jag ser är att fler kommuner tecknar avtal med Migrationsverket om att ta emot ensamkommande barn och att fler kommuner som har skrivit avtal ser över möjligheterna att utöka det antal platser som redan finns. De barn som kommer till Sverige har rätt till ett välordnat och humant mottagande.

Vi har gjort vissa förändringar från regeringens sida. Från och med den 1 januari 2011 får länsstyrelserna i uppdrag att under Migrationsverkets ledning förhandla med kommunerna om mottagandet av ensamkommande barn. Det innebär en förstärkning av den statliga förhandlingsorganisationen som jag tror kommer att vara en godo.

I Regeringskansliet pågår beredningsarbete avseende en planerad översyn av vissa frågor som rör mottagandet av ensamkommande barn och ungdomar. Till detta får vi återkomma senare.

Anf. 114 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V) replik:

Fru talman! Vi hörde tidigare moderaten Mikael Cederbratt anföra att det är rimligt att vissa får vänta på att återförenas om de inte har ekonomiska möjligheter att klara av försörjningskravet. Han sade att det är bättre för dem. Det innebär en politik där man tydligt gör skillnad på fattig och rik. Den som har råd kan leva med sin familj eller sin kärlek, medan den som har det mindre gott ställt får leva utan sin familj eller sin kärlek.

Jag undrar om även statsrådet Tobias Billström tycker att detta är rimligt och att detta är bra för dem.

Anf. 115 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik:

Fru talman! Det är troligt att jag gör det med tanke på att det var jag som kom hit och presenterade propositionen för kammaren och som också tog initiativet i regeringen till att vi, tillsammans med de övriga allianspartierna, skulle införa ett försörjningskrav som krav för anhöriginvandring. Därför tycker jag självklart att det är ett bra krav.

Därmed delar jag inte alls Christina Höj Larsens svartmålning av vad detta försörjningskrav innebär. Jag tycker tvärtom att det är alldeles utmärkt att vi inte längre är det enda landet i Europeiska unionen som inte har något som helst krav på den som kommer till Sverige som anhörig-

invandrare, utan att man faktiskt ska komma till förhållanden där man har en försörjning i den familj som man kommer till.

Fram till dess att vi införde försörjningskravet var vi det enda landet av 27 medlemsstater i unionen som inte hade något som helst försörjningskrav, och det var naturligtvis orimligt.

Jag tror att det är viktigt att understryka det som mina kolleger i Alliansen har pekat på, nämligen att man måste försöka arbeta för att människor kommer till ett innanförskap och inte till ett utanförskap, att man ser till att människor faktiskt kommer till ordnade förhållanden så långt som det över huvud taget är möjligt.

Att ställa krav på att det faktiskt ska finnas någon annan form av försörjning i den familj man kommer till än socialbidrag är ett helt rimligt krav. Det är inget konstigt eller märkligt.

Om man däremot skulle använda Christina Höj Larsens och Vänsterpartiets modell, det vill säga att fortsätta med den typ av politik som vi har haft tidigare, tror jag tyvärr att vi skulle få se ett växande utanförskap i vissa delar av Sverige där detta redan är ett påtagligt faktum.

Regeringen anser att arbetslinjen ska gälla i migrationspolitiken likaväl som på alla andra politikområden. Därför var det inget märkligt med det försörjningskrav som infördes.

Anf. 116 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V) replik:

Fru talman! I Danmark har man gått ännu längre med det poängsystem som tydligt prioriterar rika eller högutbildade och även personer med vissa språkkunskaper. Frågan är om Alliansen även kommer att följa efter här och i så fall hamna i ganska dåligt sällskap, med ett annat parti som tycker att detta är en bländande idé.

Jag tycker att statsrådet Billström och Alliansen med sitt försvar av försörjningskravet tydligt visar att talet om människans lika värde är ganska ihåligt. Den rika har alltså rätt att leva med kärlek och familj, medan den fattiga får avstå. För mig är det varken rättvist eller rimligt. Däremot är det klassisk borgerlig klasspolitik, så det är väl inte så förvånande.

Anf. 117 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik:

Fru talman! Nej, att jag skulle tillfredsställa Christina Höj Larsen, representant för det andra ytterlighetspartiet i den här kammaren, hade jag inte räknat med. Men jag tycker att det är viktigt att understryka två saker i det här sammanhanget.

Först och främst tycker jag att det är rimligt att ha ett tydligt och klart försörjningskrav som det är utformat i dag i Sverige. Jag vet inte varför Christina Höj Larsen blandar in Danmark. Det har ju över huvud taget inte varit aktuellt att jämföra med Danmark i det här sammanhanget. Jag vet inte heller om det danska systemet med poäng och så vidare är relevant i det här sammanhanget. Det handlar ju mycket mer om arbetskraftsinvandring än vad det handlar om ren anhöriginvandring. Det tycker jag också är viktigt att peka på.

Sedan är det inte heller ett krav som styrs enbart av det som Christina Höj Larsen kallar förhållandet mellan fattig och rik, utan det handlar om mycket mer av integrationsinsatser.

Om vi inte arbetar för att människor ska hamna i arbete när de har kommit till Sverige kommer antalet människor som kommer till ett utanförskap redan från början att växa. Detta bortser Christina Höj Larsen helt och hållet från, precis som Vänsterpartiet alltid bortser från den här aspekten när man pratar om migrationspolitik. Det spelar aldrig någon roll för Vänsterpartiet om den som kommer kommer till ett socialbidragsförsörjt hem eller om den kommer till ett hem där det faktiskt finns ett riktigt arbete.

Vi från Alliansen har däremot ett helt annat ingångsvärde. Vi vill att människor ska uppmuntras att röra på sig i Sverige och bosätta sig där chansen till arbete och utbildning är större än på andra orter där man kanske bosätter sig i dag. Det är naturligtvis därför som vi har infört det här.

Men Christina Höj Larsen är välkommen att marschera på i Vänsterns ullstrumpor eller plåtåskor eller vad man nu brukar ha på sig.

(TREDJE VICE TALMANNEN: Jag får vädja om att vi håller oss till sakfrågor i debatten.)

Anf. 118 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S) replik:

Fru talman! Man kan gå igenom tidigare protokoll och läsa fjolårets debatt på det här området, där statsrådet deltog. Då pratade Billström om viljan att få ett förnyat förtroende för att bygga om den svenska asyl- och migrationspolitiken. Det handlade om mer ordning och reda.

Vi vet alla hur det gick. Vi rödgröna förlorade. Regeringen förlorade sin majoritet, och Sverigedemokraterna tog plats i parlamentet.

Jag lyfte redan i mitt huvudanförande fram en fråga till statsrådet: Hur ser agendan ut framöver? På vilka områden är statsrådet beredd att söka breda överenskommelser för en bra och rättssäker migrationspolitik som också löser de problem som vi har i dag när det handlar om tilliten till migrationsprocessen bland annat?

Sedan har vi i debatten haft uppe frågan om alla barns rätt till skola. Här har vi en rödgrön reservation. I Sverige finns det människor som lever gömda och utan papper. Eftersom de inte har tillgång till de vanliga strukturerna när det exempelvis gäller skola är det en grupp som är helt utanför de skyddsnet som alla vi andra tar för givna. Det är en brist som måste åtgärdas. Och barn till asylsökande, gömda och papperslösa ska ha rätt att gå i skolan.

Kring det här finns det en bred majoritet i riksdagen. Jag är lite imponerad av att statsrådet har lyckats få övriga delar av regeringsunderlaget att snällt sitta stilla. Frågan blir dock: När kommer de skarpa lagförslagen på det här området? Det har gått ett år sedan utredningen blev klar.

Anf. 119 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik:

Fru talman! Även här börjar vi bakifrån. Asylsökande barns skolgång med mera regleras i förordningen 2001:976 om utbildning, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg för asylsökande barn med flera. Utbildningsdepartementet svarar för denna förordning, inte Justitiedepartementet. Det var alltså en ganska enkel fråga att svara på.

När det sedan gäller det här med ordning och reda är det naturligtvis viktigt att man alltid är öppen för diskussion och överläggningar. Jag noterar att Miljöpartiet ganska kort efter valet bjöd in sig till samtal med regeringen, samtal som fortskrider. När dessa samtal är avslutade kommer vi naturligtvis att presentera vad vi har kommit fram till. Men vi är alltid öppna för diskussion och överläggningar med dem som tycker att de har någonting att säga till oss.

Anf. 120 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S) replik:

Fru talman! Rätten till skola och alla barns rätt till skola är ett område som tas upp i det här betänkandet. Det är också därför det är rimligt att ha en diskussion om det området.

Förslaget, som utredningen lämnade, har varit på remiss, och det är intressant att se när regeringen väljer att komma med någonting på det här området.

Ett annat område som jag tycker är intressant och som statsrådet själv lyfte upp i sitt anförande handlar om ensamkommande flyktingbarn. Verkligheten i dag har många av ledamöterna lyft upp. Det är en situation som inte är hållbar. Min fråga till statsrådet är om statsrådet är beredd att återkomma till riksdagen med ett lagförslag som tydliggör alla kommuners ansvar att vara med i arbetet med att ge de ensamkommande barn som kommer till Sverige en bra möjlighet att snabbt bli en naturlig del i det svenska samhället och på det sättet få en bra möjlighet att påbörja sitt nya liv här.

Den andra delen, där jag också gärna vill ha ett svar, handlar om EBO. Möjligheten att välja ett eget boende i stället för Migrationsverkets anläggningsboende är direkt kontraproduktiv när det gäller att ge de bästa förutsättningarna för arbete och integration. Det är fullt naturligt att asylsökande söker sig till områden där deras landsmän finns. Samtidigt är jag helt övertygad om att den bästa starten till ett bra liv som svensk många gånger är långt ifrån Malmö och Södertälje. Det är, avslutningsvis, intressant att höra hur statsrådet ser på frågan om EBO-lagen.

Anf. 121 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik:

Fru talman! Ja, det är helt riktigt att detta tas upp i betänkandet. Men det är fortfarande Utbildningsdepartementet och ett annat statsråd i regeringen som är ansvariga för frågorna. Därför får jag naturligtvis hänvisa till den personen. Det betänkande som Fredrik Lundh talar om har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Sedan vill jag hänvisa till det jag sade när det gäller ensamkommande barn. Jag tycker att det är viktigt att peka på att vi håller på med en översyn av vissa frågor rörande mottagandet av ensamkommande barn och ungdomar, men det arbetet är inte färdigt än.

Det är komplicerade frågor. Vi vill naturligtvis försöka lösa den akuta situationen, som har uppstått. Det görs emellertid bäst genom att fler kommuner tecknar avtal med Migrationsverket och att fler kommuner som har skrivit avtal ser över möjligheten att utöka antalet platser. Ingen lagstiftningsprocess i världen, hur snabbt den än körs genom riksdagen, kan lösa det akuta problemet. Detta har jag sagt flera gånger, men jag säger det gärna en gång till.

Sedan var det frågan om EBO. Ja, asylsökandes boende är ofta i fokus för debatten. Men det finns inga enkla svar eller lösningar kring det egna boendet, även om det hade varit bekvämt. Det är en viktig princip att asylsökande själva kan avgöra var de vill bo någonstans.

Det finns starka drivkrafter att bosätta sig nära släkt och vänner, men vi accepterar naturligtvis inte när detta leder till segregation eller utanförskap. Vi vill uppmuntra människor att bosätta sig i regioner med förutsättningar för arbete och bostad. Men att tvinga människor att bosätta sig på en ort vore konstigt. Det skulle skapa märkliga konsekvenser. Att avskaffa det egna boendet skulle kräva omfattande tvångsregleringar och vara ett stort intrång i dessa personers liv. Vi tror inte från regeringens sida att det är en lyckad lösning i integrationspolitiken att hindra människor från att röra sig fritt.

Anf. 122 EVA LOHMAN (M):

Fru talman! Jag börjar med att yrka avslag på samtliga motioner och bifall till förslaget i socialförsäkringsutskottets betänkande.

Sverige har en lång tradition av att människor kommer hit från andra delar av världen. Ny kunskap har tillförts vårt land under århundraden. Vad jag vill säga är att invandring inte är någonting nytt, utan det har gamla anor. Anledningen till att människor kommer hit har varierat under århundradena. Antingen har man kommit för att utveckla och tillföra något som inte funnits här tidigare, eller så har man kommit hit för att få en fristad här.

Varje människa har bara ett liv och en frihet, och den som behöver skydd behöver det nu. Sverige ska ha, och har, en generös och anständig asyl- och invandringspolitik. Det är vi skyldiga de tidigare generationer som har invandrat och varit med om att bygga upp vårt välstånd. Sverige har en tradition av att ta emot människor som flytt förtryck och fattigdom och ge dem möjlighet till ett nytt liv, och det ska vi vara stolta över.

Fru talman! Jag är glad över att vi har en generös och human flyktingpolitik, och jag är glad över att regeringen har infört möjligheter för människor från tredjeland att komma till Sverige för att arbeta.

Men jag blir orolig för min egen och andra 40-talisternas framtid när jag inser vad Sverigedemokraternas politik innebär för mig och andra som ska gå i pension om några år. Vem ska sköta om oss? Ska vi återgå till att lämna över ansvaret på våra barn? Ni säger att ni vill förbättra för pensionärerna, men ska man göra det genom ett gästarbetarsystem?

Vi har en stor förändring i befolkningsammansättningen framför oss. Andelen över 65 år kommer att öka med ungefär 30 procent på 25 år. De allra äldsta, de som fyllt 80 år, kommer också att bli dubbelt så många. Arbetskraftsinvandringen handlar om att tillgodose den svenska arbetsmarknadens behov av arbetskraft, och det ska vi vara tacksamma för.

Andelen människor i arbetsför ålder minskar samtidigt som det föds alltför få barn. Arbetskraften skulle minska om det inte vore för invandringen. Långtidsutredningen noterar att huvuddelen av den svenska befolkningsökningen fram till 2050 beräknas utgöras av invandring.

I dag går det 29 personer över 65 år på 100 yrkesverksamma. Den siffran kommer att öka hela tiden, och det är siffror som talar för sig själva.

Sverigedemokraterna vill minska både asyl-, flykting- och arbetskraftsinvandringen med 90 procent. Vem ska bära upp jobben i framtiden, fru talman? Det är min fundering.

(Applåder)

Prot. 2010/11:31
9 december

Migration

Anf. 123 ERIK ALMQVIST (SD) replik:

Fru talman! Jag har ingen lång replik. Jag vill bara kort kommentera, Eva Lohman, att vi inte har sagt att vi ska minska arbetskraftsinvandringen med 90 procent. Vi tycker att arbetskraftsinvandringen ska vara helt behovsanpassad, såsom den var fram till december 2008.

Det man kan se och det man också, tycker jag, borde ha kunnat förutse är att de nuvarande reglerna för arbetskraftsinvandring riskerar att bli ett läckande såll. De riskerar att missbrukas av den som vill komma in på annan grund.

Vi har under en lång tid kunnat se hur det svenska asylsystemet har missbrukats. Vi har under en lång tid kunnat se hur det också har blivit eftertraktat att kunna få uppehållstillstånd i Sverige och hur människor betalar hundratusentals kronor till flyktingssmugglare.

Jag kan förstå dessa människor. Det kan ligga desperation bakom. Det kan handla om en strävan att få en bättre tillvaro. Men om vi ska ha något slags rättssäkerhet i systemet måste vi ändå ha regelverk som tillgodoser att den form av invandring som regleras också är den form av invandring vi ser i praktiken.

Jag tycker att det är uppenbart att om man är beredd att lägga flera hundra tusen på en flyktingssmugglare är man också beredd att lägga flera hundra tusen på att få ett arbetstillstånd till exempel. Det är klart att detta missbrukas av arbetsgivare som ser sin chans att göra pengar eller få billig arbetskraft. Trots kollektivavtal kan man ju alltid göra uppgörelser vid sidan av som gör att det blir en lönsam affär. Det har vi redan kunnat se i preliminära undersökningar och utredningar.

Som sagt: Behovsanpassa gärna arbetskraftsinvandringen såsom man gör i länder med erfarenhet av just arbetskraftsinvandring, till exempel USA och Kanada. Men den typ av arbetskraftsinvandring vi har nu är rent ut sagt naiv.

Anf. 124 EVA LOHMAN (M) replik:

Fru talman! Redan i dag är var fjärde läkare i Sverige av utländsk härkomst. Jag tänker på vården och omsorgen. Det är invandrare som bär upp den. Ska man ha ett gästarbetarsystem med invandrare som kommer och som inte behärskar språket? Hur ska det fungera på ett äldreboende eller inom sjukvården?

Ni har ju uttalat att ni vill ha ett rent gästarbetarsystem, men jag tror att det är väldigt svårt att få det att fungera i praktiken.

Anf. 125 ERIK ALMQVIST (SD) replik:

Fru talman! Med det regelverk vi har som bestämdes 2008 kom det förra året 30 000 människor direkt till Sverige för att arbeta. Det handlar inte om människor som överlag kan svenska. Det är inte heller så att det är läkare, utan vi har kunnat se att det i väldigt stor utsträckning är restaurangbiträden och städare som har kommit.

På en arbetsmarknad där vi har en arbetslöshet på närmare 10 procent borde vi kunna lösa det behovet av arbetskraft på något annat sätt. Vi kan se att människor som har kommit till Sverige i stora mängder från just de här länderna utanför Europa de senaste åren i dag står utanför arbetsmarknaden. Det kanske vore bättre att försöka matcha dem, få in dem i samhället och få dem att bli en del av samhällsgemenskapen och in på jobblinjen så att vi på något sätt kan upprätthålla ett samhälle där människor har jobb och blir en del av samhället.

Om vi i stället väljer att lägga ut de arbetstillfällena som finns och i de få fall man inte hittar arbetskraft inom landet inför hela världen, då cementerar vi bara det utanförskap som redan finns. Det riskerar också att bli väldigt kostsamt, även om det kan vara billigt för den enskilda arbetsgivaren att få billig arbetskraft utifrån. Men det innebär att om man får arbetskraft som egentligen borde ha kunnat gå att finna inom landet blir det faktiskt staten som får stå för den kostnad som det innebär att det går en annan människa arbetslös inom landet.

Det är inte en ansvarsfull linje ni har hittat. Det är inte en arbetslinje, utan det är en utanförskapslinje.

Anf. 126 EVA LOHMAN (M) replik:

Fru talman! Jag tror att vi pratar om olika saker, för arbetskraftsinvandringen ska ju tillgodose ett långsiktigt behov. Vi ska inte ha ett system där människor kommer och jobbar ett år eller två och så ut igen.

Vi kommer att behöva dem långsiktigt, kanske 40, 50, upp till 100 år. Det gäller hela Europa.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 14 december.)

13 § Skatt, tull och exekution

Föredrogs
skatteutskottets betänkande 2010/11:SkU1
Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (prop. 2010/11:1 delvis).

Anf. 127 ANDERS KARLSSON (S):

Fru talman! Det här ärendet handlar om vilka anslag som ska finnas till Skatteverket, Tullverket och exekution, men jag tycker ändå att det är på sin plats att nämna någonting om varför vi har skatter.

Skatter tas inte ut som något självändamål. Skatter tas ut för att finansiera åtaganden som av medborgarna anses vara gemensamma – samhällets angelägenheter.

Utgångspunkten för diskussioner om hur hög skattenivån ska vara och ur vilka källor skatterna ska tas är därför frågan om vilka åtaganden samhällsorganen – de statliga, de kommunala, de landstingskommunala – har.

Skattedebatten bör därför handla inte bara om effekterna av olika enskilda skatter utan också om de samlade effekterna av skatter och skattefinansierade utgifter. Det är som regel lätt att se fördelar med sänkningar

av en viss enskild skatt. Det är inte lika självklart att man hittar vinster om man lägger ihop dem med vad som skulle krävas av förändringar i de samhälleliga skattefinansierade åtagandena.

Fru talman! Dess värre förs ofta skattesänkingsdebatten som om man ska få alla fördelarna med att betala mindre skatt, det vill säga mer pengar över, men slippa konsekvenserna i form av ökade egna utgifter och mindre pengar kvar för det som tidigare betalades via skatten. Det är inte alltför ovanligt att grupper som argumenterar för lägre skatter lika ivrigt argumenterar för nya samhälleliga åtaganden som kräver ökade utgifter och skattemedel.

Skatterna är inte pengar som försvinner ut ur ekonomin. De återförs ofta i olika former till individer, företag och nyttigheter som under alla omständigheter måste betalas. Om de inte betalas med hjälp av skatter måste de betalas i andra former. Det är inte alltid med automatik mer samhällsekonomiskt gynnsamt att skola, vägar eller sjukvård finansieras via privata resurser i stället för via skatterna.

Fru talman! Dagens debatt är egentligen överspelad. Vi antog redan i går ramarna för skatterna. Det är viktigt att säga att vi från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänstern har en reservation och i den tidigare budgetdebatten föreslagit 35 miljoner mer för Skatteverket. Jag ska försöka utveckla lite mer varför vi har föreslagit det.

Utskottet har i dag besökt Skatteverket. Det var en givande diskussion med och en bra presentation av numera generaldirektören för Skatteverket Ingemar Hansson, före detta statssekreterare i den moderata regeringen. Han talade om hur viktigt det var att prioritera det förebyggande arbetet med skatterna. Det finns en logik i det; det är bättre att borsta tänderna och slippa hålen än att laga dem i efterhand. Men det finns också skäl att göra mer åt den brottsligheten i form av undandragande av skatt som finns i samhället.

Den organiserade brottsligheten och den svarta ekonomin beräknas innebära att staten förlorar ca 130 miljarder kronor. Det är oerhört mycket. Vad motsvarar 130 miljarder? Eftersom jag tidigare har varit verksam som ordförande i försvarsutskottet kan jag säga att det är tre gånger den framlagda försvarsbudgeten. Det är oerhört mycket pengar som staten, samhället och medborgarna inte får ta del av därför att de hålls undan i skatt.

Vi tycker att fler åtgärder borde vidtas för att få in den verkliga skatten. Att få in alla 130 miljarder – om beräkningen är riktig – är väl att vara för optimistisk. Men det behövs kraftfulla åtgärder för att klara av att få in mer av det som undanhålls. Det var inte utan att generaldirektören också tyckte att mer pengar skulle innebära att de skulle klara målet ännu bättre. Det vore konstigt om han sade något annat.

Det behöver föras en mer omfattande debatt och diskussion om att det finns många som undanhåller skatten. Vi bygger vår gemensamma välfärdsstat tack vare skatten. Därför bör den frågan diskuteras mer. Vi kommer säkert att återkomma till frågan i debatter framöver.

Vi har en reservation i betänkandet med anledning av en motion väckt av Åsa Lindestam med flera. Den gäller att tullverksamheten behövs i hela landet. Jag är lite osäker på hur lång kust Sverige har. Den kan vara 270–700 mil beroende på hur man räknar in kuster runt öar och så vidare, men vi har minst 270 mil kust. Med anledning av det jag fram-

*Skatt, tull
och exekution*

förde tidigare om syndikat och svarta marknaden behöver tullverksamheten finnas över hela landet.

Det är lätt för oss som är här, och för dem som är bosatta i Stockholm, att tycka att Sverige stannar vid de tre stora orterna Stockholm, Göteborg och Malmö. Vi har faktiskt den långa kusten jag talade om. Där behövs också en tullverksamhet. Syndikaten och de som vill bryta mot vårt regelverk letar sig fram dit där det är lättast att ta sig förbi. Därför tycker vi att riksdagen ska tillkännage, i enlighet med den motion som har väckts av Åsa Lindestam med flera, att mer omfattande resurser ges till de områden som är glesbefolkade och där det är lätt att ta in smuggelgods av olika slag, som får följdverkningarna att våra ungdomar får tag på droger, bland annat i storstäderna.

Fru talman! Med anledning av detta yrkar jag bifall till den reservation Socialdemokraterna har lämnat i utskottets betänkande.

Anf. 128 HENRIK VON SYDOW (M):

Fru talman! Skatteutskottet hade en bred debatt om inriktningen på den förda skattepolitiken under gårdagen i anslutning till finansutskottets betänkande nr 1. Det här betänkandet berör anslagen till det som kallas vår skatteadministration. Det är tre myndigheter. Det är Skatteverket, som föreslås erhålla 6,7 miljarder kronor, Tullverket, som föreslås erhålla 1,6 miljarder, och Kronofogdemyndigheten, som föreslås erhålla ett anslag på 1,7 miljarder kronor.

Det här är tre myndigheter som alla har genomgått omfattande omstruktureringar och omfattande omorganiseringar under de senaste tio åren. Hösten 2003 beslutade kammaren att avveckla dåvarande Riksskatteverket och de tio regionala myndigheterna och i stället inrätta det nuvarande Skatteverket. Våren 2006 fattade kammaren beslut om att slå samman de tio kronofogdemyndigheterna till en rikstäckande kronofogdemyndighet. Genom ett riksdagsbeslut våren 2007 fick kronofogden en fristående ställning i förhållande till Skatteverket. Tullverket, med anor från 1600-talet, var så sent som 1993 uppdelat i 38 myndigheter i tre olika nivåer – det här känner fru talmannen väl till – och är i dag en myndighet med en ny organisation från 2002.

Det finns skäl att framhålla i utskottets överväganden att samtliga myndigheter har en viktig uppgift att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn. Det är viktigt med en rättssäker tillämpning av regelssystemet. Det är fråga om en enhetlig och lika behandling av företag och medborgare som kommer i kontakt med myndigheterna. Det är förstås en angelägen och viktig rättssäkerhetsaspekt. Det är en viktig uppgift för myndigheternas ledning att säkerställa att lika ärenden behandlas lika.

För att Skatteverket ska bedriva verksamheten på ett effektivt och rättssäkert sätt föreslås nu att ytterligare medel tillförs myndigheten. Därför ökar anslagen med 200 miljoner engångsvis i höstbudgeten för 2011 och med 115 miljoner varaktigt från 2011. Skatteverket har nu en budget på drygt 6,7 miljarder, vilket gör att det är fråga om en omfattande medelstillelse. Det är också en strävan från Skatteverkets sida att vara den bästa och mest effektiva skattemyndigheten inom OECD-området.

Skatteverket har en viktig uppgift att kontrollera, revidera och informera. Skatteverket ska säkra de skatteintäkter som riksdagen har beslutat,

skydda seriösa företagare från illojal konkurrens och stå för god service och bra bemötande till privatpersoner och företagare. För effektiviteten, legitimiteten och tilltron till vårt skattesystem, det som kallas god skattemoral, är Skatteverket en central och viktig aktör.

Skatteverkets uppträdande, service och processföring måste vårdas med förnuft så att vi alla ser att vår skatteordning är legitim. Allmänhetens förtroende för Skatteverket är en av de avgörande bitarna för vår skattemoral. Skatteverket har en mycket viktig uppgift att bekämpa både skattefusk och svartarbete, och framväxande av det som kallas den svarta ekonomin, eller the shadow economy, som engelsmännen säger.

Tullverkets anslag föreslås ökas varaktigt med 14 miljoner kronor från 2011, inte minst mot bakgrund av arbetet med att bekämpa den organiserade brottsligheten i de så kallade regionala underrättelsecentrumen.

Tullverket har också en viktig uppgift att verka för effektiv handel och för ökad import och export som gynnar Sveriges ekonomi, jobb och tillväxt. Vi behöver ha enkla regler som ger rätt intäkter och en konkurrensneutral handel som gör det gynnsamt för både import och export.

I Tullverkets uppdrag och uppgifter ställs höga krav på kunskaper och logistik, kunskaper om ekonomi och informationsanalys. Det är 60 miljoner resande som passerar in i och ut ur Sverige varje år. Det är 12 miljoner bilar som passerar Sveriges gränser. 1 miljon lastbilar och 600 000 containrar kommer till Sverige.

Vi vill ge Tullverket goda förutsättningar för att den trafiken ska öka. Det är bra för vår ekonomi, för handel och för jobb. I detta finns förstås en stor uppgift och en stor utmaning att selektera insatserna och ha en god informationsanalys för att kontrollera trafiken på rätt plats, vid rätt tillfälle och med rätt kompetens, allt i syfte att förhindra det illegala och förenkla för det lagliga.

Kronofogdemyndigheten har en viktig uppgift att på ett effektivt, partsneutralt och förtroendeingivande sätt verkställa beslut och driva in skulder. Myndighetens anslag föreslås nu ökas varaktigt med 6 miljoner kronor för 2011, också här för arbetet mot den organiserade brottsligheten inom regionala underrättelsecentrum. Myndigheten har en angelägen uppgift att underlätta för människor att göra rätt för sig och att upprätthålla en god betalningsvilja. Det totala anslaget till myndigheten för nästa år uppgår till 1,6 miljarder kronor.

Till detta ska också sägas att skatteutskottet under hösten har besökt, fört samtal med och granskat både Skatteverket i dag och Tullverket tidigare, och vi ser fram mot att nästa vecka träffa Kronofogdemyndigheten.

Med detta, fru talman, vill jag yrka bifall till förslaget i skatteutskottets betänkande och avslag på reservationen.

Anf. 129 HELENA LEANDER (MP):

Fru talman! Tack, Henrik von Sydow, för en genomgång som gör att den enorma publiken nu har full koll på vad vi diskuterar. Det är faktiskt en person uppe på läktaren.

I går diskuterade vi hur vi skulle dra in pengarna, hur mycket pengar vi skulle dra in, vilka skatter vi skulle ha och hur höga de skulle vara. I dag ska vi göra av med pengarna, i vårt fall på Kronofogdemyndigheten,

Skatteverket och Tullverket. De här myndigheterna kan också påverka hur mycket pengar vi får in.

Jag tänkte framför allt prata om Skatteverket, inte för att de på något sätt skulle vara viktigare än de andra utan för att det är just för Skatteverket som vi i De rödgröna har förslag på ett extra tillskott utöver det som regeringen har.

Regeringen föreslår ett tillskott, vilket är välkommet med tanke på Skatteverkets ansträngda ekonomiska situation. Det innebär att man inte behöver krisa fullt så mycket som man skulle behöva göra annars. Men vi i De rödgröna har en ambition att satsa lite mer offensivt på att motverka skattefusk. Genom en sådan satsning kan vi få in mer skattepengar. De 130 miljarder som Anders Karlsson pratade om är ju pengar, men vi är inte så naiva att vi tror att vi får in alla dem bara genom vår lilla blygsamma satsning på 50 miljarder. Men vi tror i alla fall att det är ett steg för att kunna bättre arbeta mot skattefusk.

Det här är viktigt inte bara för statskassan utan också för alla de människor och företag som vill göra rätt för sig och som ska kunna göra det i rättvis konkurrens. Det är inte så kul för den företagare som verkligen försöker köra vitt och hela tiden behöver konkurrera med den som kör svart.

Därför föreslår vi ett tillskott på 50 miljarder till Skatteverket, för att offensivt kunna arbeta med skattefusk. Vi föreslår också ett tiopunktsprogram med konkreta åtgärder för att kunna minska skattefusket.

Eftersom vi redan i går tog ramarna som innebär att vi inte har några mer pengar att ge till Skatteverket, enligt den beslutsordning vi har i riksdagen, har jag ingen reservation att yrka bifall till. Jag tänkte i alla fall säga det här.

Anf. 130 GUNNAR ANDRÉN (FP):

Fru talman! Tidigare i dag har vi upplevt två voteringar som innebär att rikets styrelse inte ska få så mycket pengar som regeringen hade föreslagit, men de ska ändå utföra alla de uppdrag som det är tänkt att de ska göra. Mindre pengar – samma uppdrag.

Nu har vi ett nytt ärende, nämligen *Skatt, tull och exekution*, och då är det intressant att notera huvudlinjen från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet å ena sidan och Sverigedemokraterna å andra sidan. Den är att man ska utföra ytterligare uppgifter, men inte genom att som tidigare få sänkta anslag utan genom att nu få ökade anslag. Det är en stor principiell skillnad mellan att göra mer saker och göra mindre saker.

I detta fall behöver Tullverket och Skatteverket mer pengar för att göra samma saker. Men när det gällde rikets styrelse fanns det en gemensam linje från Sverigedemokraterna och De rödgröna om att minska anslagen. Det är stor skillnad i förhållningssätt. Jag tycker att den nya majoriteten när det gäller hur man hanterar anslagsökningar respektive anslagsminskningar är väldigt intressant.

Det finns en reservation, och det finns ett särskilt yttrande från De rödgröna och ett annat särskilt yttrande. Då är frågan: Bör jag rösta för reservationen? Ja, det kan man kanske fundera på.

Reservationen gäller Tullverket, och den är principiellt intressant. Den handlar nämligen om ett förslag om tillkännagivande till regeringen att regeringen bör se till att omdirigera resurser från andra delar av Sverige till Norrland. Det som står här om Norrland håller jag gärna med om – det är långa avstånd i Norrland. Men är det rimligt att jag som riksdagsledamot ska rösta för detta utan att det anges någonting om varifrån de nya resurserna till Norrland ska tas?

Det är så, Anders Karlsson, att om den här reservationen där man föreslår att det ska komma nya resurser till Norrland skulle vinna bifall måste man ta resurserna någonstans. Och hur jag än läser i denna reservation finner jag inte en antydning om vi ska ta dem från Öresundsförbindelsen, från Karlskrona och Karlshamn, Arlanda eller någon annanstans. Ni är skyldiga att tala om detta: Varifrån ska regeringen ta pengarna?

Mer resurser till Norrland – det har jag full förståelse för. Men vi som inte har så mycket pengar måste ju fråga er: Varifrån ska dessa resurser tas? Vilken gränsbevakning är det som ska överges? Är det tullen i Trelleborg som inte ska få någonting? Eller är det tullen i Göteborg, Landvetter och så vidare? Ni är skyldiga att svara på det. Om jag ska kunna rösta för den här reservationen måste jag veta vilka konsekvenserna är för resten av landet av den här reservationen.

Fru talman! Det är intressant att se det särskilda yttrandet när det gäller skatt, tull och exekution, särskilt Skatteverket, och jag måste fundera kring storleksordningen på detta. Man föreslår ett ökat medelsbehov med 15 miljoner kronor.

Det är ett verk med 10 500 anställda. Där skulle man kunna förstå att man hade möjlighet att inom den här ramen omdirigera resurser för att uppnå just det som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet vill. Med 15 miljoner kronor och 10 500 anställda är det möjligt, enligt min uppfattning.

Men sedan kommer man till Sverigedemokraterna. De – som var med och skar ned på Rikets styrelse alldeles nyss – har ännu mycket mer pengar till tullen. De nöjer sig inte med dessa blygsamma 15 miljoner, utan de har dessutom 80 miljoner kronor till Tullverket och 85 miljoner kronor till Skatteverket. Det är 165 miljoner kronor, och det är en betydande summa. Det är i själva verket hälften av den besparing som de alldeles nyligen drog in.

Fru talman! Jag vill återkomma till tullen. Det gäller om vi i riksdagen ska utfärda ukaser om att Tullverket ska vara lokaliserat på något visst sätt.

Som fru talmannen vet har jag varit i skatteutskottet ganska länge, precis som fru talmannen, som har varit ordförande en gång i tiden. Under de åren har vi träffat olika generaldirektörer: Göran Ekström, Kjell Jansson, som en gång var socialdemokratisk statssekreterare, och nu Karin Starrin, som var centerpartistisk riksdagsledamot.

Jag och andra har varit med och hanterat Tullverket vid olika tillfällen. När Bosse Ringholm lade fram den stora omorganisation som trädde i kraft 2004 hade vi synpunkter på hur mycket pengar Tullverket skulle få. Men vi var, fru talman, mycket noga med att inte tala om hur Tullverket skulle sköta detta. På den tiden hade Tullverket en styrelse, och man fick regleringsbrev från regeringen.

Men att riksdagen skulle säga vilken verksamhet som det skulle finnas exakt i Tullverket ansåg vi från den dåvarande oppositionen att vi inte var kompetenta att klara. Jag minns att någon vid något tillfälle tyckte att det skulle finnas en tullstation i Gäddede. Men det förslaget från Centern vann inte gehör hos vårt parti och inte ens hos Centerns ledamöter, utan man tyckte att det var en sak för Tullverket och Tullverkets styrelse, och numera finns det ett insynsråd.

När man går emot den här reservationen, som jag avser att göra, är det framför allt på den grunden att Tullverket självt måste få avgöra, utifrån regleringsbrevet från regeringen, hur verket ska använda pengarna bäst. Vi här i riksdagen kan inte föreskriva att det ska finnas verksamhet på vissa ställen, även om det är långt mellan ställena i Norrland, utan det måste Tullverket få avgöra.

Anf. 131 ANDERS KARLSSON (S) replik:

Fru talman! Jag tror att Gunnar Andrén tog i så att han nästan sprack. Det gäller ju att ladda hårt för att försöka trycka till. Men om han hade bemödat sig om att läsa vårt särskilda yttrande hade han på s. 14 i betänkandet kunnat läsa:

”Programmet omfattar åtgärder på flera områden som kampen mot ekobrott och skattefusk i Europa (skatteparadisen), skatteflyktslagen, åtgärder mot penningtvätt, informationsutbytet inom EU och Europa, momsfusket, personalliggare och oannonserade kontrollbesök, individuell skattebetalning, entreprenadavdrag, prövning och återkallande av F-skattsedel, redovisningscentraler för taxibranschen samt utbytet av information om brottsmisstänkta.”

Vi har sagt att denna satsning på 50 miljoner kronor – inte 15 miljoner kronor – ”ger utrymme för att anställa uppemot 100 nya specialister”.

Tycker Gunnar Andrén att det är oväsentligt att försöka få in de 130 miljarder som undanhålls, när detta är ett sätt att kunna få in en del av dem? Tidigare jämförde jag 130 miljarder med att det är tre gånger den försvarsbudget som Gunnar Andréns regering har lagt fram här i riksdagen. Tycker Gunnar Andrén att det inte betyder något att man försöker ta in de 130 miljarderna, eller är han bara raljant och vill försöka trycka till det rödgröna samarbetet? Vad vill Gunnar Andrén? Säger han detta därför att vi har skrivit en gemensam reservation, eller vad är syftet med det anförande som Gunnar Andrén höll?

Anf. 132 GUNNAR ANDRÉN (FP) replik:

Fru talman! Tanken att jag skulle vara raljant i denna kammare är fullständigt absurd. Jag säger alltid att det är viktiga frågor vi hanterar här. Riksdagen är ingen lekstuga, även om man kan använda olika ord för det. Men jag är inte raljant.

Jag ursäktar mig om jag tog fel på 50 och 15 miljoner. Det kan hända att jag gjorde. Jag ber i så fall om ursäkt för det.

Anders Karlsson antyder att den nuvarande alliansen i riksdagen respektive i regeringen skulle vara emot att vi tog in alla dessa 130 miljarder. Absolut inte! Jag är den siste att försvara skattefusk. Denna antydan är ganska oförsynt mot oss. Det är klart att vi vill att alla skattelagar ska efterlevas.

Men det är inte så, Anders Karlsson, att man alltid får in genom att anställa folk. Jag tror inte heller att Anders Karlsson tror att man får in alla de 130 miljarderna genom att anställa de 100 personerna. Det skulle vara mig främmande att antyda.

Men det har att göra med andra saker. En sådan sak som borttagandet av förmögenhetsskatten har enligt tidningen Dagens Industri gjort att 46 miljarder kronor – jag vågar inte gå i god för siffran – redan har återkommit till Sverige och nu kan beskattas i Sverige i stället. Det tycker jag är viktigt. Det är klart att detta har att göra med vilken skattepolitik man utformar.

Om ni skulle kunna visa att man med 100 personer får in ett stort antal miljarder, då tror jag att man kan gå till finansministern och tala om det, och då är det lönsamt. Men jag är inte säker på att det är så. Jag anser att man precis som tidigare år, precis som när vi var i opposition, ska överlåta åt Skatteverket att avgöra hur de använder sina pengar bäst.

Så länge jag har varit i skatteutskottet – åtta nio år – finns det en rak linje från oss att vi låter Skatteverket besluta om hur de använder sina resurser bäst.

Anf. 133 ANDERS KARLSSON (S) replik:

Fru talman! Jag vet inte om jag fick något svar på min fråga. Jag frågade: Är det oväsentligt att ta in 130 miljarder? Det var en så raljant ton i inledningsanförandet – jag vidhåller det.

Jag räknade upp vad vi skulle använda de pengarna till. Vi skulle anställa 100 personer ytterligare med de 50 miljonerna, för att kunna få in mer av de miljarderna.

Gunnar Andrén var faktiskt med i dag, när vi träffade generaldirektören. Han sade: Resurserna räcker väl inte riktigt till just verksamheten att komma åt den ekonomiska brottsligheten och undanhållandet av skatter, eftersom annat prioriteras.

Jag sade i mitt anförande att det är rimligt att se till att skapa en positiv bild, så att man får in mycket pengar. Men det andra kan också bli eftersatt.

130 miljarder är, som jag sade tidigare, oerhört mycket pengar i den statsbudget som den borgerliga regeringen har lagt fram. Skulle vi kunna få in bara 10 procent – 13 miljarder – eller 20 procent eller hur mycket det än blir, så är det ett viktigt tillskott till samhällets resurser i skolomsorgen, i barnomsorgen, i äldreomsorgen eller vad det nu är. Vi tycker att det är viktigt att ta in de pengarna.

Vad vi röstade för och fick gehör för i dag gäller att de byråkrater som anställdes under den tid då vi hade ordförandeskapet för EU ska sägas upp. Det tycker vi är rimligt, eftersom pengarna ska användas i verksamheten, för att kunna sköta den bättre, i stället för att ha fler byråkrater i Regeringskansliet, där antalet byråkrater har ökat väsentligt sedan 2006 – det vill jag påtala.

Anf. 134 GUNNAR ANDRÉN (FP) replik:

Fru talman! De 130 miljarderna på skattekartan uppkom – utan att Socialdemokraterna ville det – i huvudsak under den tid då ni hade regeringsmakten.

Tyvär är det på det sättet. Jag tror inte ett ögonblick att ni ville att det skulle uppstå en enda krona i skattefusk. Det fanns också tidigare anslag för något fler tjänster för framför allt en generationsväxling i Skatteverket. Helena Leander och jag har varit med om det i riksdagen. Det togs bort för ett antal år sedan. Det har inte gjort att antalet skattefel har minskat eller ökat, utan det har i huvudsak handlat om andra saker.

Jag är villig att verka för att vi ska anställa 100 personer fler i Skatteverket om man är säker på att man når det resultat som Anders Karlsson säger. Men jag menar att man i första hand bör pröva andra saker. Det var en värdefull överläggning som inte gav till stöd – och det vill jag gärna få fört till kammarens protokoll – för att anställa fler personer på just detta område.

Däremot kom Anders Karlsson med ett alldeles utmärkt annat förslag för att inrikta och ge möjligheter att prioritera när det gällde vilka branscher man skulle titta på. Anders Karlsson föreslog själv att man skulle titta särskilt på åkeribranschen, vilket ledningen för Riksskatteverket tog till sig och tyckte var ett väldigt bra förslag. Men det har inte att göra med mängden resurser.

Detta är en tankegång som är fel. Skatteverket måste alltid prioritera inom ramen. Jag har aldrig mött något statligt verk av vilket slag det vara må – och det inkluderar Landstinget i Jönköpings län, och även Jönköpings kommun – där det inte kan finnas utrymme för mer när man frågar de anställda om de vill ha mer pengar och mer personal. Det vill de alltid. Men övergripande prioritering är någonting annat. Då måste man sammantaget se till vad man gör.

Jag noterar alldeles på slutet att det nu finns en ny majoritet i kammaren där Sverigedemokraterna stöder De rödgröna.

Anf. 135 KARIN NILSSON (C):

Fru talman! Vi debatterar ramen för *Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution*. Det diskuterade vi också i går i budgetdebatten om finansutskottets betänkande. Det klubbades efter votering i kammaren. Eftersom ramen är antagen innebär det att det inte finns några skarpa förslag från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänstern att ta ställning till, och inte heller några förslag från Sverigedemokraterna, då oppositionspartiernas förslag inte ryms inom beslutad ram.

De rödgröna har uttryckt sina avvikande åsikter i ett särskilt yttrande där de pekar på att de skulle vilja tilldela Skatteverket mer pengar än vad regeringen har föreslagit. Som vi också hört från föregående talare fick vi vid besök på Skatteverket i dag besked om att den beslutade varaktiga anslagsökningen på 115 miljoner från 2011 kommer att innebära att man klarar sin verksamhet för nästa år och till och med ges utrymme att nyrekrytera.

För 2012, 2013 och kanske också 2014 kan den beslutade ramen innebära besparingskrav. Men jag utgår från att regeringen nogsamt följer Skatteverkets verksamhet och kommer att ha koll på eventuella risker för underfinansiering i verksamheter som vi anser vara väsentliga ur skattesynpunkt.

Fru talman! Den enda reservationen som finns i ärendet i dag kommer från Socialdemokraterna, vilka vill in och styra i Tullverkets budget. De vill inte tillföra mer medel men vill in och peta lite i de beslutade

anslagen. Jag förlitar mig på att Tullverket har förmåga att planera för pensionsavgångar och ha koll på kommande generationsskiften på de platser som är viktiga för en bra och fungerande tullverksamhet.

Fru talman! Sverigedemokraterna vill utöka både Skatteverkets budget och Tullverkets budget till en överdrivet kostsam nivå. De vill ge Tullverket möjlighet att undersöka *alla* fordon och individer som anländer till eller avser att resa från Sverige.

Jag tycker också att det är viktigt med fysiska kontroller vid gränsen och har tidigare motionerat om utökade polisiära befogenheter för tullens gränspersonal. Det har under förra mandatperioden blivit möjligt för tullen att stoppa vilket fordon de vill genom att de har tilldelats befogenheter att ta utandningsprov.

Det kan låta betydelselöst att kanske göra ett alkotest. Men det har inneburit en bra förövändning att komma åt och se de passerande människorna i ögonen och med ett vant öga gallra ut resenärer som kan vara värda att titta lite extra på.

Men att ge sig på att undersöka ca 75 miljoner objekt – fordon och personer som passerar Sveriges gräns varje år – är orimligt hur mycket pengar man än stoppar dit. Det krävs selekteringsförmåga, teknikstöd och ett utvecklat internationellt nätverk för underrättelser för att skapa den goda träffsäkerhet som behövs för effektiv brottsbekämpning. Att i alla lägen, dygnets alla timmar och vid alla gränsövergångar ha tullpersonal betraktar inte jag som en effektiv användning av skattemedel.

Fru talman! Jag avstyrker den aktuella motionen och yrkar bifall till skatteutskottets förslag.

Anf. 136 DAVID LÅNG (SD):

Fru talman! Av skatteutskottets betänkande framgår att Sverigedemokraterna inte deltar i beslut om ram för Utgiftsområde 3, utan vi redovisar vårt förslag i ett särskilt yttrande.

Sverigedemokraterna ser positivt på att regeringen ökar anslagen till Utgiftsområde 3 i budgetpropositionen för 2011. Det finns dock, som har konstaterats tidigare, en majoritet i kammaren för att öka ytterligare till Skatteverket, även om den majoriteten är oense om med hur mycket. Beträffande Tullverket står vi sverigedemokrater ensamma om vår uppfattning att anslaget bör öka även där.

Sverigedemokraterna gick till val på trygghetsfrågorna. En av våra profilfrågor var kriminalpolitiken. Just brottsbekämpning utgör en mycket stor andel av Tullverkets verksamhet. Sverigedemokraterna menar att de med ökade resurser kan göra mer omfattande kontroller av trafiken till och från utlandet och fler ingripanden mot kriminella och därmed försvåra ytterligare för smuggling, människosmuggling och organiserad brottslighet.

Jag kan också passa på att bemöta det som sades alldeles nyligen. Vi skriver i vårt särskilda yttrande att vi ger möjlighet och vill att Tullverket ska ha möjlighet att kontrollera samtliga fordon. Självklart är det omöjligt att verkligen kontrollera samtliga. Men ökade anslag ger ändå förutsättningar för mer personal, mer utrustning och en mer omfattande verksamhet.

Vi gör också bedömningen att skattefusket i ännu högre grad än i dag måste beivras. Som har nämnts tidigare bedömer Skatteverket att skatte-

fusk kostar ungefär 133 miljarder kronor per år, eller rättare sagt att det blir uteblivna skatteintäkter med den summan. Det har gjorts jämförelser med vad Försvarsmakten kostar. Det ska också vara betydligt mer än vad de statliga anslagen för hälsa, sjukvård och social omsorg kostar. Skatteverket upptaxerar individer och företag varje år tack vare just kontroller. Därför vill vi öka på det anslaget.

Frågan om bidrags- och skattefusk är inte bara en fråga om skatteföruster utan kanske i ännu högre grad en fråga om att upprätthålla en respekt och en tilltro till den gemensamt och solidariskt finansierade välfärdsstat vi har. Om tillräckligt många människor fuskar upplever hederliga skattebetalare en minskad vilja att själva bidra.

Sverigedemokraterna föreslår i årets budgetmotion att anslagen till Skatteverket ska öka med 85 miljoner kronor. Det är en satsning som ska användas till bekämpning av skattefusk. Vårt förslag till ökat anslag till Tullverket är som tidigare nämnts 80 miljoner. Ramarna antogs i går, så något yrkande har jag inte att komma med.

Anf. 137 JACOB JOHNSON (V):

Fru talman! I detta betänkande om anslagen till Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Tullverket behandlas också några motioner om Tullverket från allmänna motionstiden.

I det gemensamma rödgröna yttrandet från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet lyfts som sagt framför allt kampen mot skattefusk och ekobrott fram. Vi har hört att den beräknade förlusten i skatteintäkter, det så kallade skattefelet, är ca 130 miljarder kronor per år. Man kan jämföra med att det är mer än de skattesänkningar regeringen genomfört under mandatperioden.

Utöver rättvisa skatter efter bärkraft är det naturligtvis en huvudfråga i ett civiliserat samhälle att alla gör rätt för sig och att individer liksom företag betalar de skatter som är beslutade. Vi har därför presenterat ett gemensamt program mot skattefusk och ekobrott som omfattar åtgärder på flera områden, som åtgärder mot penningtvätt, personalliggare, oannonserade kontrollbesök, redovisningscentraler för taxibranschen med mera.

Skatteutskottet gjorde i dag lämpligt nog ett studiebesök hos Skatteverket, då generaldirektör Ingemar Hansson bland annat själv efterlyste just redovisningscentraler för taxibranschen som omfattar alla taxiföretag. Det är därför avgörande att Skatteverket har tillräckliga resurser för detta arbete.

Skatteverket har haft en ansträngd ekonomi, inte minst på grund av arbetet med alla RUT- och ROT-avdrag. Jag välkomnar därför också att regeringen i sitt budgetförslag har ökat anslaget. Det räcker dock inte för att snabbt och effektivt kunna komma i gång med det ambitiösa skattefuskprogram vi vill få till stånd. Därför vill vi permanent stärka Skatteverkets resurser med 50 miljoner kronor, motsvarande kanske hundra nya specialister.

Vid dagens besök fick vi för övrigt ta del av Skatteverkets generaldirektörs bedömning att den föreslagna anslagsnivån för Skatteverket efter 2011 kommer att resultera i personalminskningar på ca 3 procent per år. Det tycker jag är illavarslande.

Det var också lite oroande att höra att generaldirektören betraktade interna mål om att halvera det så kallade skattefelet som en vision och inte längre som ett operativt mål. Det verkar alltså som att han har gett upp hoppet om att kunna allvarligt minska skattefelet, och därför kan ytterligare åtgärder och program vara nödvändiga.

Ett skattefusk som under senare år har fått nya inslag är genom de riskkapitalbolag som skor sig genom avancerad skatteplanering via privata välfärdsföretag som lever på skattebetalarnas pengar. Det görs till exempel genom interna lån med hög ränta om ett av bolagen placerar i skatteparadis, vilket gör att ränteintäkter undandras svensk beskattning medan ränteavdragen finns kvar i Sverige.

Riskkapitalbolagen syns tjäna pengar på både gungan och karusellen – på skattebetalarnas bekostnad. Vid besöket på Skatteverket fick vi beskrivet hur detta kan ske. För mig synes det uppenbart att här krävs såväl skärpt kontroll som översyn av lagstiftningen.

Härutöver innebär vårt budgetalternativ att Skatteverkets behov av medel kan minskas med 15 miljoner kronor eftersom vi vill avskaffa skatterevisjonen för hushållsnära tjänster.

Fru talman! Utöver denna argumentation för det rödgröna särskilda yttrandet vill jag även ta upp reservationen från Socialdemokraterna vad gäller Tullverkets resursanvändning och verksamhet. Den innehåller tillkännagivande om att fördela de resurser som finns för tullverksamhet över hela landet och med hänsyn till geografiska förhållanden, som Norrland har.

I utskottsbehandlingen ställde jag mig inte bakom denna reservation då jag kanske anser att tillkännagivandet var väl allmänt hållet. I dag, fru talman, väljer jag dock för tydlighets skull att ställa mig bakom denna socialdemokratiska reservation och också yrka bifall till den.

Anf. 138 HENRIK VON SYDOW (M) replik:

Fru talman! Det har sagts så många gånger i debatten att det finns skäl att kommentera siffran 130 miljarder kronor i skattefel, det vill säga skattefusk och svartarbete. Jag tror att vi i diskussionen verkligen ska betona att detta är en bedömning, en uppskattning. Det är inte ett konstaterande att det finns ett skattefel på 130 miljarder.

Av naturliga skäl är den svarta ekonomin mycket svår att mäta. Jag tror att alla ledamöter ska ha med sig detta i debatten och diskussionen. Det kan vara mer, och det kan vara mindre. 130 miljarder i skattefel får nu runt som en sanning. Det är en uppskattning med alla de frågetecken det för med sig. Som sagt: Det kan vara mer, men det kan också vara mindre. Det tror jag att vi får ta med oss.

Också när vi pratar om Skatteverkets resurser konstaterar man detta. Jag är glad att du tar upp det, Jacob Johnson. Detta är dagen då vi kommer att rösta för att ge dem ett extra tillskott på 200 miljoner för detta år och också höja anslagen permanent med 115 miljoner från 2011 – detta skatteverk som har 6,7 miljarder kronor.

De har också fått mindre uppgifter och förenklat arbete i bemärkelsen att förmögenhetsskatten är avskaffad och i bemärkelsen att fastighetstaxeringen har blivit väsentligt förenklad vad gäller fastighetsskatten. Det är uppgifter och uppdrag som nu inte längre finns hos Skatteverket och som

frigör ett utrymme. Det tror jag är viktigt att säga när du lyfter fram att det har kommit nya bördor, som RUT.

RUT är för övrigt ett exempel. Ett säkert sätt att öka skattefelet och öka inslaget av svartarbete och utanförskap är just att avskaffa RUT, vilket Vänsterpartiet tillsammans med De rödgröna har gått till val på. Detta tror jag alltså är ett perspektiv Jacob Johnson har att svara för. Ser du skattefusket, svartarbetet, utanförskap, osäkra jobb som ett problem, ser du då inte just RUT som ett sätt att faktiskt göra svarta jobb vita?

Anf. 139 JACOB JOHNSON (V) replik:

Fru talman! Först: När det gäller skattefusk och skattefel försökte jag just använda begreppet skattefel för att betona att det kanske inte är någon exakt kunskap om skattefusket omfattning. Vi vet dock också – och det framkom vid besöket – att det är väl använda pengar Skatteverket har för att komma åt skattefusket och att det blir en nettointäkt för statskassan om vi satsar på att Skatteverket kan jobba med detta.

Skatteverket har med framgång utvecklat sin verksamhet och fått väldigt högt erkännande från skattebetalarna. Det är många skattebetalare som uttalar sin uppskattning över den smidighet som till exempel finns vid deklarationstillfällen. Det är verkligen en myndighet vi ska slå vakt om och också ge ytterligare möjligheter att komma åt det skattefusk som trots allt finns inom skattefelet – till exempel inom de nya riskkapitalbolag som skor sig på de privata välfärdsföretagen finansierade av just skattepengar.

När det sedan gäller RUT-avdraget vill vi från Vänsterpartiets sida avskaffa det bland annat därför att vi inte tycker att höginkomsttagare och andra som vill ha hushållsnära tjänster utförda i sitt hem ska betala mindre för att upprätthålla den vanliga, gemensamt beslutade välfärden i sjukvård, skola och omsorg. Det är en rättvisefråga för Vänsterpartiet.

Anf. 140 HENRIK VON SYDOW (M) replik:

Fru talman! Rättvisefrågan är ett säkert sätt att driva fram mer svartarbete, en högre grad av utanförskap, osäkerhet, osäkra anställningar, inga försäkringslösningar och inga pensionsavsättningar. Det är konsekvensen av denna politik.

Jag vill också göra tydligt att alliansregeringen just i dag, med detta betänkande, slår vakt om Skatteverkets förutsättningar. Det blir som sagt ett tillskott detta år med 200 miljoner och en konstant höjning med 115 miljoner från 2011. Det är verkligen att slå vakt om detta.

Jag uppfattade inte något annat än att generaldirektören på Skatteverket var mycket nöjd med de möjligheter och förutsättningar de har för att bedriva sin verksamhet. De är mycket viktiga. De är väldigt viktiga just för att bekämpa den svarta ekonomin och bekämpa svartarbete.

Jag vill också gärna påpeka just detta. Det beslut som riksdagen fattade för tre timmar sedan tror jag att man är aningslös om man inte ser konsekvenserna av. Jag vet inte om Jacob Johnson noterade den oro som fanns på Skatteverket. Vi har inga indikationer på det, men det finns en oro på Skatteverket att detta beslut medför att ökade arbetsuppgifter och ökade utredningsuppdrag nu kommer att hamna på Skatteverket.

Jag tror att man borde ha tänkt på dessa konsekvenser tidigare, innan man tryckte på ja-knappen i voteringen. Nu är det för sent, och det är

tråkigt. Det var någonting att beakta om man hade varit ansvarstagande och ansvarsfull.

Med den politik som ni för blir det ökade utgifter för Skatteverket. Förslagen om att återinföra förmögenhetsskatten innebär ytterligare ökat arbete för Skatteverket, och det blir svårare att göra rätt från början. Återinförandet av en statlig fastighetsskatt gör fastighetstaxeringen till en ny arbetsuppgift som faller på Skatteverket.

De här tre omständigheterna hade, med den politik som ni skulle ha fört, bidragit till svårare arbetsuppgifter och tuffare förutsättningar för vårt skatteverk. Nu röstar vi för ökade anslag.

Anf. 141 JACOB JOHNSON (V) replik:

Fru talman! Vore jag en av regeringens generaldirektörer som skulle få ytterligare 100 miljoner kronor från riksdagen skulle jag naturligtvis vara tillfredsställd med en sådan utökning. Jag delar bedömningen att det extra anslaget för 2011 avhjälper den akuta situationen.

Vi fick höra från generaldirektören i dag att på lång sikt betyder den nya högre anslagsnivån fortfarande ett rationaliseringskrav som kanske motsvarar en personalminskning på 3 procent per år. 3 procent är ganska mycket. Det blir ganska svårt att upprätthålla en god service, till exempel den telefonservice som skattskyldiga får från Skatteverket i dag och som uppskattas mycket, även om man naturligtvis med olika nya digitala lösningar kan effektivisera verksamheten. En 3-procentig årlig personalminskning tycker jag är väldigt allvarlig, inte minst med tanke på de ambitioner som vi måste ha för att kunna åtminstone halvera skattefelet. Jag vet inte hur Henrik von Sydow uppfattade generaldirektörens uttalande att det interna målet om att halvera skattefelet nog får ses som en vision som kanske förverkligas någon gång i slutet på detta århundrade.

När det gäller förmögenhetsskatten och de andra förslag som vi har på skatteområdet har vi i det rödgröna alternativet föreslagit en utredning om hur förmögenhetsskatten ska utformas för att vi ska få en träffsäkerhet och kunna dra in kanske 4 miljarder kronor till statskassan. Det är också Vänsterpartiets förslag.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 14 december.)

14 § Nya mervärdesskatteregler om förändrade krav för viss import av varor

Föredrogs
skatteutskottets betänkande 2010/11:SkU12
Nya mervärdesskatteregler om förändrade krav för viss import av varor
(prop. 2010/11:14 delvis).

Förste vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut skulle fattas den 14 december.)

Prot. 2010/11:31
9 december

*Skatt, tull
och exekution*

15 § Vissa tekniska mervärdesskattefrågor

Föredrogs
skatteutskottets betänkande 2010/11:SkU16
Vissa tekniska mervärdesskattefrågor (prop. 2010/11:14 delvis och prop.
2010/11:28).

Förste vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut skulle fattas den 14 december.)

16 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades
Proposition
2010/11:38 Fördjupad samverkan inom forskning, utbildning och inno-
vation – hållbar energi

Arbetsmarknadsutskottets betänkande
2010/11:AU1 Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet

Utrikesutskottets betänkanden
2010/11:UU1 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan
2010/11:UU2 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Sammansatta utrikes- och försvarsutskottets betänkande
2010/11:UFöU2 Svenskt deltagande i den nordiska stridsgruppen 2011

17 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 9 december

2010/11:154 Insatser för en levande skärgård

av *Billy Gustafsson* (S)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

2010/11:155 Personal till gruvprospektering i Västerbotten

av *Isak From* (S)

till arbetsmarknadsminister Hillevi Engström (M)

2010/11:156 Palestinska generaldelegationen

av *Peter Hultqvist* (S)

till utrikesminister Carl Bildt (M)

2010/11:157 Trafikverket i Borlänge

av *Peter Hultqvist* (S)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 14 december.

Anmälades att skriftligt svar på följande fråga inkommit

den 9 december

2010/11:142 Regler för tullhantering

av *Gunnar Sandberg (S)*

till finansminister *Anders Borg (M)*

Svaret redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 14 december.

19 § Kammaren åtskildes kl. 19.03.

Förhandlingarna leddes

av tredje vice talmannen från sammanträdets början till ajourneringen kl. 13.47,

av förste vice talmannen därefter till ajourneringen kl. 15.50,

av tredje vice talmannen därefter till och med 12 § anf. 122 (delvis) och

av förste vice talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 8 december	1
TU5 Åtgärder för att höja kvaliteten i järnvägssystemet	1
TU7 Alkolås efter rattfylleri	2
3 § Ny riksdagsledamot	3
4 § Anmälan om ny ersättare	3
5 § Hänvisning av ärende till utskott	3
6 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen	3
7 § Rikets styrelse	4
Konstitutionsutskottets betänkande 2010/11:KU1	4
Anf. 1 PETER ERIKSSON (MP)	4
Anf. 2 PETER HULTQVIST (S)	6
Anf. 3 PER BILL (M)	9
Anf. 4 PETER ERIKSSON (MP) replik	12
Anf. 5 PER BILL (M) replik	13
Anf. 6 PETER ERIKSSON (MP) replik	13
Anf. 7 PER BILL (M) replik	13
Anf. 8 PETER HULTQVIST (S) replik	13
Anf. 9 PER BILL (M) replik	14
Anf. 10 PETER HULTQVIST (S) replik	14
Anf. 11 PER BILL (M) replik	15
Anf. 12 KARIN GRANBOM ELLISON (FP)	15
Anf. 13 PETER HULTQVIST (S) replik	17
Anf. 14 KARIN GRANBOM ELLISON (FP) replik	17
Anf. 15 PETER HULTQVIST (S) replik	18
Anf. 16 KARIN GRANBOM ELLISON (FP) replik	18
Anf. 17 PER-INGVAR JOHNSSON (C)	19
Anf. 18 PETER HULTQVIST (S) replik	20
Anf. 19 PER-INGVAR JOHNSSON (C) replik	21
Anf. 20 PETER HULTQVIST (S) replik	21
Anf. 21 PER-INGVAR JOHNSSON (C) replik	22
Anf. 22 JONAS ÅKERLUND (SD)	22
Anf. 23 MIA SYDOW MÖLLEBY (V)	23
Anf. 24 TUVE SKÅNBERG (KD)	24
(forts. 9 §)	26
Ajournering	26
Återupptagna förhandlingar	26
8 § Statsministerns frågestund	27
Anf. 25 FÖRSTE VICE TALMANNEN	27
<i>Bidragen till de politiska partierna</i>	<i>27</i>
Anf. 26 MONA SAHLIN (S)	27
Anf. 27 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	27
Anf. 28 MONA SAHLIN (S)	27
Anf. 29 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	28

<i>Redovisning av finansieringen av de politiska partierna</i>	28	Prot. 2010/11:31
Anf. 30 PETER ERIKSSON (MP).....	28	9 december
Anf. 31 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	29	
Anf. 32 PETER ERIKSSON (MP).....	29	
Anf. 33 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	29	
<i>Likhet inför lagen</i>	30	
Anf. 34 JIMMIE ÅKESSON (SD).....	30	
Anf. 35 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	30	
Anf. 36 JIMMIE ÅKESSON (SD).....	30	
Anf. 37 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	31	
<i>Fas 3 i jobb- och utvecklingsgarantin</i>	31	
Anf. 38 LARS OHLY (V).....	31	
Anf. 39 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	31	
Anf. 40 LARS OHLY (V).....	32	
Anf. 41 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	32	
<i>Besparingar på Regeringskansliet</i>	33	
Anf. 42 FINN BENGTTSSON (M).....	33	
Anf. 43 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	33	
<i>Sveriges roll i det internationella klimatarbetet</i>	33	
Anf. 44 ROGER TIEFENSEE (C).....	33	
Anf. 45 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	34	
<i>Avdragsgilla gåvor till ideella organisationer</i>	34	
Anf. 46 MIKAEL OSCARSSON (KD).....	34	
Anf. 47 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	34	
<i>Det politiska ansvaret för den regionala tillväxten</i>	35	
Anf. 48 KATARINA KÖHLER (S).....	35	
Anf. 49 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	35	
<i>Problemen i tågtrafiken</i>	36	
Anf. 50 MIKAELA VALTERSSON (MP).....	36	
Anf. 51 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	36	
<i>Marginalskatterna</i>	36	
Anf. 52 JOHNNY MUNKHAMMAR (M).....	36	
Anf. 53 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	37	
<i>Barnfattigdomen</i>	37	
Anf. 54 MONICA GREEN (S).....	37	
Anf. 55 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	38	
<i>Friheten på Internet</i>	38	
Anf. 56 FREDRICK FEDERLEY (C).....	38	
Anf. 57 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	38	
<i>Fas 3 i jobb- och utvecklingsgarantin</i>	39	
Anf. 58 EVA-LENA JANSSON (S).....	39	
Anf. 59 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	39	
<i>Arbetslinjen</i>	39	
Anf. 60 HANNAH BERGSTEDT (S).....	39	
Anf. 61 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	40	
<i>Anslagssparande på Regeringskansliet</i>	40	
Anf. 62 ANDREAS NORLÉN (M).....	40	
Anf. 63 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	40	

<i>Arbetsmarknadspolitiken och arbetslösheten</i>	41
Anf. 64 MARIE NORDÉN (S).....	41
Anf. 65 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	41
<i>Arbetskraftsinvandringen</i>	41
Anf. 66 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD).....	41
Anf. 67 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M).....	42
Anf. 68 FÖRSTE VICE TALMANNEN.....	42
9 § (forts. från 7 §) Rikets styrelse (forts. KU1).....	42
Anf. 69 PETER HULTQVIST (S) replik.....	42
Anf. 70 TUVE SKÅNBERG (KD) replik.....	43
Anf. 71 PETER HULTQVIST (S) replik.....	43
Anf. 72 TUVE SKÅNBERG (KD) replik.....	44
Anf. 73 PETER ERIKSSON (MP) replik.....	44
Anf. 74 TUVE SKÅNBERG (KD) replik.....	45
Anf. 75 PETER ERIKSSON (MP) replik.....	45
Anf. 76 TUVE SKÅNBERG (KD) replik.....	46
(Beslut fattades under 11 §.).....	46
10 § Migration.....	46
Socialförsäkringsutskottets betänkande 2010/11:SfU2.....	46
Anf. 77 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S).....	46
Anf. 78 MARIA FERM (MP).....	49
Anf. 79 ERIK ALMQVIST (SD).....	52
Anf. 80 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S) replik.....	53
Anf. 81 ERIK ALMQVIST (SD) replik.....	53
Anf. 82 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S) replik.....	54
Anf. 83 ERIK ALMQVIST (SD) replik.....	54
Anf. 84 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V).....	55
(forts. 12 §).....	57
Ajournering.....	57
Återupptagna förhandlingar.....	57
11 § Beslut om ärende som slutdebatterats vid dagens sammanträde.....	57
KU1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse.....	57
12 § (forts. från 10 §) Migration (forts. SfU2).....	59
Anf. 85 MIKAEL CEDERBRATT (M).....	59
Anf. 86 ERIK ALMQVIST (SD) replik.....	62
Anf. 87 MIKAEL CEDERBRATT (M) replik.....	63
Anf. 88 ERIK ALMQVIST (SD) replik.....	63
Anf. 89 MIKAEL CEDERBRATT (M) replik.....	64
Anf. 90 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S) replik.....	64
Anf. 91 MIKAEL CEDERBRATT (M) replik.....	64
Anf. 92 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S) replik.....	65
Anf. 93 MIKAEL CEDERBRATT (M) replik.....	65
Anf. 94 ULF NILSSON (FP).....	65
Anf. 95 ERIK ALMQVIST (SD) replik.....	68
Anf. 96 ULF NILSSON (FP) replik.....	69
Anf. 97 ERIK ALMQVIST (SD) replik.....	69
Anf. 98 ULF NILSSON (FP) replik.....	70

Anf. 99	MARIA FERM (MP) replik	70
Anf. 100	ULF NILSSON (FP) replik	71
Anf. 101	MARIA FERM (MP) replik	71
Anf. 102	ULF NILSSON (FP) replik	72
Anf. 103	FREDRICK FEDERLEY (C)	72
Anf. 104	EMMA HENRIKSSON (KD)	76
Anf. 105	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	78
Anf. 106	ERIK ALMQVIST (SD) replik	81
Anf. 107	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik	81
Anf. 108	ERIK ALMQVIST (SD) replik	82
Anf. 109	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik	82
Anf. 110	MARIA FERM (MP) replik	83
Anf. 111	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik	83
Anf. 112	MARIA FERM (MP) replik	84
Anf. 113	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik	85
Anf. 114	CHRISTINA HÖJ LARSEN (V) replik	85
Anf. 115	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik	85
Anf. 116	CHRISTINA HÖJ LARSEN (V) replik	86
Anf. 117	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik	86
Anf. 118	FREDRIK LUNDH SAMMELI (S) replik	87
Anf. 119	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik	87
Anf. 120	FREDRIK LUNDH SAMMELI (S) replik	88
Anf. 121	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik	88
Anf. 122	EVA LOHMAN (M)	89
Anf. 123	ERIK ALMQVIST (SD) replik	90
Anf. 124	EVA LOHMAN (M) replik	90
Anf. 125	ERIK ALMQVIST (SD) replik	90
Anf. 126	EVA LOHMAN (M) replik	91
	(Beslut skulle fattas den 14 december.)	91
13 §	Skatt, tull och exekution	91
	Skatteutskottets betänkande 2010/11:SkU1	91
Anf. 127	ANDERS KARLSSON (S)	91
Anf. 128	HENRIK VON SYDOW (M)	93
Anf. 129	HELENA LEANDER (MP)	94
Anf. 130	GUNNAR ANDRÉN (FP)	95
Anf. 131	ANDERS KARLSSON (S) replik	97
Anf. 132	GUNNAR ANDRÉN (FP) replik	97
Anf. 133	ANDERS KARLSSON (S) replik	98
Anf. 134	GUNNAR ANDRÉN (FP) replik	98
Anf. 135	KARIN NILSSON (C)	99
Anf. 136	DAVID LÅNG (SD)	100
Anf. 137	JACOB JOHNSON (V)	101
Anf. 138	HENRIK VON SYDOW (M) replik	102
Anf. 139	JACOB JOHNSON (V) replik	103
Anf. 140	HENRIK VON SYDOW (M) replik	103
Anf. 141	JACOB JOHNSON (V) replik	104
	(Beslut skulle fattas den 14 december.)	104

14 § Nya mervärdesskatteregler om förändrade krav för viss import av varor	104
Skatteutskottets betänkande 2010/11:SkU12	104
(Beslut skulle fattas den 14 december.).....	104
15 § Vissa tekniska mervärdesskattefrågor	105
Skatteutskottets betänkande 2010/11:SkU16	105
(Beslut skulle fattas den 14 december.).....	105
16 § Bordläggning.....	105
17 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	105
18 § Anmälan om skriftligt svar på fråga.....	106
19 § Kammaren åtskildes kl. 19.03.	106

Tryck: Elanders, Vällingby 2011